ŠTVRTOK 22. OKTÓBRA 2009

PREDSEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ

podpredseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 09.00 hod.)

2. – Presun finančných prostriedkov: pozri zápisnicu

3. Predložené dokumenty: pozri zápisnicu

4. Otázka obmedzeného prístupu rozvojových krajín k niektorým očkovacím látkam (rozprava)

Predsedajúci. – Prvým bodom programu je otázka Komisii na ústne zodpovedanie o obmedzenom prístupe rozvojových krajín k niektorým očkovacím látkam, ktorú predkladá pán Goerens v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu (O-0100/2009 – B7-0214/2009).

Charles Goerens, *autor*. – (FR) Vážený pán predsedajúci, v súvislosti s touto otázkou Komisii by som rád pomohol preskúmať možnosti, ktoré pravdepodobne ukončia nespravodlivosť vyplývajúcu z odoprenia prístupu k očkovacím látkam, zvlášť k očkovacej látke proti chrípke typu A (H1N1), pre 80 % svetovej populácie.

Tento problém nie je novinkou. V skutočnosti sa táto otázka vynára každý rok v období chrípky. Vo všeobecnosti platí, že sa nové sezónne chrípkové vírusy vyskytnú najprv v rozvojových krajinách. Od toho okamihu sa v laboratóriách industrializovaných krajín začína s výrobou novej očkovacej látky. S výrobou však môžu začať až potom, ako od krajiny, obyčajne rozvojovej, v ktorej sa prvýkrát objavil nový typ chrípky, získajú kmene tohto vírusu. Po vynájdení ochráni očkovacia látka akurát tak obyvateľstvo industrializovaných krajín. Výsledkom je, že obyvateľstvo na juhu nie je pred pandémiami chránené.

Obraciam sa na Komisiu s otázkou, aké opatrenia plánuje prijať, aby ukončila túto nespravodlivosť. Dá sa morálne ospravedlniť, že úroveň ochrany zdravia obyvateľ stva závisí od finančných prostriedkov príslušnej krajiny? Preto by som rád zistil, či nám Komisia môže povedať, koľko prostriedkov dokáže zmobilizovať na vyplnenie tejto medzery. Aká bude v prípade potreby stratégia Komisie? Aké partnerstvá založí s príslušnými štátmi, inštitúciami systému Organizácie Spojených národov alebo so súkromným sektorom v snahe umožniť občanom rozvojových krajín prístup k očkovacej látke?

Predstavuje systém Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) týkajúci sa ochrany duševného vlastníctva, ktorý som v písomnej verzii nespomenul, pre rozvojové krajiny prekážku vo výrobe očkovacích látok? Ak áno, bola by Európska únia pripravená iniciovať diskusiu vo Svetovej zdravotníckej organizácii s cieľom odstrániť tento problém?

Na záver by som chcel položiť ešte jednu otázku. Môže Komisia načrtnúť, aké opatrenia mieni prijať na zlepšenie úrovne zdravotnej infraštruktúry v rozvojových krajinách, ktoré je nevyhnutným predpokladom pre spravodlivejší prístup k očkovacím látkam?

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Chcel by som sa poďakovať ctenému kolegovi Charlesovi Goerensovi za jeho otázku. Dáva mi tým príležitosť vyjadriť sa k aspektom týkajúcim sa priamo pandémie chrípky typu A (H1N1), ako aj k širším aspektom súvisiacim s príspevkom Európskej komisie na zlepšenie zdravotných infraštruktúr v rozvojových krajinách.

Spoločenstvo podniklo kroky proti pandémii chrípky typu A (H1N1) vonku aj vnútri. Riešime kritickú situáciu, ktorá si vyžaduje globálny prístup, a to z dôvodu účinnosti ochrany našich občanov, ako aj z hľadiska solidarity k menej rozvinutým krajinám.

Rozprávame sa o účinnosti v súvislosti so systémami rýchleho varovania, dôkladným sledovaním vývoja pandémie a samotného vírusu, ako aj o hodnotení účinnosti preventívnych opatrení a liečebných postupov

prijatých v krajinách s prvým výskytom pandémie. Všetko sú to mimoriadne dôležité prvky v príprave a prijímaní našich odpovedí. Diskutujeme však aj o solidarite, pretože Európska únia ako hlavný poskytovateľ finančných prostriedkov na verejnú rozvojovú pomoc a kľúčový partner veľkého počtu rozvojových krajín musí podporovať tieto krajiny v období, keď čelia novým hrozbám.

V reakcii na tieto hrozby Komisia a Európska únia ako celok nemusia vyvíjať úsilie od začiatku. Na základe predchádzajúceho výskytu vtáčej chrípky pochádzajúcej z vírusu H5N1 bola EÚ v spolupráci s medzinárodnými organizáciami, ako napríklad Svetová zdravotnícka organizácia, Svetová banka a iné, schopná zaviesť účinné postupy na výmenu informácií a koordináciu technickej pomoci, ako aj finančné nástroje, ako trustový fond Svetovej banky. Ako hovorí pani Chanová, generálna riaditeľka Svetovej zdravotníckej organizácie, svet nikdy nebol tak dobre pripravený na pandémiu. Komisia hrala a naďalej zohráva zvlášť dôležitú úlohu v týchto systémoch, ktorých zložky sa teraz rozšírili, aby pokryli všetky oblasti nebezpečenstva chrípky.

Ako uviedol pán Goerens, pokiaľ ide o všeobecný prístup rozvojových krajín k očkovacím látkam, pandémia novej chrípky obnovila diskusiu, ktorá prebieha v rámci WHO a pracovnej skupiny pripravujúcej kroky proti pandémii chrípky už viac ako dva roky. Pracovná skupina bola založená na žiadosť Svetového zdravotníckeho zhromaždenia na základe rozhodnutia Indonézie.

WHO predstaví tento týždeň v Ženeve svoje prvé odporúčania v rámci skupiny, v ktorej Spoločenstvo zohráva aktívnu úlohu. V súlade s uznesením Svetového zhromaždenia musia byť konečné odporúčania predložené výkonnej rade WHO, ktorá zasadne koncom januára. V tomto okamihu sa musí určiť najlepšia možná rovnováha medzi posilnením výskumu nových liekov a ich rýchleho vývoja hlavne zo strany výskumu v súkromnom sektore, pre ktorý predstavujú práva duševného vlastníctva v dnešnej dobe kľúčový stimul, a spravodlivosťou poskytovania prístupu k produktom vyvinutým v tomto výskume.

Európske spoločenstvo má výhrady k všetkým obmedzeniam výmeny biologického materiálu, ktorá je potrebná na uskutočnenie dôležitých výskumných činností. Aktívna medzinárodná spolupráca založená na transparentnosti a koordinovaná legitímnymi inštitúciami, ako napríklad WHO a jej sieťou, je podstatná pre rýchly rozvoj a distribúciu riešení ako odpoveď na pandémiu.

V konkrétnom prípade chrípky typu A (H1N1), pre ktorú neboli k dispozícii žiadne zásoby očkovacích látok, je tiež problém s výrobnou kapacitou a s tým, kto má právo prvého výberu, keď krajiny s dostatočnými prostriedkami predložia obrovské objednávky. Povzbudivým znakom globálnej solidarity je záväzok, ktorý prijali niektorí výrobcovia očkovacích látok a nedávno aj niektoré krajiny, vyčleniť 10 % svojej výroby alebo objednávok na dary alebo predaj za zvýhodnenú cenu pre rozvojové krajiny.

Pokiaľ ide o Komisiu, poskytovanie pomoci tretím krajinám v boji s pandémiou je nevyhnutné a nesmie sa obmedziť na udelenie prístupu k očkovacím látkam len vtedy, keď sú k dispozícii. Najdôležitejšie je, aby Komisia a členské štáty naďalej v rôznych formách poskytovali podporu zameranú na upevňovanie zdravotných infraštruktúr, pomoc pri realizácii projektov, sektorovú alebo všeobecnú rozpočtovú podporu pre partnerské krajiny či dokonca podporu medzinárodným organizáciám.

Bude potrebné zaručiť rešpektovanie princípu, že krajiny môžu prevziať zodpovednosť za vlastný rozvoj a záväzky s cieľom poskytnúť účinnú pomoc, a to zvlášť prostredníctvom zaručenia toho, že pozornosť sa bude naďalej sústreďovať na vážne choroby a zákroky. Reakcia na pandémiu je v súčasnosti založená v prvom rade na lepšie vybavených zdravotných infraštruktúrach, ktoré včas liečia prípady, s cieľom mať spravodlivým spôsobom dostupné preventívne zdroje.

V prípade vážnej krízy bude Európska komisia schopná zmobilizovať svoje prostriedky na humanitárne a núdzové zásahy a tiež preukázať flexibilitu vo využití zdrojov pridelených partnerským krajinám, ktoré o pomoc už požiadali. Počas takýchto vážnych krízových situácií určite zohrajú mimovládne organizácie, ako aj hlavné inštitucionálne siete dôležitú úlohu. Komisia preto vie, že sa môže spoľahnúť na tieto agentúry, že budú účinne konať.

Gay Mitchell, v mene skupiny PPE. – Vážený pán predsedajúci, neodvratný a opätovný výskyt pandémie chrípky posunul problém očkovania do popredia programu správ. Ide však o dlhotrvajúci a ustavičný problém rozvojových krajín. Otázka na ústne zodpovedanie z dnešného rána vynikajúco odkrýva pokrytectvo a mieru nerovnosti západného sveta, ktorý od rozvojových krajín vyžaduje materiály na očkovacie látky, aby mohol chrániť svojich bohatých občanov, a potom má tú drzosť predávať tieto vakcíny chudobným.

Bez ohľadu na potrebu rozvojových krajín mať podobný prístup k očkovacím látkam proti chrípke sa musíme usilovať nastaviť systém tak, aby najchudobnejší ľudia sveta, ktorí sú takmer neustále vystavení chorobám,

mali možnosť, ktorú my na západe považujeme za samozrejmosť, chrániť sa pred ochoreniami, ktorým sa dá predísť. Tuberkulóza je dobrým príkladom rozdielu medzi nami a našimi susedmi v rozvojových krajinách. V Európe sa deti bežne očkujú vakcínou proti tuberkulóze s účinnosťou viac ako 80 %. A preto TBC už nie je takou hrozbou pre Európu ako kedysi.

Porovnajte si túto situáciu s rozvojovými krajinami, kde 26 % úmrtí, ktorým sa dalo zabrániť, je spôsobených tuberkulózou. Následky TBC v týchto krajinách sa zhoršujú tým, že ide o vysokoinfekčné ochorenie šíriace sa vzduchom, ktoré sa ľahko prenáša v stiesnených priestoroch, akými sú napríklad špinavé chudobné štvrte tak rozšírené v mnohých rozvojových krajinách. Pridajte k tomu skutočnosť, že 50 % pacientov chorých na AIDS v subsaharskej Afrike s rozšíreným vírusom HIV/AIDS ochorie na TBC. A tu si môžeme uvedomiť naše šťastie, že sa nachádzame v oblasti relatívne kontrolovanej očkovaním a že máme k dispozícii také programy, aké máme.

Svetlý príklad úspechu sily imunizácie a všeobecnej potreby rozvojovej pomoci nemusíme hľadať ďaleko. Pozrime sa na osýpky v Afrike, kde sa v rokoch 2000 až 2006 najmä vďaka programom očkovania znížila úmrtnosť na túto chorobu z 90 %.

Vážený pán predsedajúci, je zrejmé, že očkovanie funguje, a je jasné, že nesieme zodpovednosť za ľudí trpiacich nedostatkom očkovacích látok. Naliehavo žiadam, aby sme v Parlamente naďalej vyvíjali tlak a umožnili najchudobnejším z chudobných prístup k očkovacím látkam.

Skôr než skončím, rád by som vzniesol procedurálnu námietku. Urobte niečo s výťahmi v Parlamente, prosím. Vozil som sa hore-dole vo výťahu, pretože sa dvere zasekávali, a takmer som nestihol prísť včas na rozpravu. Všetci sa na to sťažujú. Treba s tým niečo urobiť.

Predsedajúci. – (*ES*) Pán Mitchell, pokiaľ ide o problém s výťahmi, ktorý ste práve spomenuli, rád by som odhalil niečo, čo by sa mohlo pokladať za tajomstvo rozpráv predsedníctva. Na poslednom stretnutí predsedníctva som kritizoval vami opísanú situáciu, ktorá, zahanbujúco, nie je problémom len v Štrasburgu. Taktiež v Bruseli bolo pár týždňov skutočne nemožné pohybovať sa v neprehľadných budovách Parlamentu, keď že výťahy nefungovali.

Predsedníctvo sa má obrátiť s týmto problémom na príslušné služby, aby sa prevádzka výťahov zlepšila tak či onak.

Michael Cashman, *v mene skupiny S&D*. – Vážený pán predsedajúci, rád by som odvrátil pozornosť Parlamentu od témy výťahov späť k rozprave o očkovacích látkach, ktoré predchádzajú úmrtiam. Myslím si, že toto je tá téma, na ktorú by sme sa mali sústrediť. Samozrejme, podporujem výzvu týkajúcu sa vírusu A (H1N1), ale chcem sa pozrieť omnoho hlbšie. Pán komisár, v skutočnosti existujú systémy, ktoré fungujú, a očkovacie látky medzi ne patria. Pozrime sa na pneumokokové ochorenie. Ide o bakteriálnu infekciu spôsobujúcu zápal pľúc, zápal mozgových blán a otravu krvi, ktorá je relatívne neznáma napriek svojim smrteľným účinkom. Ide o zabijaka detí z celého sveta mladších ako päť rokov, pred ktorým sa dá chrániť prostredníctvom očkovania.

Pneumokokové baktérie predstavujú hlavnú príčinu pneumónie, zápalu pľúc, ktorému každoročne podľahnú dva milióny detí. To je globálny zdravotný problém, ktorý však má svoje riešenia. Možno vás bude zaujímať niečo, čo ste ešte nespomenuli, a to, že Komisia a mnohé členské štáty sa už zaviazali podporiť imunizáciu v najchudobnejších krajinách sveta prostredníctvom podporovania Globálnej aliancie pre vakcináciu a imunizáciu (GAVI), Medzinárodnej finančnej organizácie pre imunizáciu a Záväzku o rozvoji trhu (AMC) proti pneumokokom.

Môžeme a musíme však dať väčšiu prioritu pneumokokovému ochoreniu v rámci existujúceho úsilia v oblasti zdravia a rozvoja. Musíme spolupracovať s rozvojovými krajinami, aby tak učinili tiež. Záväzok o rozvoji trhu proti pneumokokom ponúka krajinám neobvyklú príležitosť chrániť svoje deti pred zabijakom, ktorému sa dá predísť. Smutnou skutočnosťou však je, že menej ako 20 zo 71 oprávnených krajín požiadalo o finančné prostriedky zo Záväzku o rozvoji trhu, ktoré zachránia veľa životov.

Rád by som pripomenul Parlamentu, že rozšírený prístup k najdôležitejším očkovacím látkam je kľúčovou pákou na dosiahnutie štvrtého rozvojového cieľa tisícročia, a to docieliť zníženie úmrtnosti detí o dve tretiny do roku 2015. Musíme zabezpečiť, aby sa očkovacie látky dostali do rúk krajín, ktoré ich najviac potrebujú. Ide o jednoduchý krok, ktorým sa celkom ľahko zachránia milióny detských životov. Táto téma vrátane podmienok spojenia patentov je predložená Parlamentu v podobe písomného vyhlásenia. Vyzývam poslancov k podpisu vyhlásenia, nech urobia niečo, na čom záleží.

Frédérique Ries, *v mene skupiny ALDE.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, ako vieme, tento týždeň väčšina členských štátov spúšťa prvú vlnu očkovania proti chrípke typu A. Zároveň sme však nútení pripustiť, že v oblasti prístupu rozvojových krajín k očkovacím látkam sa vykonal len chabý pokrok.

Práve odznelo, že milióny ľudí, hlavne detí, zomierajú každý rok v týchto krajinách na celý rad chorôb, ako už povedal kolega poslanec pán Mitchell.

Netvrdím, že riešenie je jednoduché, zvlášť preto, že problém prístupu k očkovacím látkam nemožno za žiadnych okolností porovnávať s otázkou prístupu k liekom, a to aspoň z dvoch konkrétnych dôvodov: nízky počet výrobcov a kontrola chladiarenského reťazca, čo sa javí stále ako zložité. Sú tu však aj kladné stránky. Vírus zatiaľ nemutuje a je ohlásená dostupnosť troch miliárd dávok na každý rok. Sú to zrejmé skutočnosti, ktoré si vyžadujú a povzbudzujú spustenie stratégie v celosvetovom meradle.

Vážený pán predsedajúci, v mne vyhradenom obmedzenom čase by som rád zhrnul a vyjadril svoj názor, že Európska únia musí plne podporovať výzvu WHO na spravodlivú distribúciu očkovacích látok predovšetkým v oblastiach s vysokou úmrtnosťou. Taktiež musíme vytvoriť podmienky na rozvoj a podporu súkromných a verejných partnerstiev s cieľom účinného boja proti nedostatku vakcín vo svete.

Marisa Matias, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, najskôr by som chcela poukázať na dôležitosť otázky pána Goerensa, ktorá sa týka základnej spravodlivosti. Všetci si dokonale uvedomujeme, že v situácii pandémie chrípky typu A sú to južné, nie severské krajiny, ktoré najviac trpia týmto problémom, ako aj následkami šírenia vírusu. Každý rok nečinne sedíme, zatiaľ čo tisícky občanov zomierajú na pandémie, ktoré sú už v severských krajinách potlačené alebo liečiteľné. Ich zoznam je veľmi dlhý: malária, tropická horúčka, žltá zimnica, tuberkulóza. Zoznam nemá konca a napriek tomu sa len prizeráme a nekonáme nič proti tomuto problému.

V skutočnosti využívame južné krajiny ako dodávateľov vzoriek kmeňov nových vírusov, a to zdarma, aby sme vylepšili liečbu v severských krajinách, no neposkytujeme účinnú odpoveď na tieto problémy. Rada by som preto pridala niekoľko ďalších otázok k tým, ktoré tu už odzneli.

Chceme s týmto problémom skutočne nakladať ako s problémom verejného zdravia alebo ho považujeme za obchod? Ak s ním chceme zaobchádzať ako s problémom verejného zdravia, potom musíme vo všetkých regiónoch sveta zabezpečiť rovnocenný prístup k liečbe, a preto musíme byť v našej snahe omnoho účinnejší. Preto sa pýtam a dúfam, že toto nebude ten prípad, či čakáme na situáciu, kedy bude v Európe prebytok zásob očkovacích látok, alebo očakávame dôkaz, že vedľajšie účinky sú príliš škodlivé, skôr než preukážeme našu štedrosť a začneme zrazu posielať potrebné vakcíny do južných krajín.

Napokon by som rada vedela, či je Európska únia, my Európania a Komisia spokojná so systémom alebo modelom, v ktorom severské krajiny riešia pandémiu prostredníctvom prevencie a južným krajinám sa poskytujú len zmierňujúce opatrenia či zvyšky.

Predsedajúci. – Teraz sa slova ujme pán Guerrero Salom. Rád by som poznamenal, že ma veľmi teší a som akosi dojatý, že po prvýkrát môžem odovzdať slovo niekomu, kto je už mnoho rokov mojím skvelým priateľom a kolegom.

Enrique Guerrero Salom (S&D). – (ES) Ďakujem za milé slová, vážený pán predsedajúci. Je pre mňa poctou pracovať pre inštitúciu, ktorej ste v súčasnej dobe podpredsedom.

Ujímam sa slova, aby som vyjadril podporu záujmu vyvolanému týmto problémom, najmä poskytnutiu pomoci rozvojovým krajinám v prevencii a boji s pandémiou chrípky H1N1.

Okrem samotnej pandémie by som však ešte chcel zdôrazniť, že ochorenia majú v súčasnosti väčší dosah na rozvojové ako rozvinuté krajiny. Mnohé ochorenia, ktoré boli potlačené v rozvinutých krajinách, si stále vyžadujú životy desiatok miliónov ľudí v rozvojových krajinách.

Tieto krajiny musia chrániť zdravie svojich obyvateľov a občanov, no chýbajú im na to prostriedky. Ak chcú tieto krajiny bojovať proti AIDS, tuberkulóze, malárii a iným infekčným chorobám, potrebujú očkovacie látky, ku ktorým v terajšej dobe nemajú prístup a ktoré si nemôžu zakúpiť.

Rád by som podporil Komisiu v tom, čo opísal pán komisár. Musíme sa snažiť vytvoriť aliancie, podporovať programy, motivovať darcovské krajiny a pracovať na tom, aby rozvojové krajiny mali prístup k liekom za ceny, ktoré si ich občania môžu dovoliť zaplatiť.

Leonard Orban, *člen Komisie.* – (RO) Okrem toho, čo som už spomenul na začiatku svojho prejavu, by som tiež rád zdôraznil nasledujúce body. Európska komisia neustále poskytuje finančnú pomoc početným rozvojovým krajinám vo veciach týkajúcich sa zdravia ako súčasť pomoci v oblasti projektov, programov a rozpočtu.

Komisia spolu so svojimi partnermi chce vyhovieť národným prioritám, a tak preskúma spôsob, akým možno využiť tieto prostriedky na posilnenie metód boja s pandémiou. To, čo som práve povedal nepriamo, vyjadrím teraz jednoznačne: Európska komisia nemá technické ani finančné nástroje na nákup očkovacích látok.

Úzkou spoluprácou so Svetovou zdravotníckou organizáciou, zakladaním aliancií a podpisovaním dohôd s rôznymi zainteresovanými stranami sa však budeme spolupodieľať na príprave odpovedí na žiadosti týkajúce sa tejto témy.

Predsedajúci. - Týmto uzatváram tento bod rokovania.

5. Finančná a hospodárska situácia v Moldavsku (rozprava)

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je vyhlásenie Komisie o hospodárskej a finančnej situácii v Moldavsku.

Leonard Orban, *člen Komisie.* – (RO) Voľby, ktoré sa v Moldavskej republike zopakovali 29. júla, boli rozhodujúcim testom schopnosti krajiny konsolidovať svoj demokratický rozvoj a pokračovať v pokroku k priblíženiu sa Európskej únii. Sme radi, že voľby sa uskutočnili v pokojnej, ničím nenarušenej atmosfére a že nová vláda nielen vyjadrila svoje pevné odhodlanie uprednostňovať proeurópsky kurz, ale aj prijala viaceré opatrenia zamerané týmto smerom.

Na druhej strane, nové orgány v Moldavskej republike musia riešiť obrovské problémy. Jednou z najvážnejších úloh a jedným z najväčších problémov je potreba zaoberať sa dôsledkami hospodárskej a finančnej krízy. Spomedzi východných susedov Európskej únie je Moldavská republika pravdepodobne v najchúlostivejšej hospodárskej situácii. Obchod a priemyselná výroba sa zrútili nielen v dôsledku krízy, ale aj ako následok politických nepokojov, ktoré spôsobili parlamentné voľby v apríli.

Množstvo peňazí, ktoré moldavskí občania previedli zo zahraničia a ktoré až do minulého roka tvorilo viac ako tretinu HDP tejto krajiny, výrazne kleslo pod zvyčajnú úroveň. Export aj import zaznamenali dramatický pokles. To isté platí aj pre domáci dopyt a priemyselnú výrobu. Za rok 2009 sa predpovedá prudký úpadok až o vyše 10 % HDP.

Keďže Moldavská republika je už aj teraz najchudobnejšou krajinou v Európe, tento pokles ju zasiahne zvlášť tvrdo a ešte väčšmi prehĺbi problémy, s ktorými zápasí obyvateľstvo, a to najmä najzraniteľnejšie vrstvy spoločnosti. S cieľom poskytnúť pomoc Moldavskej republike a jej obyvateľom je Európska únia pripravená podporovať túto krajinu ponúknutím makrofinančnej pomoci nad rámec toho, čo jej poskytne Medzinárodný menový fond, ako súčasť koordinovaného úsilia s touto inštitúciou. Okrem toho poskytneme špecializovanú pomoc a urýchlime vyplácanie našej zvyčajnej pomoci tejto krajine.

Pokiaľ ide o makrofinančnú pomoc, naša podpora bude závisieť od uzavretia dohody o podpornom programe medzi Moldavskou republikou a Medzinárodným menovým fondom, tak ako je to potrebné pri tomto type pomoci. Predstavitelia MMF sú teraz v Kišiňove a my so záujmom očakávame ich správu. S prípravou programu makrofinančnej pomoci nemôžeme začať skôr, ako sa začne realizovať program s MMF. Preto je príliš skoro na to, aby sme mohli vedieť, akú formu bude mať program makrofinančnej pomoci, ktorý by mohla poskytnúť Európska komisia.

Očakávame, že orgány krajiny požiadajú o pomoc nielen na konsolidáciu svojich menových rezerv, ale aj na pokrytie rozpočtového deficitu. Musím spomenúť aj to, že Moldavská republika je oprávnená dostať tak granty, ako aj pôžičky. Konečné zloženie tohto pomocného balíka bude, pravdaže, závisieť od potrieb, ktoré budú zistené.

Európska komisia medzitým vyslala do Kišiňova expertnú misiu, ktorú vedie Generálne riaditeľstvo pre hospodárske a finančné záležitosti, s cieľom poskytnúť orgánom v Moldavskej republike pomoc pri vypracovaní ich hospodárskeho programu. Účelom misie, ktorý vyplýva z nedávneho stretnutia s orgánmi v Kišiňove, bolo pomôcť im vyhodnotiť reakciu krajiny na súčasnú hospodársku situáciu. Útvary Komisie

boli pri tejto príležitosti využité na zber informácií potrebných na prípravu programu makrofinančnej pomoci.

Komisia je orgánom v Kišiňove naďalej k dispozícii na priebežné poskytovanie odborných konzultácií v tejto oblasti. Zároveň sa usilujeme urýchliť platby z operácií rozpočtovej podpory, fungujúcich ako súčasť nástroja európskeho susedstva a partnerstva. Európska komisia v septembri schválila zvýšenie stropu platieb vyčlenených na rozpočtovú podporu na tento rok z 30,5 miliónov EUR na 34,5 miliónov EUR. Cieľom našej pomoci vo forme rozpočtovej podpory je, pravdaže, nielen zaplniť diery v rozpočte, ale v prvom rade podporiť reformy v odsúhlasených odvetviach.

V súčasnej situácii to však predstavuje viac ako prostriedok na doplnenie obmedzených rozpočtových prostriedkov. Je to aj spôsob, ako pomôcť obyvateľstvu Moldavskej republiky prekonať reálne problémy, ktorým musí čeliť.

Vítame najmä to, že poslanci Európskeho parlamentu požiadali o bezodkladnú pomoc pre Moldavskú republiku. V nasledujúcich mesiacoch vás budeme vyzývať, aby ste podporili úsilie, ktoré vynakladáme v tejto oblasti. Sme presvedčení o tom, že Parlament urýchlene schváli balík makrofinančnej pomoci pre Moldavskú republiku, keď mu bude predložený. Umožní nám to zabezpečiť, aby táto pomoc bola poskytnutá včas.

Predtým ako skončím svoj prejav, dovoľte mi, dámy a páni, aby som sa stručne zmienil o situácii v Podnestersku. Rád by som predovšetkým zdôraznil, aké je dôležité, aby sme tento problém nespustili zo zreteľa na pozadí významných politických zmien, ktoré sa uskutočňujú v Moldavskej republike. Rozhovory zamerané na vyriešenie konfliktu by sa mali znovu začať čo najskôr v zložení 5+2. Sme v tomto smere optimisti, keďže nová vláda vo svojom programe opäť potvrdila podporu tomuto princípu. Európska únia má v tomto procese čoraz významnejší vplyv.

Spoliehame sa na novú vládu v Kišiňove, že zaujme k tomuto problému aktívny postoj, ktorý pomôže vyriešiť konflikt. Pokiaľ ide o nás, práve sme naštartovali dva projektové balíky financované Európskou komisiou na posilnenie dôvery v zdravotníctvo, ochranu životného prostredia, sociálny a hospodársky sektor. Táto činnosť je súčasťou nášho čoraz širšieho úsilia zameraného na vyriešenie konfliktu.

Dámy a páni, Moldavská republika je na križovatke tak v politickej, ako aj v hospodárskej oblasti. Sme plne odhodlaní podporiť budúci rozvoj tejto krajiny. Naďalej budeme v tomto mimoriadne kritickom období robiť všetko, čo je v našich silách, aby sme zabezpečili, že naša podpora je významná a účinná a že ju poskytujeme v pravej chvíli.

Marian-Jean Marinescu, v mene skupiny PPE. – (RO) Moldavská republika prechádza vážnou hospodárskou, finančnou a inštitucionálnou krízou spôsobenou globálnou hospodárskou a finančnou klímou, a najmä ôsmimi rokmi komunistickej vlády.

Predčasné voľby v júli 2009 a víťazstvo Aliancie za európsku integráciu znamenajú dôležitý krok k naplneniu európskych ašpirácií občanov Moldavska. Víťazstvo sa dosiahlo spoločným úsilím strán v Aliancii proti komunistickým metódam, ako aj proti vplyvu situácie v Podnestersku a vplyvu Ruskej federácie. Musíme obdivovať tých, ktorí dosiahli toto víťazstvo takmer bez pomoci tým, že sa im podarilo získať dôveru občanov Moldavska.

Moldavsko potrebuje pomoc. Závisí od nej stabilita novej vlády v Kišiňove, tak ako aj budúce smerovanie tohto bývalého sovietskeho štátu buď na východ, alebo na západ. Pevne verím, že Moldavsko dostane pomoc z viacerých strán. Jednou z nich musíme byť aj my.

Európska únia nemá inú možnosť, ako kladne reagovať na úsilie Aliancie za európsku integráciu v Moldavsku. To konkrétne znamená čo najskôr dojednať asociačnú dohodu medzi Európskou úniou a Moldavskom, veľmi rýchlo iniciovať konštruktívny dialóg zameraný na zavedenie zrušenia vízovej povinnosti pre občanov Moldavska a poskytnúť Moldavskej republike finančnú podporu, aby mohla pokryť rozpočtový deficit. Európska komisia musí čo najskôr poskytnúť Moldavsku makrofinančnú pomoc, ktorú táto krajina tak zúfalo potrebuje.

Vážený pán komisár, pozorne som počúval, čo ste hovorili, a som rád, že Komisia venuje pozornosť Moldavskej republike a že pripravujete balík makrofinančnej pomoci, aj keď to všetko záleží aj na spolupráci s MMF. Rád by som vás požiadal o to, aby sa Komisia a MMF nezaoberali Moldavskom súbežne, ale aby ste navzájom spolupracovali, aby sme nedospeli k takému scenáru, že MMF bude očakávať, že konať bude Komisia, a naopak.

Kristian Vigenin, v mene skupiny S&D. – (BG) Mimoriadne ma potešilo, keď som počúval pána Orbana, ako rozpráva o zámeroch Európskej komisie s Moldavskom a jej postoji k tejto krajine. Myslím si, že musíme Moldavsku vyslať veľmi jasné signály z európskych inštitúcií a z Európskej únie ako takej a poskytnúť mu potrebnú pomoc, tak finančnú, ako aj hospodársku. Musím však zdôrazniť, že politická podpora je potrebná aj pre súčasnú vládu a jej pokusy dostať Moldavsko zo zložitej situácie, v ktorej sa krajina nachádza. Po dvoch voľbách nasledujúcich za sebou sa táto vláda bude nepochybne usilovať riešiť skutočné problémy obyvateľstva, teda urobiť niečo, čo sa v týchto ostatných mesiacoch, ak už nie rokoch, odsúvalo do pozadia. Okrem toho nesmieme zabúdať, že súčasná politická situácia v Moldavsku, aj keď sa zdá stabilnejšia a priaznivejšia, sa môže veľmi rýchlo zvrtnúť iným smerom. Myslím, že ešte vždy nie je celkom jasné, či sa Moldavsku podarí zvoliť prezidenta, a ak sa to nestane, krajina zrejme na budúci rok zorganizuje nové voľby. To by bol najhorší možný vývoj nielen pre samotnú krajinu, ale aj pre ľud Moldavska.

Preto podporujeme úsilie Komisie. Verím, že naša skupina a Parlament podporia zámery Európskej komisie. Okrem toho musíme veľmi jasne upozorniť Moldavsko, jeho vládu a súčasnú opozíciu, že pre Moldavsko nastal čas, aby začalo riešiť skutočné problémy obyvateľstva, a že sa nesmú hrať žiadne politické hry na úkor občanov. Nazdávam sa, že takéto vážne upozornenie v súčasnosti pochopí v Moldavsku aj opozícia. Podporujeme takisto myšlienku rýchleho podpísania asociačnej dohody, ktorá – ako uviedol pán Marinescu – by mala zahŕňať aj zrušenie vízovej povinnosti, čo predstavuje závažný problém, ktorý doposiaľ spôsobuje napätie medzi Moldavskom a Rumunskom, a okrem toho by mala zahŕňať aj vytvorenie zóny voľného obchodu. Myslíme si, že okrem naliehavých opatrení navrhnutých Komisiou musíme dosiahnuť aj to, aby Východné partnerstvo, ktoré sa vytvorilo uprostred tohto roka, začalo riadne fungovať. Musíme takisto preukázať skutočné výsledky, ktoré budú v súlade s touto politikou Európskej únie.

Cristian Silviu Buşoi, *v mene skupiny ALDE.* – (RO) Moldavská republika je v mimoriadne zložitej hospodárskej situácii. Finančná kríza v Európskej únii zasiahla aj krajiny v našom susedstve a našou povinnosťou je pomôcť im.

Hospodárska kríza v Moldavsku nie je len dôsledkom globálnej krízy – spôsobili ju predovšetkým chýbajúce okamžité opatrenia, ktoré boli potrebné, keď táto kríza vypukla v Moldavskej republike. Bývalé komunistické vedenie v skutočnosti kvôli voľbám deformovalo miestne rozpočty tak, že pridelilo finančné prídely prednostne orgánom kontrolovaným komunistami. Okrem toho bolo prijaté aj rozhodnutie, že sa zachová umelý kurz medzi lei a eurom na takej úrovni, ktorá mala zabezpečiť, aby obyvateľstvo v tejto susednej krajine nebolo zasiahnuté krízou. A tak teraz, s blížiacou sa zimou, hrozí, že miestne orgány nebudú schopné zaplatiť za tepelnú energiu a vláda bude mať problémy s vyplácaním miezd a dôchodkov.

Vítame začatie rokovaní medzi vládou Moldavskej republiky, MMF a Svetovou bankou. Som presvedčený, že sa skončia dohodou, ktorá zohľadní hospodársku, politickú a sociálnu realitu v Moldavskej republike. Moldavská republika nepotrebuje, aby sa pre ňu stanovili také podmienky, ktoré nie je možné splniť vzhľadom na chúlostivú politickú a hospodársku situáciu v krajine.

V apríli sme mali v Európskom parlamente niekoľko príležitostí diskutovať o Moldavskej republike. Všetci sme sa zhodli na tom, že Európska únia jej musí poskytnúť finančnú podporu. Ešte dôležitejšie je to teraz, keď sú pri moci liberálne, proeurópske sily. Preto v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu otvorene žiadam Komisiu, aby zabezpečila, že návrh, ktorý sa chystá vypracovať, bude obsahovať konkrétne ponuky makrofinančnej pomoci, keď že Moldavská republika potrebuje pomoc okamžite, aby mohla pokryť rozpočtový deficit, ktorý do konca roka 2009 pravdepodobne dosiahne 14 % HDP tejto krajiny.

V strednodobom horizonte môže Východné partnerstvo slúžiť ako dôležitý nástroj, ale musí sa stať funkčným čo najskôr a musia mu byť pridelené dostatočné finančné prostriedky. Takisto žiadame, aby bol do budúcej asociačnej dohody zahrnutý aj návrh na vytvorenie rozšírenej, komplexnej, spoločnej zóny voľného obchodu spolu s návrhom na zrušenie vízovej povinnosti pre moldavských občanov.

Werner Schulz, *v mene skupiny Verts*/ALE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, politická situácia v Moldavsku sa zajtra možno upokojí, ak bude zvolený prezident podporovaný Koalíciou za európsku integráciu. V opačnom prípade, ako sme počuli, sa budú musieť konať nové predčasné voľby, a ak sa to stane, EÚ by mala poskytnúť konštruktívnu pomoc.

Táto pomoc sa môže, pravdaže, obmedziť na pozorovanie volieb a rád by som sa tu vyjadril k problému, ako možno zvýšiť volebnú účasť a ako sa dá dosiahnuť, aby výsledky boli transparentnejšie. Približne milión Moldavcov žije a pracuje v zahraničí, najmä v Taliansku, Portugalsku a Rakúsku. Ich percentuálna účasť v posledných voľbách bola jednociferná a má to logické dôvody. Napríklad v Taliansku bolo možné voliť

len v Ríme a v Bologni a veľa Moldavčanov roztrúsených po celej krajine túto príležitosť nevyužilo vzhľadom na finančné náklady, ktoré sú s tým spojené.

My, Európsky parlament, Komisia, Rada a aj moldavská vláda, by sme mali zabezpečiť, aby pri budúcich voľbách bolo k dispozícii viac volebných urien a špeciálnych hlasovacích miest, aby sa Moldavci žijúci v zahraničí mohli zúčastniť týchto volieb, pretože práve od nich môžeme očakávať oddanosť Európe. Preto by som rád upriamil vašu pozornosť, váš záujem nielen na hospodársku a finančnú podporu, ale aj na potrebu poskytnúť uvedomelú a konštruktívnu politickú podporu.

Charles Tannock, *v mene skupiny ECR.* – Vážený pán predsedajúci, Moldavsko je najchudobnejšia krajina v Európe a navyše je to vnútrozemský štát, ale nedávno sa tam uskutočnili úspešné demokratické voľby. Nový parlament si teraz musí rozvážne vybrať svojho predsedu.

Nepochybne by však pre túto krajinu bolo osožnejšie a bezpečnejšie, keby netrpela umelým územným rozdelením. Pokiaľ ide o vyriešenie zmrazeného konfliktu v Podnestersku – problému, ktorý trvá už asi 17 rokov –, dosiahol sa veľmi malý pokrok. Je to spôsobené najmä tým, že Rusko finančne podporuje nelegálny režim v Tiraspole a naďalej má v Podnestersku umiestnené vojenské posádky.

Úprimnosť Ruska môžeme zvyčajne posúdiť mierou jeho odhodlania vyriešiť takéto konflikty, ale skutočnosť je taká, že v Podnestersku, ako aj v Gruzínsku a na Ukrajine, Rusko nevie odolať tomu, aby zasahovalo do ich vnútorných záležitostí. Rusko tvrdí, že Moldavsko ako bývalá sovietska republika je vo sfére jeho vplyvu. Takéto chápanie je už prekonané. Moldavsko ako zjavne zvrchovaná a európska krajina by mohlo raz vstúpiť do NATO, a dokonca aj do EÚ.

EÚ musí teraz zdvojnásobiť úsilie o vyriešenie nedoriešených otázok v Moldavsku a poskytnúť mu príslušnú finančnú pomoc, ktorú potrebuje. To sa však nestane, ak EÚ naivne obnoví vzťahy s Kremľom.

Jiří Maštálka, v mene skupiny GUE/NGL. – (CS) Rád by som sa vyjadril k obidvom týmto problémom, ako aj k nasledujúcej správe týkajúcej sa Gruzínska. Máme k dispozícii príliš málo času na posúdenie takýchto zložitých problémov. Cítim povinnosť poznamenať, že český prezident Václav Klaus sa nemýlil vo svojich vyhláseniach k situácii v Moldavsku, ako aj ku konfliktu na gruzínsko-ruskej hranici. To je, pravdaže, už minulosť a pred nami stojí rad nových, dnešných problémov napriek tomu, že máme predsedu Komisie, ale nemáme novú Komisiu.

Chcel by som oceniť aspoň správu o gruzínsko-ruskom konflikte a jej úsilie o objektívne zhodnotenie celej situácie. Vyhlásili sme ambiciózny program Východného partnerstva a ja by som rád predložil niekoľko stručných návrhov týkajúcich sa Moldavska a Gruzínska. Po prvé, projekt Východného partnerstva sa nesmie pokladať za politický nástroj proti Rusku, ale za nástroj na vyriešenie problémov spolu s Ruskom. Po druhé, otázka územnej celistvosti Moldavska a Gruzínska sa musí riešiť v súlade s medzinárodným právom, a nie prostredníctvom takzvaného solúnsko-kosovského variantu. Po tretie, obidve krajiny prejavili záujem o úzku spoluprácu s Európskou úniou a tomu musí zodpovedať aj finančná a reálna politická podpora, napríklad vo forme uvoľnenia vízového režimu. Po štvrté, obidve krajiny potrebujú výraznú pomoc v oblasti poradenstva, a to najmä pokiaľ ide o fungovanie verejných inštitúcií, ako napríklad úrad prezidenta, parlamentu, prokuratúry atď. Po piate, obidve krajiny súrne potrebujú pomoc, a to najmä pri vytváraní právneho rámca pre slobodu slova a slobodu médií, a tým aj pri vytváraní väčšieho pocitu dôvery u vlastných občanov.

Aby sa to všetko naplnilo, Európska únia musí byť pripravená a schopná splniť svoju úlohu a integrovať tieto krajiny do novej Európy prostredníctvom politickej a finančnej podpory, ako aj ďalších mechanizmov. Ak sa to nepodarí, Východné partnerstvo sa bude pokladať iba za geopolitické manévrovanie a zostane len prázdnym pojmom. Ak sa to nepodarí, riskujeme len rozčarovanie a na konci nášho volebného obdobia sa budú opäť ozývať slová o potrebe novej oranžovej, ružovej alebo nejakej inej revolúcie. Tieto revolúcie možno aj finančne podporíme, ale nepovedú k skutočnému vyriešeniu situácie a k zlepšeniu života obyvateľov.

Bastiaan Belder, v mene skupiny EFD. – (NL) Vážený pán predsedajúci, finančnú a hospodársku situáciu v Moldavsku možno zhrnúť do niekoľkých slov. Ako ma včera informoval Dr Aneli Gabani, jeden z hlavných európskych odborníkov na Moldavsko, je to hotová katastrofa. Nový vládny tím síce 25. septembra v Kišiňove prevzal úrad so sľubným názvom a programom – Aliancia za európsku integráciu –, ale komunistická strana je aj naďalej silná a už pripravuje svoj návrat k moci tým, že si vynucuje nové voľby, ako sa dalo očakávať.

Ak si Európska únia želá podporiť súčasný európsky kurz moldavskej vlády, Brusel sa tomu musí veľmi rýchlo venovať. Rada a Komisia preto musia naliehať na MMF, aby čo najskôr poskytol Moldavsku pomoc

bez toho, aby vyžadoval okamžité úsporné opatrenia v sociálnej oblasti. Doprajme reformne orientovanému vládnemu kabinetu priestor na politický oddychový čas. Je úplne samozrejmé, že aj samotná Európska únia musí v tomto prípade poskytnúť veľkorysú finančnú podporu. Koniec koncov, politická budúcnosť Moldavska je dnes v Európskej únii na programe.

Cristian Dan Preda (PPE). – (RO) Aj ja s potešením vítam úmysel Komisie podporiť Moldavskú republiku. Moldavská republika potrebuje podporu, ktorá musí byť zameraná na obyvateľstvo krajiny. Je to jediný spôsob, ako budú môcť občania Moldavskej republiky nadobudnúť dôveru potrebnú na to, aby našli cestu k stabilite a rastu.

Balík makrofinančnej pomoci, na ktorom sme sa tu dohodli, treba nepochybne pripraviť čo najrýchlejšie. Tento krok nesmieme odkladať, lebo ak ho čo len trochu odložíme, v Moldavsku sa namiesto dôvery dočkáme sklamania. Okrem toho si myslím, že vládu v Kišiňove treba podporovať aj politicky, lebo po dlhom období sa táto krajina konečne úprimne otvára Európskej únii. Názov, ktorý si vybrala vládna koalícia, určite nie je náhodný. Koalícia sa skladá zo strán, ktoré skutočne chcú alternatívu odlišnú od tej, akú si Moldavsko vyberalo doteraz.

Táto politická podpora je mimoriadne dôležitá o to väčšmi, že existuje riziko – a tento moment zvlášť zdôrazňujem –, že Moldavsko sa bude pokladať za miestny problém alebo v najlepšom prípade za problém Rumunov v rámci Európskej únie. To však určite vôbec nie je tak. Je to európsky problém a som rád, že sú tu poslanci, ktorí rozprávajú o tejto téme s rozličnými vyhliadkami. Moldavsko má napokon k Európe blízko a treba ho podporiť v čase, keď sa táto príležitosť ponúka. V opačnom prípade riskujeme, že upadneme späť do kolobehu oneskorení a odkladov, ktoré boli typické pre Voroninovu administratívu.

Demokratický vývoj a podpora z EÚ môžu totiž viesť aj k vyriešeniu situácie v Podnestersku, keďže situácia v tejto oblasti uviazla na mŕtvom bode. Zapríčinila to vláda v Kišiňove, ktorá nebola ochotná pohnúť sa z mŕtveho bodu a zaujala k tomuto problému nejednoznačný, nekonštruktívny postoj.

Na záver chcem poznamenať, že občania Moldavska potrebujú pri cestách do EÚ víza. Tamojšia situácia nie je o nič horšia ako situácia na západnom Balkáne a občania z Moldavskej republiky si preto musia takisto užívať slobodu cestovania.

Cătălin Sorin Ivan (S&D). – (RO) Ako som tu v Európskom parlamente povedal už v pondelok, Moldavsko nepotrebuje sl'uby, ale konkrétne činy. Moldavsko je v súčasnosti v najťažšej hospodárskej situácii spomedzi všetkých štátov na našom kontinente. Práve preto musia inštitúcie Európskej únie určiť riešenia na poskytnutie okamžitej makrofinančnej pomoci Moldavskej republike.

Táto pomoc je zameraná na pokrytie rozpočtového deficitu vo výške 14 % HDP. Už veľmi dlho bolo potrebné iniciovať rokovania o novej dohode s Moldavskom. Teraz je možnosť s rokovaniami začať a dúfame, že prebehnú čo najrýchlejšie. Parlament v Kišiňove je však v zložitej pozícii. Ešte vždy existuje riziko, že sa budú musieť konať nové voľby. Voľby nového prezidenta, pôvodne naplánované na zajtra, museli byť odložené o ďalších 10 dní.

Mám radosť z oduševnenia, s ktorým Komisia oznámila začiatok týchto rokovaní, a dúfam, že toto oduševnenie bude pokračovať. Nemôžeme si dovoliť sklamať moldavských občanov. Potrebujú nás, potrebujú Európu.

Ryszard Czarnecki (ECR). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, v našich diskusiách o Moldavsku v tomto Parlamente sa veľa pozornosti venovalo veľmi zlej hospodárskej situácii tejto krajiny, ale ak máme byť úprimní, dnes je situácia oveľa lepšia ako pred rokom. Vidíme, že Moldavsko jasne napreduje k hospodárstvu schopnému poskytnúť svojim občanom prosperitu. Moldavsko je teraz paradoxne v lepšej situácii ako pred rokom, zatiaľ čo Ukrajina, ktorá sa dávala všetkým za príklad hodný nasledovania, je v horšej situácii.

V tom, čo robí Moldavsko a jeho vláda, vidíme pokrok. Európska únia musí pre túto krajinu vytvoriť jasnú perspektívu a terajším orgánom poskytnúť pevnú podporu s cieľom zabrániť návratu starej politickej nočnej mory. Súčasná situácia Moldavska je výsledkom ôsmich rokov komunistického vládnutia, a ak nechceme byť nápomocní pri návrate toho nekompetentného tímu k moci, pomôžme terajšej moldavskej vláde a moldavskému ľudu.

PREDSEDÁ: PANI WALLIS

podpredsedníčka

Lena Barbara Kolarska-Bobińska (PPE). – Vážená pani predsedajúca, aj ja by som sa rada poďakovala pánovi komisárovi a Komisii za všetky vyhlásenia týkajúce sa Moldavska a krokov, ktoré chce Komisia podniknúť v budúcnosti. Keďže som z Poľska, viem, aké dôležité sú takéto kroky a vyhlásenia o posilnení slabej demokracie v prechodnom období v takýchto krajinách. Vývoj v Moldavsku je dôležitý pre jeho ľud, ale veľmi dôležitý je aj pre celú oblasť. Práve toto chcem zdôrazniť.

V procese transformácie sú reformy v mnohých postsovietskych krajinách veľmi krehké a úspechy v Moldavsku budú dôležitým príkladom a dôležitým signálom pre ďalšie proreformné skupiny v postsovietskom regióne.

Keď hovoríme o krehkosti vlády v súčasnom období a o situácii v Moldavsku, musíme mať na pamäti skúsenosti zo začiatku 90. rokov v tejto krajine, keď zložitá hospodárska situácia viedla ku kolapsu vo vyplácaní dôchodkov a miezd a k prerušeniu reforiem. Práve teraz hovoríme, že treba pomôcť zlepšiť hospodársku situáciu, ale nesmieme zabúdať ani na posilnenie inštitúcií. Jadrom všetkých demokracií sú inštitúcie: politické inštitúcie, inštitúcie súvisiace s právnym poriadkom, so súdnym systémom a so slobodou tlače

Poľsko v nedávnom období veľmi pomohlo Moldavsku počas volieb a pred nimi, ale myslím si, že musíme predovšetkým využiť Východné partnerstvo ako vhodné opatrenie, lebo ponúka veľa možností. Domnievam sa, že dôležité kroky podniká nielen Komisia, ale aj my v Parlamente – keď dostaneme všetky dokumenty – musíme urýchliť náš proces a naše rozhodnutia, aby sme pomohli vyriešiť túto situáciu.

Monica Luisa Macovei (PPE). – Vážená pani predsedajúca, nemôžeme dopustiť, aby sa proeurópska vláda v Moldavskej republike stala obeťou vážnej hospodárskej situácie. Vyzývam na výraznejšiu pomoc, ako je balík, ktorý už schválila Komisia, a trvám na tom.

Finančná pomoc musí podporovať tak obyvateľstvo, ako aj reformy, ktoré má krajina povzbudzovaná Úniou zaviesť. Tieto reformy musia byť zaistené zvýšenou a rýchlou finančnou podporou z Únie v spojení s monitorovacím mechanizmom s cieľom zabezpečiť a podporiť správne hospodárenie s jej finančnými prostriedkami. Na záver chcem uviesť, že nová dohoda s Moldavskou republikou by mala byť asociačnou dohodou, tak ako je to v prípade iných krajín v rámci európskej susedskej politiky. Malo by sa rokovať o oslobodení od vízovej povinnosti a pomôcť, aby sa toto oslobodenie zrealizovalo.

Elena Băsescu (PPE). – (RO) Hospodársku krízu veľmi výrazne cítiť aj v Moldavskej republike. Rumunsko a Moldavská republika majú mimoriadne úzke hospodárske vzťahy. Moja krajina je primárnou destináciou pre moldavský export a druhým najväčším zdrojom importu. Tieto obchodné výmeny však tvrdo zasiahlo škodlivé zavedenie vízového programu bývalou komunistickou administratívou. Po zrušení tohto programu sa však tieto výmeny obnovili.

Pridelenie úveru vo výške 100 miliónov EUR, ktorý prisľúbila Komisia, sa musí urýchliť. So zreteľom na to by misia MMF mohla v blízkej budúcnosti navštíviť Kišiňov. Poľsko takisto sľúbilo poskytnúť významnú pomoc. Európska únia musí brať do úvahy, že výsledok volieb, o ktorom v júli rozhodli občania Moldavskej republiky, ukázal, že Moldavčania sa otvárajú Európe.

Teraz, pred nástupom zimy, je potrebný značný zásah Európskej únie, aby sa protieurópskym silám neposkytla ani najmenšia šanca využiť zložitú situáciu, v ktorej sa Moldavská republika v súčasnosti nachádza. Doposiaľ neprišlo do Moldavskej republiky ani jedno euro.

Victor Boştinaru (S&D). – (RO) Vôľa moldavských občanov priniesla v Kišiňove radikálnu zmenu v podobe proeurópskej vlády, ktorá si úprimne želá zaviazať sa za ten správny projekt pre Moldavskú republiku, za európsky projekt.

Moldavsko v súčasnosti čelí vážnym hospodárskym a sociálnym problémom a Európska únia musí dať najavo, že toto symbolické slovo "solidarita" sa nevyužíva len počas volebných kampaní. Musíme ukázať, že my, Európska únia, máme záujem splniť očakávania občanov v tejto krajine. Moldavská republika postavená zoči-voči katastrofálnej situácii, ktorú za sebou zanechal Voroninov režim, a následkom hospodárskej krízy, nehovoriac už o nástupe zimy, teraz potrebuje pomoc. Keď hovoríme o MMF, nesmieme zabúdať, že mnohé členské štáty Európskej únie sú hlavnými aktérmi v Medzinárodnom menovom fonde a rozhodnutie sa musí prijať teraz.

Zigmantas Balčytis (S&D). – (*LT*) Počas volieb v Moldavsku som bol pozorovateľom a túto situáciu dôverne poznám. Je to štát s dosť zložitou historickou minulosťou – tvoria ho Podnestersko, Gagauzia, Moldavsko a mnohé iné prvky. Takmer všetky štáty postsovietskeho systému potrebujú v prvom rade určitý objem finančnej podpory. Preto vás chcem skutočne vyzvať, aby ste rozhovory začali čo najskôr a aby ste iniciovali rozhovory s Medzinárodným menovým fondom, keďže všetci by sme naozaj mali podporiť tento štát a túto vládu, ktorá sa formovala od ostatných volieb a ktorá sa vydala na cestu k demokracii. Myslím, že moji kolegovia mali úplnú pravdu v tom, čo povedali o osobitných opatreniach pre budúcnosť, teda o otvárajúcej sa možnosti pre vytvorenie zóny voľného obchodu a o vízovom režime. Sú to každodenné záležitosti, ktoré budeme takisto musieť vyriešiť v budúcnosti.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Vážená pani predsedajúca, rád by som verejne vyslovil dôvody pre svoje hlasovanie.

Som za to, aby Európska únia poskytla Moldavsku pomoc, aby táto krajina mohla riešiť kritickú situáciu. Som za to, aby Medzinárodný menový fond a Európska únia poskytli finančnú podporu, a to bezodkladnú podporu a finančnú pomoc moldavskému ľudu. Som za to, aby sa poskytla politická podpora koaličnej vláde v Kišiňove, keďže tento krok otvorí dvere k nádeji. Tieto dvere musia zostať trvale otvorené prostredníctvom finančnej pomoci.

Moldavskí občania musia mať možnosť odísť zo svojej krajiny a cestovať, a preto som za zavedenie správnej vízovej politiky. Som takisto jasne a rozhodne za to, aby dohoda mala podobu asociačnej dohody. Vážená pani predsedajúca, 100 miliónov EUR zrejme nie je dostačujúca suma. Nevyhnutne musíme poskytnúť okamžitú a naliehavú pomoc.

Ioan Enciu (S&D). – (RO) Čoraz povzbudzujúcejšie správy, ktoré Európska únia v ostatnom čase posielala do Kišiňova, sú tam prijímané s veľkým nadšením. Je to preto, lebo väčšina občanov tejto krajiny vkladá veľké nádeje do toho, že sa stanú súčasťou Európy. Tieto túžby sa dajú ľahko pochopiť.

Európska únia pri nejednej príležitosti preukázala schopnosť dostať svojich členov zo zložitej hospodárskej situácie, ako aj to, že má na to potrebné mechanizmy. Existujú však aj dôvody vzbudzujúce určité obavy, ktoré súvisia s nebezpečenstvom, že nadšenie Moldavčanov vyprchá. Hlavný dôvod na tieto obavy je ten, že model dohody navrhovanej Moldavsku neposkytuje rovnaké záruky integrácie ako stabilizačné a asociačné dohody, ktoré boli poskytnuté štátom západného Balkánu. Na druhej strane, rokovania o tejto dohode si budú vyžadovať viac času, čo sa konštatovalo už na začiatku.

Domnievam sa, že Európska únia by mala urýchlene predložiť aj alternatívnu možnosť, ako napr. plán mohutnej hospodárskej pomoci, možno dokonca nejaký malý Marshallov plán pre Moldavsko.

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Vyslovil som jednu mimoriadne dôležitú poznámku: tu v Parlamente existuje politická podpora pre posilnenie väzieb s Moldavskou republikou a pre to, aby sme túto krajinu priviedli bližšie k Európskej únii.

Musím konkrétne odpovedať na niektoré otázky, ktoré tu boli práve prednesené. Jednou z najdôležitejších je tá, ktorá sa týka koordinácie medzi Európskou komisiou a Medzinárodným menovým fondom pri poskytnutí makrofinančnej pomoci. Ako som už povedal, úzko spolupracujeme s MMF na koordinácii našich postupov pri poskytovaní pomoci. Ešte vždy je príliš skoro na to, aby sme mohli povedať, akú konečnú podobu budú mať tieto dohody. Myslíme si však, že Európska únia by mohla chcieť zabezpečiť, aby ozdravovací program zahŕňal aj súbor reforiem, ktoré pokladáme za podstatné na zabezpečenie dobrej správy vecí verejných a trvalo udržateľného rastu v budúcnosti.

Ak vychádzame zo skúseností získaných z programov makrofinančnej pomoci pre iné krajiny, je možné, že – ako súčasť rokovaní o presných postupoch týkajúcich sa poskytovania tejto pomoci – nečakane nastane situácia, keď budú určité podmienky osobitne súvisieť s dobrou správou vecí verejných, čo spomenuli niektorí rečníci, ako aj s harmonizáciou európskej susedskej politiky. Ešte raz chcem zdôrazniť túto skutočnosť: ak vychádzame z pravidiel, ktoré musíme dodržiavať, nie sme schopní poskytnúť makroekonomickú pomoc samostatne. Preto je potrebné uzavrieť dohodu medzi orgánmi Moldavskej republiky a Medzinárodným menovým fondom. Bez tejto dohody nie je možné poskytnúť makrofinančnú pomoc, o ktorej sme tu hovorili.

Na druhej strane vás chcem ubezpečiť, že naše činnosti koordinujeme s Medzinárodným menovým fondom. Delegácia MMF je teraz v Kišiňove. Ako som vám už povedal, naši kolegovia z GR FIN sú takisto v Kišiňove, kde koordinujú dialóg s Medzinárodným menovým fondom, ako aj s orgánmi Moldavskej republiky. Ďalšia otázka, ktorá tu bola spomenutá, sa týka nejakého iného druhu pomoci, ktorú by Európska únia mohla

poskytnúť Moldavskej republike a ktorá by bola zameraná aj na obyvateľstvo. Dovoľte mi uviesť iba niekoľko príkladov: táto pomoc Spoločenstva priniesla a bude naďalej prinášať obyvateľstvu osobitný úžitok. Spolufinancujeme projekty cestnej infraštruktúry, modernizáciu kišiňovského letiska, rozšírenie Republikovej klinickej nemocnice v Kišiňove, ktorá je najväčšou v krajine, ako aj konsolidáciu základnej lekárskej starostlivosti. Na jar tohto roku sme dodali zdravotnícke zariadenie v hodnote 4,5 milióna EUR 60 klinikám v Moldavskej republike.

Táto krajina je po palestínskych územiach druhým najväčším príjemcom pomoci Spoločenstva na jedného obyvateľa. Rozpočtová podpora, ktorá ako súčasť Európskej susedskej politiky vzrástla v roku 2007 na 40 miliónov EUR, sa tento rok zvýšila na 62 miliónov EUR a predpokladá sa, že bude naďalej rásť.

V tejto chvíli nemôžeme presne vyčísliť veľkosť balíka finančnej pomoci ako súčasti makrofinančnej podpory a iných programov a typov podpory, ktoré sa chystáme poskytnúť. Presný číselný údaj bude poskytnutý, keď dosiahneme štádium uzatvorenia dohody s orgánmi v Moldavskej republike, a bude to údaj zodpovedajúci konkrétnym potrebám tejto krajiny.

Prednesené boli aj ďalšie dve otázky. Jedna z nich sa týka časového harmonogramu rokovaní o uzavretí novej asociačnej dohody s Moldavskou republikou. Rád by som vám oznámil, že Európska komisia minulý týždeň vyslala do Kišiňova delegáciu na technické konzultácie s orgánmi, týkajúce sa rokovania o novej dohode.

Program týchto rozhovorov zahŕňa formát, ciele a časový harmonogram rokovaní, ako aj prvky v budúcej dohode. Preto teraz vedieme rokovania o tejto otázke.

Posledným bodom, ktorý chcem spomenúť, je otázka zrušenia vízovej povinnosti. Podľa spoločného vyhlásenia vypracovaného 7. mája 2009, ktoré znamenalo odštartovanie projektu Východného partnerstva, Európska únia prijme opatrenia, ktoré budú postupne viesť k zrušeniu vízovej povinnosti, s dlhodobým cieľom dosiahnuť toto zrušenie pre každú krajinu, ktorá je členom tohto partnerstva. Podmienkami na dosiahnutie tohto cieľa je splnenie požiadaviek súvisiacich s dobrou správou vecí verejných a s bezpečnosťou, ako aj zaručenie bezpečnosti pohybu.

V súčasnej kritickej situácii Európska komisia s mimoriadnym záujmom očakáva diskusiu Rady o iniciovaní štruktúrovaného dialógu s Moldavskou republikou o zrušení vízovej povinnosti. Dovtedy budeme prejavovať – tak ako sme to robili aj doteraz – silnú podporu orgánom Moldavskej republiky, aby aj naďalej pokračovali v reformách v oblasti justície, slobody a bezpečnosti, čo nepochybne uľahčí diskusie o uvoľnení vízového režimu.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Sebastian Valentin Bodu (PPE), *písomne.* – (RO) Správa Európskej komisie o hospodárskej a finančnej situácii v Moldavskej republike je celkom jednoznačná. Vláda v Kišiňove prechádza zložitým obdobím, ktoré spôsobila nielen globálna hospodárska recesia, ale aj hospodárske rozhodnutia, ktoré boli nesprávne alebo ich predchádzajúca vláda príliš dlho odďaľovala. Odhliadnuc od toho, teraz sa môžeme opierať o istoty, a tými sú, že Moldavská republika sa jasne vyjadrila za európsku alternatívu a že chce byť niečím viac než len obyčajným štátom hraničiacim s Európskou úniou.

Moldavsko v súčasnosti hľadá podporu, aby sa dostalo z hospodárskeho poklesu, a hľadá aj spojencov. Moldavsko je neoddeliteľ nou súčasťou Európy a podpora zo Spoločenstva by sa mohla realizovať nielen vo forme povzbudzujúcich vyhlásení a vyjadrení o podpore a zbližovaní, ale aj vo forme osobitných opatrení. Žijeme vo vzájomne prepojenej, globálnej Európe, kde nijaká vláda nemôže robiť zázraky celkom sama, najmä keď ich z večera do rána očakávajú ľudia, na ktorých už priveľ mi dlho zabúdali ich vlastní vodcovia.

Ruka, ktorú na znak spolupráce podáva Európa Moldavsku, a väčšie zblíženie medzi Kišiňovom a Bruselom vštepí investorom hlbšiu dôveru v túto krajinu. To sa potom v dlhodobom horizonte prejaví v stabilite a v raste.

George Sabin Cutaş (S&D), písomne. – (RO) Cesta Moldavskej republiky k demokracii bola zložitá a teraz zamierila k Európe.

Nová väčšinová vláda v Kišiňove je však v chúlostivej pozícii a musí sa vyrovnať aj s odložením hlasovania svojho parlamentu o vymenovaní moldavského prezidenta.

Okrem toho zložitá hospodárska situácia, ktorej čelí nová vláda, môže mať vážne sociálne a politické následky. Za týchto okolností je potrebná bezodkladná, obrovská podpora z Európskej únie v mnohých oblastiach vrátane troch prvkov v budúcej asociačnej dohode: politická dohoda, dohoda o voľnom obchode a zrušenie vízovej povinnosti.

Finančná podpora je mimoriadne dôležitá na zabezpečenie stability tohto štátu a na podnietenie demokratických a hospodárskych reforiem. EÚ a MMF musia skutočne vyčleniť značnú makroekonomickú pomoc na pokrytie rozpočtového deficitu a sociálnych výdavkov na nasledujúce obdobie.

Musím vyjadriť nádej, že prezidentské voľby v Moldavsku a zmeny, ktoré sa uskutočnia v Európskej komisii a v predsedníctve EÚ, neovplyvnia prioritu, ktorá musí byť priznaná európskej pomoci pre tento štát v našom bezprostrednom susedstve, na území ktorého sa odohráva nevyriešený konflikt najbližšie k hraniciam EÚ. Tento faktor sa nesmie prehliadať, pretože priamo ovplyvňuje stabilitu východnej Európy a bezpečnosť európskych hraníc.

Rafał Kazimierz Trzaskowski (PPE), písomne. – (PL) Moldavská republika je veľmi dôležitým partnerom pre Európsku úniu a situácia v krajine má vplyv na stabilitu celého regiónu. Nová vláda by v budúcnosti rada vstúpila do Európskej únie, a preto by sme ju mali podporovať, aby pokračovala v zmenách, ktoré krajina uskutočňuje správnym smerom. V tejto súvislosti je veľmi dôležité využiť príležitosti, ktoré ponúka spolupráca v rámci Východného partnerstva, kam by sa mohlo zahrnúť podpísanie asociačnej dohody a uvoľnenie vízovej politiky. Európska únia musí mať na pamäti, aké dôležité je podporovať postsovietske štáty, ktoré sa usilujú demokratizovať svoj politický život.

Iuliu Winkler (PPE), písomne. – (RO) Oznámenie švédskeho predsedníctva o tom, že treba čo najskôr iniciovať rokovania o novej dohode s Moldavskou republikou, ktorá má nahradiť terajšiu Dohodu o partnerstve a spolupráci, je veľmi vítané vzhľadom na novú politickú situáciu v tomto štáte. Európsky osud Moldavskej republiky posilnila proeurópska väčšinová vláda, ktorá sa vytvorila v parlamente v Kišiňove.

Verím, že najmä teraz, v čase, keď sú následky hospodárskej krízy veľmi citeľné, Európska únia musí podporiť Moldavskú republiku, a to aj finančne, pričom treba určiť mechanizmy, ktoré pomôžu povzbudiť reformy v Moldavskej republike, a tie zasa posunú tento štát bližšie k splneniu jeho túžby vstúpiť do EÚ. Mechanizmy zahŕňajúce hospodársku spoluprácu a obchodné dohody sú silnými nástrojmi na to, aby sa európsky osud Moldavskej republiky stal skutočnosťou.

Preferenčné obchodné podmienky poskytnuté Európskou úniou začiatkom roka 2006 a členstvo Moldavska v združení CEFTA v roku 2007 spolu so štátmi západného Balkánu, z ktorých niektoré sú kandidátskymi štátmi EÚ, spájajú hospodárstvo tejto krajiny s jednotným európskym trhom. Je to bod, od ktorého sa môžu odvíjať vyhliadky Moldavska na začlenenie do EÚ. Domnievam sa, že európske inštitúcie musia prikladať mimoriadny význam nielen politickým vzťahom s Moldavskou republikou, ale aj hospodárskym a obchodným vzťahom.

6. Správa nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej misie o konflikte v Gruzínsku (rozprava)

Predsedajúca. – Ďalším bodom je vyhlásenie Komisie o správe nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej misie o konflikte v Gruzínsku.

Vytautas Landsbergis (PPE). – Vážená pani predsedajúca, chcel by som vzniesť procedurálnu námietku voči manipulácii v rámci sekretariátu. Na rozpravu o vyšetrovacej misii v Gruzínsku bol predložený zoznam, avšak mená istých rečníkov vrátane môjho boli vymazané. Preto požadujem svoj rečnícky čas tak, ako to bolo do poslednej minúty naplánované. Žiadam, aby mi bolo udelené slovo po pánovi Kasoulidesovi.

Predsedajúca. – Pán Landsbergis, podľa všetkého majú slovo len rečníci, ktorí hovoria v mene skupín, a skupina PPE už rečníka má. Môžem vám však ponúknuť vystúpenie v rámci postupu "catch-the-eye".

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Som rád, že mám dnes možnosť hovoriť s vami o Gruzínsku. Menej ako rok po ozbrojenom konflikte s Ruskom čelí Gruzínsko mnohým problémom, ktoré sú v bezprostrednom záujme Európskej únie, a preto tejto krajine musíme venovať plnú pozornosť.

Správa nezávislej medzinárodnej vyšetrovacej misie o konflikte v Gruzínsku bola pod dohľadom švajčiarskej veľvyslankyne pani Heidi Tagliaviniovej vypracovaná na žiadosť Európskej únie na základe rozhodnutia

Rady. Je však úplne nezávislá a Európska únia sa nijakým spôsobom nepodieľala na procese jej prípravy a nemala vplyv ani na jej obsah. Vo svojom príhovore sa preto nebudem podrobne venovať jej výsledkom.

Sme presvedčení, že správa dosiahla svoj hlavný cieľ, ktorým bolo poskytnúť vysvetlenie udalostí z augusta 2008, ako aj hlavných príčin spomínaného konfliktu. Zo správy jednoznačne vyplýva, že za konflikt nemožno viniť žiadnu konkrétnu stranu, ako býva v konfliktných situáciách zvykom. Za svoje činy čelí kritike Gruzínsko aj Rusko. Ďalším poučením, ktoré vyplýva zo správy, je potreba rýchlejších a rozhodnejších krokov zo strany medzinárodného spoločenstva v mimoriadne napätých situáciách, ktoré by sa mohli zvrhnúť na násilie.

Európska únia naďalej pevne presadzuje záväzky, ktoré prijala v súvislosti s územnou celistvosťou Gruzínska. V súčasnosti by sme naše úsilie mali zamerať na predchádzanie budúcim konfliktom a mierové riešenie pretrvávajúceho napätia, keďže je to jediný spôsob, ako v tomto regióne dosiahnuť dlhodobú prosperitu a stabilitu.

Dámy a páni, vojna zanechala v Gruzíncoch hlboké rany a ich krajina stále čelí zásadným problémom, ako je napríklad uspokojovanie základných potrieb tisícov vysídlených osôb. V tejto súvislosti vám s radosťou oznamujem, že realizácia balíka pomoci po ukončení kofliktov, ktorý pripravila Európska komisia s podporou členských štátov a iných zmluvných strán, funguje správne. Ako viete, balík Európskej komisie poskytuje pomoc do výšky 500 miliónov EUR na obdobie rokov 2008 – 2010. Niektoré oblasti, na ktoré sa balík zameriava, zahŕňajú potreby vysídlených osôb v rámci krajiny a hospodárske opatrenia zamerané na vytváranie hospodárskeho rastu a stimulovanie vytvárania pracovných miest. Európska komisia navyše navrhla, že Gruzínsko by malo získať makrofinančnú pomoc vo výške 46 miliónov EUR, ktorá by mala tejto krajine pomôcť prekonať dosah finančnej a hospodárskej krízy.

Monitorovacia misia Európskej únie v Gruzínsku je v súčasnosti jedinou medzinárodnou silou, ktorá monitoruje situáciu v tejto krajine. Misia zohráva dôležitú úlohu, napriek tomu by sme však chceli rozšíriť jej pôsobnosť na celom území. Rozhovory v Ženeve, ktorým spoločne predsedá Európska únia, OBSE a OSN, ponúkajú jedinečnú príležitosť pre politický dialóg so všetkými partnermi. Naďalej budeme vyvíjať maximálne úsilie na podporu konštruktívnych rokovaní, ktoré povedú ku konkrétnym výsledkom.

Pracovná skupina pre vysídlené osoby v rámci krajiny a humanitárne aspekty, ktorej spoločne predsedá Európska komisia a UNHCR, v súčasnosti rokuje o súbore opatrení, ktoré sa majú prijať v súvislosti s vracajúcimi sa utečencami a vysídlenými osobami v krajine a inými vysídlenými osobami. V Abcházsku a Južnom Osetsku zároveň dva mechanizmy na predchádzanie incidentom a reagovanie na ne dosahujú pozitívne výsledky, pokiaľ ide o znižovanie počtu incidentov a umožnenie týmto osobám prekročiť hranice.

Vzhľadom na udalosti nedávnej minulosti je dôležité v Gruzínsku posilniť stabilitu, bezpečnosť a prosperitu. Potreba hospodárskych a politických reforiem v tejto krajine je väčšia ako kedykoľvek predtým. Východné partnerstvo, ktoré bolo uzatvorené v máji v Prahe, predstavuje dôležitý rámec na posilnenie podpory, ktorú poskytujeme Gruzínsku, a to na bilaterálnej úrovni, ako aj prostredníctvom multilaterálnej spolupráce s ostatnými partnermi v tomto regióne. Jedným z kľúčových prvkov je návrh na vybudovanie silnejších politických a obchodných vzťahov. Na základe Východného partnerstva sa Rada pre vonkajšie vzťahy v septembri dohodla, že smernice týkajúce sa rokovania o nových dohodách je nutné pripraviť pre všetky tri krajiny na južnom Kaukaze vrátane Gruzínska.

Okrem posilnenia našich politických vzťahov navrhneme, aby bolo súčasťou novej dohody s Gruzínskom vytvorenie rozšírenej, komplexnej zóny voľného obchodu. Je nutné spomenúť, že takáto zóna by zabezpečila postupné zosúladenie gruzínskeho hospodárstva s vnútorným trhom EÚ. Nie je nutné hovoriť, že tento ambiciózny dlhodobý cieľ bude od Gruzínska vyžadovať, aby vyvíjalo a podporovalo úsilie zamerané na zavádzanie reforiem. Rokovania o rozšírenej, komplexnej zóne voľného obchodu sa začnú až po splnení nevyhnutných podmienok.

Chcel by som dodať, že čo sa týka vzťahov s Gruzínskom, dosahujeme pokrok v oblasti zintenzívňovania kontaktov medzi ľuďmi. Komisia ukončila rokovania týkajúce sa dohody o zrušení vízovej povinnosti a zabezpečení readmisie, ktorej znenie je k dispozícii v Rade. Veríme, že tieto procesy bude možné ukončiť čo najskôr.

Dámy a páni, verím, že sa všetci zhodneme, že Gruzínsko je v našej oblasti kľúčovým hráčom. Preto je nesmierne dôležité, aby sme dodržali naše záväzky týkajúce sa tejto krajiny a pomohli jej tak vyriešiť mnohé problémy, ktorým čelí, predovšetkým pokiaľ ide o uskutočnenie reformného programu. Ak Gruzínsko dosiahne skutočný pokrok v oblasti zavádzania politických a hospodárskych reforiem, vzťahy medzi EÚ a touto krajinou sa prehĺbia a upevnia.

Ioannis Kasoulides, *v mene skupiny PPE*. – Vážená pani predsedajúca, v prvom rade berieme na vedomie správu o nezávislej vyšetrovacej misii, ktorú sme si práve vypočuli. Za takýchto okolností je veľmi ťažké určiť, kto všetko začal a kto sa po kom pridal. Dôležité je, že rok po tomto konflikte zostali fakty faktami a že sú v rozpore s množstvom zásad, ktoré musí Európska únia podporovať.

Po prvé, ako ste povedali, pán komisár, ide o zásadu podpory územnej celistvosti Gruzínska. Naše diplomatické ani iné činnosti by v žiadnom prípade nemali podporovať jednostranné vyhlásenia nezávislosti alebo separatizmus. Prístup faits accomplis, ktorý na dosiahnutie cieľa používa silu, nie je a nikdy nebude prijateľný.

Po druhé, ide o právo vysídlených osôb vrátiť sa do svojich domovov a k svojmu majetku: o základnú slobodu pohybu, ako ste povedali, slobodu prekročiť deliace línie. Vlastníctvo majetku a usadzovanie sa by malo byť stredobodom našich politík a je nutné podniknúť kroky, prostredníctvom ktorých budeme reagovať na tieto humanitárne problémy a problematiku ľudských práv nezávisle od výsledku akéhokoľvek politického urovnania konfliktu.

Po tretie, ozbrojený konflikt v Južnom Osetsku preukázal, že nič také ako zmrazený konflikt neexistuje. Výraz "zmrazený" nesie význam upokojenia. Nedostatok záujmu zo strany medzinárodného spoločenstva môže viesť k chronickosti a nevyriešený konflikt je možnou hrozbou pre mier a stabilitu. Rok po konflikte by som chcel opätovne zdôrazniť úspešne splnenú úlohu Európskej únie a francúzskeho predsedníctva, keďže dosiahli rýchle prímerie a vytvorenie misie, ktorá ho monitoruje. Prítomnosť európskych monitorovacích mechanizmov je zárukou, že odteraz žiadna strana nemôže svojvoľne tvrdiť, že ozbrojený konflikt začala druhá strana. V súčasnosti je nutné zamerať úsilie na politické riešenie konfliktu, nech je to akokoľvek náročné, a je tiež nutné podporiť politické rokovania, ktoré sa začali v Ženeve hneď po vypuknutí ozbrojeného konfliktu.

Podporujeme úsilie zamerané na novú dohodu o pridružení v rámci Východného partnerstva, ktorá prekračuje hranice príležitostí pre obchod a investície. Taktiež podporujeme dohodu zameranú na zjednodušenie postupov pri vydávaní krátkodobých víz a readmisii medzi Európskym spoločenstvom a Gruzínskom a sme spokojní s balíkom pomoci po ukončení konfliktov, ktorý funguje správne.

Zoran Thaler, *v mene skupiny S&D.* – (*SL*) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, predstavitelia Komisie, oceňujeme nestranné a nezávislé vyšetrovanie a následnú správu týkajúcu sa konfliktu v Gruzínsku z roku 2008, ktoré realizovala medzinárodná vyšetrovacia misia pod vedením švajčiarskej diplomatky pani Heidi Tagliaviniovej. Pred vypuknutím ozbrojeného konfliktu v Južnom Osetsku v noci zo 7. na 8. augusta 2008, ktorý si vyžiadal mnoho životov civilného obyvateľstva, sme boli svedkami mesiacov provokácie zo všetkých strán. Ruský vojenský zásah vrátane invázie do Gruzínska bol neprimeraný a neopodstatnený. Obidve strany zapojené do konfliktu sa previnili priestupkami proti medzinárodnému humanitárnemu právu, čo potvrdila aj správa a rôzne organizácie, ako napríklad organizácia Human Rights Watch.

Čo máme teraz robiť? Rusko musí v plnej miere rešpektovať mierovú dohodu. V prvom rade sa musí stiahnuť z oblastí, ktoré okupuje od 7. augusta 2008. Členom monitorovacej misie EÚ a medzinárodných agentúr vrátane OSN by malo poskytnúť okamžitý, voľný a neobmedzený prístup do Južného Osetska, aby boli schopní monitorovať prímerie a zabezpečovať humanitárnu pomoc. Približne 25 000 až 30 000 Gruzíncov je vysídlených v Južnom Osetsku a *de facto* orgány Južného Osetska im musia umožniť návrat do svojich domovov.

Územná celistvosť Gruzínska musí ostať nespochybnená. V Gruzínsku sú však badateľné znepokojujúce náznaky autoritatívneho režimu. Zneužívanie právneho systému zo strany prezidenta Saakašviliho, rastúca nehostinnosť voči akýmkoľvek protichodným názorom, postupné potláčanie slobody prejavu a miestami konfrontačná nacionalistická rétorika Gruzínsku škodí. Gruzínsko sa bude môcť vrátiť na proeurópsku a demokratickú cestu a stať sa atraktívnym pre ostatné krajiny v tomto regióne, len ak si udrží ideály, ktoré prijalo počas ružovej revolúcie. Všetky zúčastnené strany by mali v dobrej viere využiť príležitosti, ktoré im ponúkajú rokovania v Ženeve. Situácii na Kaukaze je nutné venovať dostatočnú pozornosť na nasledujúcom samite EÚ – Rusko.

Kristiina Ojuland, v mene skupiny ALDE. – (ET) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v mene Skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu mám príležitosť vyjadriť svoj súhlas s pani spravodajkyňou. Správa zohráva nesmierne dôležitú úlohu, hoci len vyvracia rozšírený mýtus – mýtus, ktorý šíri Ruská federácia –, že vojnu začalo Gruzínsko. Táto správa je zároveň vyvážená a kritizuje obidve strany zúčastnené na konflikte, dokonca hovorí, že konfliktu nemohli zabrániť. Správa má určite veľký význam, pretože jednoznačne uvádza, že Ruská federácia už od začiatku konfliktu organizovala výcvik na území Južného Osetska a poskytla jeho obyvateľom vojenské technológie a iné vojenské zariadenia.

Ďalším dôležitým hľadiskom tejto správy je nepochybne otázka "vydávania pasov", ktorú Ruská federácia uplatňovala dlhé roky v Abcházsku aj v Južnom Osetsku, čím vznikal konflikt s medzinárodným právom, nehovoriac o podkopávaní dobrých susedských vzťahov. Napriek tomu, že zo správy jednoznačne vyplýva, že takéto vydávanie ruských pasov nespravilo z ľudí žijúcich v Južnom Osetsku alebo Abcházsku občanov Ruskej federácie, občanmi Gruzínska sú už len *de iure* a aj z tohto dôvodu nemá tvrdenie Ruskej federácie, že chránila svojich občanov alebo s týmto cieľom vysielala ľudí do Južného Osetska, hlavu ani pätu. Ďalšou dôležitou súčasťou tejto správy je nepochybne to, že hovorí o etnickej čistke v gruzínskych dedinách na území Južného Osetska. Je to veľmi dôležité hľadisko. Nanešťastie sa však správa nezaoberá etnickými čistkami, ktoré Ruská federácia vykonávala v Abcházsku od roku 1991, keď bolo z dôvodu nezávislosti Gruzínska takmer štvrť milióna Gruzíncov donútených opustiť Abcházsko, svoju vlastnú krajinu.

Pani predsedajúca, nakoniec by som tiež chcela dodať, že najdôležitejší zo všetkého je, samozrejme, odkaz v správe na skutočnosť, že je nutné rešpektovať nezávislosť, autonómiu, zvrchovanosť a územnú celistvosť Gruzínska. Otázkou pre nás zostáva, či to skutočne možno docieliť, a ak onedlho budeme oslavovať 20 rokov od pádu berlínskeho múru, potom by som sa chcela spýtať, dámy a páni, kedy budeme môcť oslavovať deň, keď sa Abcházsko a Južné Osetsko zjednotia s Gruzínskom?

Ulrike Lunacek, *v mene skupiny Verts/ALE.* – Vážená pani predsedajúca, chcela by som sa pridať k predchádzajúcim rečníkom a srdečne zablahoželať pani Tagliaviniovej a jej tímu k správe, ktorú nám predložili.

Zo správy jednoznačne vyplýva, že obidve strany boli zodpovedné za vystupňovanie konfliktu, ktorý nakoniec prepukol v auguste 2008. Je zrejmé, že Rusko zvyšovalo počet vojenských jednotiek v Južnom Osetsku, teda na gruzínskom území. Je však tiež zrejmé, že tieto provokácie viedli k neprimeranej reakcii gruzínskeho prezidenta pána Saakašviliho. V správe je správne podotknuté, že obidve strany niesli zodpovednosť, a my sa teraz musíme zamerať na to, ako sa budú okolnosti vyvíjať v budúcnosti. Toto bol veľký prínos tejto správy. V plnej miere tiež súhlasím s každým, kto sa vyjadril, že je nutné rešpektovať územnú celistvosť Gruzínska, ako aj všetkých ostatných krajín. Je nutné rešpektovať medzinárodné právo.

Musíme sa však tiež zamerať na niektoré z príčin: agresívny jazyk, xenofóbny jazyk a nacionalistický jazyk, ktorý sa podieľal na stupňovaní tohto konfliktu. Ďalej je nutné položiť si otázku, čo bude EÚ teraz robiť. Máme k dispozícii monitorovaciu misiu, ktorá má veľmi dôležitú úlohu, ale musí mať prístup do všetkých častí Gruzínska, aby bola schopná poskytovať podporu vysídleným a iným osobám.

Z našich súčasných rokovaní (člen Komisie navrhol pristúpiť k zóne voľného obchodu s Gruzínskom a Parlament bude rokovať o mikrofinančnej podpore pre Gruzínsko) vyplýva, že EÚ musí tiež zvážiť stanovenie podmienok pre Gruzínsko, napríklad zníženie vojenského rozpočtu. Rozpočet na obranu v Gruzínsku za ostatné roky rástol, prirodzene, na úkor iných oblastí, ako napríklad sociálnej oblasti, občianskej spoločnosti a slobody médií. EÚ musí na túto problematiku veľmi prísne dohliadať. Stručne povedané, je dôležité, aby EÚ podporovala úsilie na zmiernenie agresívneho jazyka a aby finančnú pomoc sprevádzali príslušné podmienky.

Milan Cabrnoch, v mene skupiny ECR. – (CS) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, v mene skupiny ECR a v mene delegácie Európskeho parlamentu pre spoluprácu s gruzínskym parlamentom, ktorej predsedám, oceňujem správu, ktorú predložila Komisia. Správa je dôveryhodná a ani jedna zo strán konfliktu ju nespochybnila. Situáciu v Gruzínsku pozorne sledujeme a sledujeme aj informácie o príprave členstva Gruzínska v NATO. Jednoznačne podporujeme územnú celistvosť a zvrchovanosť Gruzínska ako nezávislého štátu. Nemôžeme sa stotožniť s tým, že by sa Gruzínsko či akákoľvek iná krajina mala nachádzať vo výhradnej sfére vplyvu Ruskej federácie či ktorejkoľvek inej krajiny. V súvislosti s vojenským konfliktom, ktorý sa v Gruzínsku odohral pred rokom, monitorujeme s veľkým znepokojením predovšetkým situáciu v Južnom Osetsku. Znepokojuje nás stav dodržiavania dohôd o prímerí a predovšetkým situácia utečencov, ktorí boli nútení opustiť svoje domovy a nemôžu sa do nich vrátiť. Humanitárna pomoc Európskej únie sa, žiaľ, v súčasnosti do oblasti Abcházska a Južného Osetska nedostáva. V týchto oblastiach v súčasnosti trpia pôvodní Gruzínci, ako aj ostatní obyvatelia. Je nám tiež veľmi ľúto, že v týchto oblastiach nemôžu pracovať ani nezávislí mieroví pozorovatelia vyslaní do Gruzínska Európskou úniou.

Správa konštatuje, že obidve strany konfliktu porušili medzinárodné právo. Našou úlohou nie je súdiť, zo správy však vyplýva, že kroky Ruskej federácie výrazne presahujú základnú predstavu o nutnej obrane. Mimoriadne nás znepokojujú informácie o etnických čistkách a násilí proti civilnému obyvateľstvu, ku ktorým podľa správy došlo počas konfliktu, aj po jeho skončení. V rámci ďalšej činnosti medziparlamentného výboru budeme podporovať okamžité ukončenie všetkého násilia, okamžité uvoľnenie blokád, ktoré bránia

poskytovaniu humanitárnej pomoci tým, ktorí ju skutočne potrebujú, prístup medzinárodných mierových pozorovateľov a maximálne zmiernenie dosahu konfliktu na nevinné civilné obyvateľstvo. Budeme podporovať všetky kroky, ktoré povedú k ukončeniu konfliktu a k obnoveniu územnej celistvosti a zvrchovanosti Gruzínska.

Bastiaan Belder, v mene skupiny EFD. – (NL) Vážená pani predsedajúca, v užitočnej správe komisie pre vyšetrovanie ozbrojeného konfliktu v Gruzínsku z leta 2008 sa píše, že "nie sú žiadni víťazi". S týmto záverom nesúhlasím.

Víťaz, samozrejme, bol a stále je: Rusko. S pomocou gruzínskeho prezidenta Kremeľ rázne a prostredníctvom vojenských prostriedkov dokončuje politickú anexiu Abcházska a Južného Osetska. Porazeným je gruzínsky štát, ktorý sa môže utešovať aspoň slovami ruskej ortodoxnej cirkvi, ktorá naďalej prehlasuje, že Abcházci a Južní Oseti sú občanmi Gruzínska. Chcel by som zdôrazniť tento chvályhodný postoj zo strany moskovského patriarchátu a som presvedčený, že by si z neho mali brať príklad nerozhodné členské štáty.

Komisia pod vedením pani Tagliaviniovej oprávnene kritizuje hromadné poskytovanie ruských pasov gruzínskym občanom v Abcházsku a Južnom Osetsku, keďže je to v rozpore s medzinárodným právom. Toto narušenie gruzínskej zvrchovanosti sa v súčasnosti identicky odzrkadľuje v narušení ukrajinskej národnej zvrchovanosti na Kryme, kde Rusko voľne vydáva pasy ukrajinským občanom.

Dôležitým politickým ponaučením, ktoré by si Európska únia mala zapamätať zo správy pani Tagliaviniovej, je, že by mala aktívne pomáhať brániť národnú nezávislosť Kyjevu pred jeho susedmi. Európske projekty na Kryme sú na to výbornou príležitosťou a to isté platí aj pre Gruzínsko.

Franz Obermayr (NI). – (*DE*) Vážená pani predsedajúca, konflikt na Kaukaze v roku 2008, tiež známy ako päťdňová vojna, bol poľutovaniahodný ozbrojený vojenský konflikt na gruzínskom území medzi Gruzínskom a Ruskom, ktorý zasiahol aj takzvané "odštiepenecké provincie" Južné Osetsko a Abcházsko.

Keďže spravodajstvo poskytované medzinárodnými médiami v súvislosti so skutočnosťami a situáciou na pozadí vojny bolo, nanešťastie, často jednostranné, chcel by som objasniť niekoľko bodov: USA striktne odsúdili vojenský zásah Ruska, označili ho za prejav čistého zastrašovania a moci a obhajovali postoj Gruzínska. V prvom rade je nutné podotknúť, že Rusko nebolo útočníkom, ale reagovalo na vojnu, ktorú začal pán prezident Saakašvili. Keď zavádzal svoj program opätovného zjednotenia, veľmi dobre si bol vedomý toho, že čelí všemocnému protivníkovi, ale spoliehal sa na to, že NATO a USA mu budú kryť chrbát, a preto sa rozhodol získať odštiepenecké provincie späť násilím.

Reakcia Ruska bola nepochybne neúmerná, ale riadila sa medzinárodným právom v prípade vzniku takzvanej situácie sebaobrany. Podpora Gruzínska zo strany USA bola teda nepochybne zameraná na ochranu demokratického práva na sebaurčenie, ale je tiež nutné povedať, že sledovala vojenské a politické ciele, keď že Gruzínsko fungovalo ako strategický vazalský štát na Kaukaze na ruskej hranici.

Gruzínci by si mali dať pozor, či dovolia USA, aby im kryli chrbát. Stačí si len spomenúť na Maďarsko v roku 1956, keď, ako vieme, USA tiež ponúkli svoju podporu. Výsledok bol v každom prípade zdrvujúci: západný svet Maďarov v ich boji za slobodu opustil.

Nakoniec by som chcel poukázať na správu z 30. septembra 2009, v ktorej vyšetrovacia komisia založená Radou ministrov EÚ podrobne poukazuje na to, že odôvodnenie vyplývajúce z medzinárodného práva, ktorým Gruzínci obhajovali útok, je neplatné.

Vytautas Landsbergis (PPE). – Vážená pani predsedajúca, pani Heidi Tagliaviniová, vedúca misie, v samostatnom vyhlásení pre tlač uviedla tieto názory: "Je nutné povedať, že konflikt z roku 2008 sa dal predpokladať a dalo sa mu zabrániť"; "Medzinárodné spoločenstvo však hľadelo iným smerom, ako keby sa vzdalo nielen v súvislosti s riešením daného konfliktu, ale tiež v súvislosti s podporovaním čoraz krehkejšieho prímeria." Kto by dobrovoľne podporoval rastúcu neistotu a ozbrojené násilie s ľahko predpovedateľným tragickým koncom?

Pani Tagliaviniová spomenula v súvislosti s ľahostajnosťou medzinárodného spoločenstva tri právne subjekty: OSN, OBSE a Európsku úniu. A my, Európsky parlament, patríme k tým trom veľkým pokrytcom, ktorí všetko videli, o všetkom vedeli a nechceli zabrániť nedávnemu krvavému štádiu tej sedemnásťročnej vojny.

Ostatné hlavné závery tejto misie majú tiež celosvetový význam. Patrí k nim: žiadni ďalší mierotvorcovia zo susednej krajiny, ktorí väčšinou obhajujú zones ďétat, ale nie mier. Mal by sa zvážiť vplyv nátlakovej politiky a diplomacie veľmoci voči malému a nepodriadenému susedovi, nehovoriac o prípadnej strate

dôležitých častí územia prostredníctvom hroziacej anexie. Tento konflikt nemá žiadnych víťazov. Ak sa medzinárodné spoločenstvo nachádza medzi porazenými, utrpela politická kultúra spolupráce.

Ďalšie dva citáty: "Platné zásady medzinárodného práva, ako napríklad rešpektovanie zvrchovanosti a územnej celistvosti štátov, sa ignorovali"; "následkom je ustúpenie od civilizovaných štandardov politického pôsobenia v Európe".

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

Jelko Kacin (ALDE). – (*SL*) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, v septembri minulého roka som mal sám možnosť navštíviť Tbilisi. Otázka územnej celistvosti a stability Gruzínska má z celkového hľadiska značný vplyv na stabilitu regiónu, ktorý sa, nanešťastie, vyznačuje stabilnou históriou nestability. Neexistuje len jediná pravda, je viacero právd, ktoré si navzájom často protirečia. Keď rozhodujúci politici strácajú hlavu, následky sú nepredvídateľné a ďalekosiahle. Priama a vedľajšia škoda je obrovská, ale následky zasiahnu v prvom rade nevinných ľudí.

K úspechu nevedie ani zásah veľmocí, ani podpora tej alebo onej strany. Potrebujeme činnosť, ktorá obnoví a posilní v súčasnosti neexistujúcu dôveru. Kaukaz je komplexný región a podobne ako Balkán má históriu, ktorú nedokáže len tak ľahko prekonať a vyrovnať sa s ňou. Rýchle riešenia a xenofóbia nikdy nebudú cestou k úspechu. Kým nerešpektovanie práv a zákonných slobôd menšín je hlavnou príčinou konfliktu, príčiny sú rozsiahlejšie a patria k nim príčiny hospodárskeho charakteru, predovšetkým pokiaľ ide o energetiku a geopolitiku. Geopolitika však vyžaduje, aby veľmoci konali zodpovedne, pretože, obrazne povedané, kade šliapu slony, tam tráva neporastie. Musíme dosiahnuť, aby si tieto slony uvedomili, že nie všetka tráva je alebo bude ich.

Paweł Robert Kowal (ECR). – (*PL*) Vážená pani predsedajúca, domnievam sa, že v tejto rozprave sme sa uchýlili najmä k liečeniu symptómov vyplývajúcich z pochmúrnej situácie v Gruzínsku. Gruzínsko je v súčasnosti krajinou, v ktorej sa rozhoduje o reputácii Európskej únie ako veľmoci na medzinárodnej scéne. Je pravda, že nikto neocenil plán pána Sarkozyho a už bol odložený do historických archívov, že Rusko trvá na vojenskej integrácii Abcházska a Osetska a že Európska únia si nebude schopná vybudovať status veľmoci, ktorej slovo vyvoláva rešpekt, pokiaľ ide o situáciu v Gruzínsku. Najlepším dôkazom toho je, že pani komisárka Ferrerová-Waldnerová sa nezúčastnila na dnešnej rozprave a stanovisko Komisie predkladá len pán Orban. Pani Wallisová očividne nepokladá túto problematiku za dostatočne dôležitú, keďže striktne vymedzila dĺžku rečníckeho času pre túto otázku.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Táto problematika sa týka veľmocí, hoci ide o záležitosť ľudských práv. V takejto situácii sú v hrách veľmocí vždy obeťami civilné obyvateľstvo, menšiny a demokracia, podobne ako pešiaci. Tam, kde je separácia a rozdeľovanie, nahrádza bezpečnosť neistota a namiesto rokovaní hovoria zbrane. Čo môžeme robiť? Európska únia musí preukázať istú mieru dôveryhodnosti. EÚ musí prijať menšinovú politiku, ktorá zaručí menšinám právo používať svoj materinský jazyk, presadzovať svoju kultúru a autonómiu vo Francúzsku, Rumunsku, Grécku, ako aj na Slovensku. Kľúč k vyriešeniu situácie v Rusku, Gruzínsku, Južnom Osetsku a Abcházsku drží v rukách EÚ. EÚ musí nájsť riešenie a poskytnúť týmto krajinám príklad.

Charles Tannock (ECR). – Vážená pani predsedajúca, hoci je fakticky správne, že pán prezident Saakašvili skutočne začal útok na Južné Osetsko v roku 2008, bola to len reakcia na provokáciu, ktorá zahŕňala prísne hospodárske sankcie a zvyšovanie počtu ruských vojsk na okupovaných územiach.

Správa podľa môjho názoru plne neodzrkadľuje neprimeranú reakciu ruských vojsk, ktorá spočívala v bombových útokoch na civilné oblasti Gruzínska, ako Gori, a pripustila systematickú etnickú čistku Gruzíncov z Južného Osetska a okupáciu gruzínskeho územia abcházskymi vojskami.

Pán Saakašvili sa podľa môjho názoru v snahe opätovne získať kontrolu nad zvrchovaným gruzínskym územím skutočne zachoval neprimerane a spravil veľkú politickú chybu – napriek tomu, že koniec koncov išlo o zvrchované gruzínske územie. Rusko je však teraz rozhodnuté vymedziť si sféru svojho vplyvu nelegálne v iných susedných krajinách, v takzvanom blízkom zahraničí, pričom vo všetkých prípadoch ide, samozrejme, o zvrchované územia, ktoré by sa v rámci medzinárodného práva mali rešpektovať.

Tunne Kelam (PPE). – Vážená pani predsedajúca, z tohto konfliktu vyplýva jeden záver, a to, že medzinárodné spoločenstvo príliš dlho a príliš ochotne súhlasilo s existenciou takzvaných zmrazených konfliktov, ktoré podľa vyjadrenia pána poslanca Kasoulidesa predstavujú ústupok. Základnou skutočnosťou tohto konfliktu je, že Gruzínsko nevpadlo na ruské územie, zatiaľ čo Rusko vpadlo na gruzínske územie s použitím hrubej

vojenskej sily a malo v úmysle obsadiť hlavné mesto. Išlo o neslýchané porušenie medzinárodného práva, čo podkopáva dôveryhodnosť Ruska ako spoľahlivého partnera.

Keďže medzinárodná reakcia na túto inváziu bola rôzna, Rusko sa môže cítiť ako víťaz, čo znamená, že existuje pravdepodobnosť prejavu podobnej agresivity, napríklad na Kryme alebo dokonca v oblasti Baltského mora. Preto je nutné, aby EÚ prijala jednoznačný záväzok, že bude fyzicky prítomná v Gruzínsku, aby tejto krajine zabezpečila slobodnú voľbu a územnú celistvosť. Jej prítomnosť na tomto území bude mať nesmierny význam.

Leonard Orban, *člen Komisie.* – (RO) Chcel by som sa veľmi stručne vyjadriť k tejto tematike a v prvom rade povedať, že zásada územnej celistvosti Gruzínska je rozhodujúcim ukazovateľom pre činnosti, ktoré budeme vykonávať, ako už spomenuli mnohí rečníci. Je to zásadné hľadisko, na ktoré musíme prihliadať pri všetkých opatreniach, ktoré prijmeme.

Chcel by som všetkých ubezpečiť, že Komisia bude naďalej podporovať spoluprácu a väzby s Gruzínskom v mnohých ďalších oblastiach, čím tejto krajine umožníme napredovať a viac sa priblížiť k Európskej únii. Ako som spomenul, túto podporu a toto úsilie presadíme v mnohých oblastiach.

Naďalej sa budeme zúčastňovať na rokovaniach v Ženeve, kde prebieha politický dialóg, na ktorom sa zúčastňujú všetky strany. Je to nevyhnutné na vyriešenie tejto situácie. Budeme tiež naďalej poskytovať pomoc vysídleným osobám. V súčasnosti sa navyše podieľame na príprave rokovaní o dohode o pridružení vrátane dohody o voľnom obchode, ktorá, samozrejme, zahŕňa záležitosti týkajúce sa uľahčenia vízového režimu.

Nakoniec by som chcel povedať, že v rámci prípravy na tieto rokovania žiadame od gruzínskych orgánov, aby splnili určité podmienky a isté záväzky vyplývajúce zo zásady právneho štátu a rešpektovania ľudských práv a základných slobôd, ako aj iné hospodárske podmienky, ktoré sú spojené s obchodnou výmenou.

Predsedajúca. – Rozprava sa skončila.

(Rokovanie bolo prerušené o 10.55 hod. a pokračovalo o 11.05 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN BUZEK

predseda

Ana Gomes (S&D). – (*PT*) Vážený pán predseda, v súlade s článkom 151 rokovacieho poriadku o osobných vyhláseniach sa domnievam, že moje meno sa zavádzajúcim spôsobom uvádza v pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k rozpočtu v súvislosti s nátlakovým prerušením tehotenstva, ktoré predložil pán Deva a pán Szymański. Pozmeňujúci a doplňujúci návrh, na ktorý sa odvolávajú a ktorý som predložila v stanovisku k správe "Osobitné postavenie problematiky detí v rámci vonkajšej činnosti EÚ", znel takto, citujem:

"vyzýva EÚ, aby sa rázne usilovala o odstránenie všetkých foriem diskriminácie dievčat (od počatia) a aby vyčlenila dostatočné zdroje na prekonávanie nerovností, ktoré z nej vyplývajú".

(PT) Cieľom môjho príspevku je chrániť dievčatá pred diskrimináciou pred narodením, konkrétne pred selektívnym prerušením tehotenstva na základe pohlavia, jeho cieľom však nie je zabrániť všetkým činnostiam spojeným s ukončením tehotenstva.

Znenie a ciele môjho príspevku sú odlišné od textu uverejneného v pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch pána Devu a pána Szymańského k tomuto rozpočtu. Nie je preto správne hľadať medzi nimi paralelu a už vôbec nie spomínať v tejto súvislosti moje meno, čo je podľa môjho názoru hanebný pokus o politickú manipuláciu.

Budem hlasovať proti pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom 727, 732 a 734, ktoré predložil pán Deva a pán Szymański.

7. Sacharovova cena 2009 (oznámenie laureáta)

Predseda. – Rád by som na úvod povedal niekoľko dôležitých informácií o Sacharovovej cene za rok 2009. Na dnešnej konferencii predsedov Európskeho parlamentu sa rozhodlo o udelení Sacharovovej ceny za rok 2009 Olegovi Orlovovi, Sergejovi Kovaľovovi a Ľudmile Alexejevovej z organizácie Memorial a všetkým obrancom ľudských práv v Rusku, ktorých zastrešuje. Tohtoročnú cenu sme udelili organizácii Memorial. Úprimne dúfame, že touto činnosťou prispejeme k ukončeniu strachu, neistoty a násilia voči obrancom ľudských práv v Ruskej federácii.

Taktiež dúfame, že posunieme náš odkaz, že aktivisti občianskej spoločnosti musia byť všade slobodní, aby využívali najzákladnejšie práva slobody myslenia a slobody prejavu. Musíme byť slobodní, aby sme mohli ísť za svojimi myšlienkami, pretože to je základ toho, ako sa dostať k pravde.

Dovoľte mi podeliť sa s vami o veľké zadosťučinenie, ktoré pre mňa ako predsedu Európskeho parlamentu, ba čo viac, ako bývalého člena Solidarity, znamená oznámenie laureáta tejto ceny. Aj my sme kedysi mali podobné problémy, akým dnes čelia naši kolegovia a partneri v Ruskej federácii. Som veľmi rád, že pravda a sloboda napokon vždy zvíťazia. Podobne to bolo v mnohých štátoch strednej a východnej Európy. Skutočnosť, že Rusi, ktorí dnes hľadajú pravdu, nemôžu vykonávať svoju činnosť slobodne, je veľkým problémom celej Európy a zároveň aj ich vlastnou osobnou tragédiou. Účelom tejto ceny je, aby sme my členovia Európskeho parlamentu vyjadrili podporu ich aktivitám.

(potlesk)

Chcel by som uviesť niekoľko všeobecných informácií: Európsky parlament udeľuje Sacharovovu cenu za slobodu myslenia od roku 1988, teda už 20 rokov, jednotlivcom alebo organizáciám, ktoré významným spôsobom prispeli k boju za ľudské práva a základné hodnoty.

Dnes by sme si tiež mali pripomenúť všetkých mimoriadnych ľudí, ktorí svojím úsilím a oddanosťou odolávali neľútostnému utláčaniu, prenasledovaniu a exilu. Sú to často "jednoduchí" ľudia, ktorí preukázali mimoriadnu odvahu a oddanosť. Často riskujú veľa, dokonca i vlastný život. Cenu sme už udelili spisovateľom, novinárom, politikom, profesorom, právnikom, organizáciám bojujúcim za slobodu práce a dokonca i združeniam žien bojujúcim proti nedobrovoľnému zmiznutiu. Sloboda myslenia je univerzálnou hodnotou.

Rád by som využil túto príležitosť a povedal, že dve nominácie, ktoré tento rok nezískali Sacharovovu cenu, veľmi podporujeme a že by sme si ich tiež mali pripomenúť, pretože na nás mimoriadne zapôsobili. Skutočnosť, že sme spomenuli ich mená, a skutočnosť, že sa s nami podieľali na mnohých rozpravách, odzrkadľuje našu veľkú podporu za všetko, čo spravili. Náš obrovský rešpekt a veľké uznanie si rovnako ako laureát ceny zaslúžia aj nominovaní.

(potlesk)

Slávnostné odovzdávanie ceny sa uskutoční v stredu 16. decembra v Štrasburgu.

8. Hlasovanie

Predseda. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledkoch a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu.)

8.1. Návrh všeobecného rozpočtu Európskej únie – rozpočtový rok 2010 (hlasovanie)

Pred začiatkom hlasovania:

László Surján, *spravodajca.* – Vážený pán predseda, vo Výbore pre rozpočet sme hlasovali o viac než 1100 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k návrhu rozpočtu na rok 2010. Skutočne existuje malý počet technických úprav, ktoré týmto žiadam zaradiť do hlasovania v pléne.

Pokiaľ ide o plán hospodárskej obnovy Európy, Komisia prijala dva nové odseky, ktoré sa majú priradiť do rozpočtových článkov 06 04 14 01, 06 04 14 02 a 06 04 14 03. Mali by dopĺňať existujúce pripomienky

k rozpočtu, ale pre technickú chybu je uvedené, že ich majú nahrádzať. Preto by sa mal pozmeňujúci a doplňujúci návrh 832 primerane upraviť.

Po overení rezerv sa hlasovaním vo výbore ponechala rezerva 1 775 000 EUR v Okruhu 3b. Navrhujem, aby sa táto suma pridelila programu Európa pre občanov. Znamenalo by to, že by sa pozmeňujúci a doplňujúci návrh 889 rozpočtového článku 15 06 66 pozmenil tak, aby sa poskytli viazané rozpočtové prostriedky vo výške 32 255 000 EUR, a znovu predložený pozmeňujúci a doplňujúci návrh 547 by bol týmto zahrnutý.

Slová "trvalo udržateľné opatrenia a opatrenia šetrné k životnému prostrediu... (ekologický Nový údel)" by mali nahradiť slová "ekologický Nový údel" v pripomienkach prijatých k nasledovným rozpočtovým článkom:

04 02 17 ESF – Konvergencia

04 02 19 EFR - konkurencieschopnosť

13 03 16 EFFR – konvergencia

13 03 18 EFFR – konkurencieschopnosť

Podobne by sa mali v rozpočtovom článku 13 03 20 EFFR – Prevádzková technická podpora pre Európsky fond regionálneho rozvoja nahradiť prvé dva odseky nasledovným textom:

"Časť rozpočtových prostriedkov je určená na financovanie trvalo udržateľ ných opatrení a opatrení šetrných k životnému prostrediu (ekologický Nový údel), ktoré zabezpečia zosúladenie hospodárskych, sociálnych a ekologických rozvojových požiadaviek a obnovu európskych regiónov po hospodárskej a finančnej kríze."

Číslo rozpočtového článku pilotného projektu na všestrannú spoluprácu verejných orgánov, obchodných spoločností a neziskových podnikov v súvislosti s integráciou ľudí do spoločnosti a zamestnania by sa z technických príčin malo zmeniť na iný článok, a to na 04 03 12.

Z technických príčin by sa malo číslo rozpočtového článku "Prípravné akcie – Erasmus pre novinárov" zmeniť na číslo 09 06 05.

Ak sa prijme pozmeňujúci a doplňujúci návrh 943 o Európskom úrade pre výber pracovníkov (EPSO) 26 01 20, mala by sa príslušná rozpočtová príloha pre tento úrad primerane prispôsobiť.

Ak ma podporí plénum, žiadam rokovaciu službu, aby vykonala potrebné zmeny v zápisnici. Ďakujem vám za pozornosť.

Pán predseda, dovoľ te mi ešte poďakovať sa sekretariátu za obrovský kus vykonanej práce. Tento zoznam úprav sa zvyčajne robí každý rok a predstavuje skvelú prácu sekretariátu. Preberali sme to so skupinami i koordinátormi a získal som podporu tejto zmeny, ktorá je v súlade so všeobecným návrhom.

Najdôležitejšie je, že sme vo Výbore pre rozpočet jednotne využili všetky dostupné zákonné možnosti na doplnenie rezervy takmer v každom okruhu, čo znamená, že akékoľvek hlasovanie, ktoré poskytne dodatočné prostriedky, ohrozuje zákonnosť rozpočtu. Chcel by som vás na to upozorniť a dúfam, že sa duch našej spolupráce nezmení. Máme síce trochu rozdielne názory, ale to je normálne.

(potlesk)

(Ústne pozmeňujúce a doplňujúce návrhy boli prijaté.)

- Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 870:

Helga Trüpel (Verts/ALE). – Vážený pán predseda, ak sa prijme pozmeňujúci a doplňujúci návrh 870 Výboru pre rozpočet, tak pozmeňujúci a doplňujúci návrh 464 Skupiny zelených/EFA podľa hlasovacieho zoznamu prepadne. Hlasovací zoznam sa riadi pravidlom zavedeným vzorcom Thomasa von der Vringa, podľa ktorého sa pozmeňujúce a doplňujúce návrhy Výboru pre rozpočet zaradia do hlasovania ako prvé, a pokiaľ sa prijmú, všetky ostatné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k rovnakému rozpočtovému článku prepadnú.

Tento postup, ktorý nie je obsiahnutý v Rokovacom poriadku Európskeho parlamentu, však bol zavedený výlučne iba na zaistenie toho, aby celkové stanovisko k rozpočtu prijatom Parlamentom zostalo v rámci finančných hraníc určených pre Európsky parlament. Keďže pozmeňujúci a doplňujúci návrh 464 iba navrhuje umiestniť finančné prostriedky do rezervy, určite nepredstavuje problém prekročenia limitov. Oba pozmeňujúce a doplňujúce návrhy sa navzájom vôbec nevylučujú, a preto je určite možné hlasovať o oboch.

Preto na vás nalieham, aby ste uplatnili článok 161 rokovacieho poriadku a tiež aby ste umožnili hlasovanie o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 464.

(potlesk)

Predseda. – Dámy a páni, program bol vopred určený a dôkladne skontrolovaný, ale rád by som vyzval pána spravodajcu, aby sa ujal slova. Chcel by som vás ako najkompetentnejšiu osobu požiadať o niekoľko slov k tejto záležitosti.

László Surján, *spravodajca.* – Vážený pán predseda, o tom, či je niečo správne alebo nie, zvyčajne nerozhoduje spravodajca. Máme určitý postup a zvyk. Musím informovať plénum, že ak budeme najprv hlasovať o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Výboru pre rozpočet, čo skupina Verts/ALE nespochybnila, tak sa ich následným prijatím zníži Európsky fond regionálneho rozvoja o platby vo výške 300 miliónov EUR.

Takže ide o skutočný rozpor. Na jednej strane by išlo o zvýšenie a na druhej strane o zníženie. Mali by sme sa držať svojho rozhodnutia, pretože v pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 464 je jasne napísané, že sa platby nezvýšia. Zvýšenie je nulové. Ide o rozpor – nemôže dôjsť k zvýšeniu o 300 miliónov EUR bez zvýšenia platby.

Predseda. – (...) takže môžeme pristúpiť k hlasovaniu. To je názor našich služieb, ktoré preskúmali túto záležitosť, i spravodajcu. Preto navrhujem, aby sme pristúpili k hlasovaniu.

- Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 812:

Luis Manuel Capoulas Santos (S&D). – (*PT*) Vážený pán predseda, chcel by som požiadať o slovo v súlade s článkom 173 rokovacieho poriadku, ktorý sa týka nerešpektovania rokovacieho poriadku. Chcel by som požiadať o zmenu poradia hlasovania, pretože sa mi zdá, že poradie na základe hlasovacieho zoznamu porušuje článok 161 rokovacieho poriadku.

Žiadam preto, aby sa o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 70, ktorý navrhuje podporu sektora mlieka, ktorý sa, ako všetci dobre vieme, nachádza vo veľmi zlej situácii, rozpočtovými prostriedkami vo výške 600 miliónov EUR, hlasovalo bezprostredne pred pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom 812, ktorý navrhuje rozpočtové prostriedky vo výške 300 miliónov EUR. Rád by som upozornil, že rozpočtové prostriedky vo výške 600 miliónov EUR boli prijaté jednomyseľne vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka a na poslednom plenárnom zasadnutí 17. septembra, keď sa hlasovalo o uznesení o podpore sektora mlieka a kríze, ktorej čelí, získali v tomto Parlamente podporu prevažnej väčšiny.

Predseda. – Ďakujem. Nepochybne ide o záležitosť dostupných finančných prostriedkov, čo znamená, že rozhodnutie o tejto záležitosti bude vážne. Skutočne by sme potrebovali pomoc, ale musíme vedieť, čo máme k dispozícii. Návrh je, aby sme najprv hlasovali o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 812. Rád by som poprosil pána spravodajcu, aby sa vyjadril k tejto záležitosti. Aké sú finančné prostriedky, aké sú finančné možnosti?

László Surján, spravodajca. – Vážený pán predseda, opakujem, ja nerozhodujem o poradí hlasovania. Pani kolegyňa Trüpelová pred pár minútami povedala, že existuje tzv. nepísané pravidlo, že sa najprv hlasuje o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu Výboru pre rozpočet. Prečo? Pretože Výbor pre rozpočet je parlamentný orgán, ktorý nám povie, či máme rezervu alebo nie.

Nie je v našom záujme meniť pravidlá počas hlasovania a ja som proti tomu. Hlasovací zoznam bol rozdaný. Skupiny sa rozhodli, ako hlasovať. Akákoľvek zmena bude mať za následok zmätok a následne spôsobí veľa ťažkostí. Ak zmeníme pravidlá kvôli jednému prípadu, nech už z akéhokoľvek dôvodu, budeme stratení. Každý orgán by mal rešpektovať svoje zvyky, pravidlá a nariadenia.

Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 445:

María Paloma Muñiz De Urquiza (S&D). – (*ES*) Vážený pán predseda, vyskytla sa technická chyba. Chcela som hlasovať proti pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu 444.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážený pán predseda, úplne chápem stanovisko pána spravodajcu, aby sme najprv hlasovali o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 812.

Aj keď, ide čisto o argument týkajúci sa poriadku, hlasovanie za pozmeňujúci a doplňujúci návrh 812 by nemusel znamenať prepad pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu 70.

Na parlamentných zhromaždeniach sa, ako žiadal pán Capoulas Santos, zvyčajne hlasuje najprv o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch najviac vzdialených od pôvodného textu. Robíme výnimku z dôvodov, ktoré načrtol pán spravodajca...

(Predseda prerušil rečníka.)

Predseda. – Ďakujem. Rozumieme. Máme určený definitívny postup hlasovania. Rád by som pána spravodajcu poprosil, aby sa ujal slova. Podľa služieb i podľa nášho názoru druhý pozmeňujúci a doplňujúci návrh prepadá. Môže to pán spravodajca potvrdiť?

László Surján, *spravodajca.* – Ani po hlasovaní nie je žiaden dôvod, aby sme znovu začali rozpravu. Teraz sme za hlasovanie.

- Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 603:

Michael Cashman (S&D). – Vážený pán predseda, chcem len pomôcť. Niektorí z nás počuli rôzne čísla. Mohli by sme sa teda venovať obrazovke tu hore, aby sme predišli nedorozumeniam? Iba pre prípad, keby bol problém s počuteľ nosťou či komunikáciou. Nikoho neobviňujem, iba si to ujasnime a sledujme obrazovku.

Predseda. – V poriadku. Všetci budeme sledovať obrazovku. Možno čítam čísla príliš rýchlo. Budem ich čítať pomalšie. Ďakujem vám.

- Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 937:

Godfrey Bloom (EFD). – Vážený pán predseda, k otázke poriadku sa vyjadrím veľmi stručne. Pred niekoľkými minútami ste povedali, že ste viazaný pravidlami a že čo môžete robiť, keď ste nimi viazaný? V plnej miere to chápem a rovnako to chápe aj Parlament.

Môžem predpokladať a môžeme predpokladať, že pravidlami tohto Parlamentu budete viazaný počas celého vášho funkčného obdobia? Pretože váš predchodca sa necítil byť viazaný pravidlami a na základe vysvetlenia hlasovania zničil predpisy, pretože sa nimi necítil byť viazaný. Nechám to na vás.

Predseda. – Ďakujem vám veľmi pekne. Dámy a páni, počas hlasovania môžeme vystupovať iba v prípade procedurálnych námietok. Prosím vás, neriešte iné otázky než procedurálne námietky, pretože potom nemôžeme uskutočniť hlasovanie. Je to veľmi nepríjemné pre nás všetkých.

(potlesk)

- 8.2. Návrh všeobecného rozpočtu na rok 2010 (oddiel III Komisia) (A7-0038/2009, László Surján) (hlasovanie)
- 8.3. Návrh všeobecného rozpočtu na rok 2010 (oddiely I, II, IV, V, VI, VII, VIII a IX) (A7-0037/2009, Vladimír Maňka) (hlasovanie)
- 8.4. Úprava základných platov a príplatkov zamestnancov Europolu (A7-0040/2009, Claude Moraes) (hlasovanie)
- 8.5. Zmena nariadenia (ES) č. 1234/2007 (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (hlasovanie)

- Pred hlasovaním o odseku 79:

Syed Kamall (ECR). – Vážený pán predseda, v prvom rade by som sa chcel ospravedlniť svojim kolegom za tento príhovor, ale chcel by som sa spýtať, či mi niekto môže vysvetliť, čo "CMO" znamená?

Predseda. – Znamená to "spoločná organizácia trhov", i keď sa to v jednotlivých jazykoch môže líšiť.

- 8.6. Pokrok SIS II a VIS (hlasovanie)
- 8.7. Budovanie demokracie vo vonkajších vzťahoch (hlasovanie)

8.8. Inštitucionálne aspekty vzniku európskej služby pre vonkajšiu činnosť (A7-0041/2009, Elmar Brok) (hlasovanie)

- Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 3:

Elmar Brok, spravodajca. – (DE) Vážený pán predseda, rád by som Zeleným navrhol ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh. Keby ho prijali, navrhoval by som hlasovať "za". Keby sa do návrhu doplnila veta "V Rade či Európskej rade by nemala existovať duplicita vonkajšej služby", tak by som plénu odporúčal hlasovať za návrh.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý.)

- Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 56:

Corien Wortmann-Kool (PPE). – Vážený pán predseda, mohli by sme hlasovať *en bloc*. Navrhujem, aby sme hlasovali od 56 do 28.

(potlesk)

(Parlament neschválil návrh.)

8.9. Príprava zasadnutia Transatlantickej hospodárskej rady a samitu EÚ – USA (2. a 3. novembra 2009) (hlasovanie)

PREDSEDÁ: PÁN WIELAND

podpredseda

9. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

- Rozpočtový rok 2010

Daniel Hannan (ECR). – Vážený pán predsedajúci, v čase, keď národné vlády musia redukovať svoje rozpočty a domácnosti našich voličov musia šetriť, je pre Európsku úniu príznačné, že si dovolí svoj rozpočet zvýšiť.

Bude to mať okamžité a hmatateľné finančné následky pre členské štáty. Napríklad, pokiaľ ide o našu krajinu, naše rozpočtové príspevky sa v priebehu nasledujúcich 12 mesiacov zvýšia o 60 %. Uvediem to v kontexte: na poslednej straníckej konferencii sa naša strana zaviazala ušetriť na všetkých vládnych výdavkoch 7 miliárd GBP za rok. Dvakrát toľko míňame len na jednu položku, a to celkové príspevky do rozpočtu EÚ.

Môžete to nazývať nákladmi na podnety i reakciou na úverovú krízu alebo čímkoľvek iným, viete však, že to nie je pravda. V skutočnosti totiž vyťahujeme peniaze z vreciek a peňaženiek našich ľudí a v ich mene tieto peniaze míňame na byrokraciu. Keby to bol efektívnejší spôsob prideľovania prostriedkov, prehrali by sme studenú vojnu. Teraz poznáme pravdu. Hlavnou funkciou EÚ je zamestnávanie svojich zamestnancov, a preto sa jej rozpočet neustále zvyšuje.

Diane Dodds (NI). – Vážený pán predsedajúci, chcela by som objasniť, že som podporila pozmeňujúce a doplňujúce návrhy 732 a 733. Je škoda, že ich nepodporil Parlament. Vítam každé opatrenie, ktoré znemožňuje financovanie programov plánovaného rodičovstva, ktoré budú zahŕňať programy zamerané na vynútené potraty a nariadenú sterilizáciu.

Okrem toho treba vítať podporovanie tých, ktorí dostávajú finančné prostriedky na boj proti rodovej nerovnováhe súvisiacej s rodovou selekciou detí narodených v niektorých krajinách Ázie. Tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh by bol pre EÚ príležitosťou stáť si za svojimi slovami odsúdenia prostredníctvom pozitívnych krokov a zároveň zamietnuť podporu podobným programom.

Správa: László Surján (A7-0038/2009)

Zuzana Roithová (PPE). – (CS) Vážený pán predsedajúci, aj ja by som chcela vyjadriť svoje rozhorčenie na tým, že sme dnes pre rozpočet na rozvojovú pomoc nedokázali odhlasovať podmienku, že európske prostriedky nesmú byť použité na financovanie takých aktivít, ako je plánovanie rodičovstva prostredníctvom

vynútených potratov alebo nariadenej sterilizácie. Som proti metódam, na základe ktorých sú ženy hlavne v ázijských krajinách nútené podstúpiť potrat, a to najmä vtedy, keď čakajú dieťa ženského pohlavia. Uvádza sa, že sa týmto spôsobom nenarodilo 35 miliónov dievčat. Nemôžeme podporovať tých, ktorí to organizujú, a už vôbec im nemôžeme posielať finančné prostriedky z Európy. Dnešné čierne hlasovanie liberálov, komunistov a niektorých socialistov pri prijímaní nášho rozpočtu takúto poistku zablokovalo.

Zoltán Balczó (NI). – (HU) Medzi veľkým množstvom pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov bol aj textový pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý zasiahol klinec po hlavičke. Píše sa v ňom: "odmieta myšlienku využívania rozpočtu Spoločenstva na financovanie militaristickej a neoliberálnej EÚ." Parlament tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh odmietol. Týmto len ukázal, že sa nepoučil z krízy v posledných rokoch, a ani zo záverov, ku ktorým dospeli dokonca i niekdajší zástancovia liberálneho trhu, a to, že už ďalej nemôžeme pokračovať touto cestou. Rozpočet EÚ sa vždy spolieha na rozhodujúci vplyv liberálneho trhu, čo môže obyvateľstvu Európy uškodiť tak vážne, ako sme to zažili v nedávnej minulosti.

Bruno Gollnisch (NI). – (FR) Vážený pán predsedajúci, kým rôzne inštitúcie a programy v politicky dominantných oblastiach, ako sú komunikácia, vzdelávanie a reedukácia obyvateľstva, dostali miliardy eur, procedurálny trik pripravil našich výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov o pomoc, ktorú oprávnene očakávali.

V skutočnosti nám boli predložené dva pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, a to pozmeňujúci a doplňujúci návrh 812, ktorý mal možno aj podporu Rady, na vyčlenenie prostriedkov vo výške iba 300 miliónov EUR a pozmeňujúci a doplňujúci návrh 70 na 600 miliónov EUR. Je rozumné, aby sa najprv hlasovalo o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu 70. Navyše to veľmi jasne uvádza aj článok 161 odsek 2 rokovacieho poriadku: "Ak boli k tej istej časti textu predložené dva alebo viaceré vzájomne sa vylučujúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, má prednosť a na hlasovanie sa predkladá ako prvý ten pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý sa najviac vzďaľuje od pôvodného textu".

Pán spravodajca spomenul nepísané pravidlo, ale tento formálny článok má prednosť pred údajným nepísaným pravidlom. Uplatnenie tohto pravidla spôsobilo, že druhý pozmeňujúci a doplňujúci návrh prepadol, čo má za následok pridelenie finančných prostriedkov vo výške až 600 miliónov EUR.

To je škandál!

- Správa: Vladimír Maňka (A7-0037/2009)

Vilija Blinkevičiūtė (**S&D**). – (*LT*) Hlasovala som za rozpočet na rok 2010, pretože vyčlenené finančné prostriedky v skutočnosti aspoň trochu zmiernia situáciu občanov v členských štátoch EÚ postihnutých hospodárskou, sociálnou a finančnou krízou. Okrem toho sa v tomto rozpočte vyčlenilo viac prostriedkov na sociálne potreby a to je v súčasnosti zvlášť dôležité. Tiež som podporila tie ustanovenia, ktoré vydeľujú finančné prostriedky na zvýšenie zamestnanosti a zabezpečenie pracovných miest. Je tiež veľmi dôležité, že sme vyčlenili osobitné financie pre sektor mlieka a mliečnych výrobkov. Mohli sme, samozrejme, tomuto sektoru prideliť viac peňazí, ako to navrhovali zástupcovia sociálnodemokratickej strany, ale je dobré, že preň boli v tomto návrhu rozpočtu vyčlenené aspoň nejaké prostriedky.

Peter van Dalen (ECR). – (*NL*) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som proti rozpočtu, pretože všetky položky zostali buď nezmenené, alebo sa zvýšili, a to v čase, keď všetky členské štáty zápasia s klesajúcimi príjmami. A my tu míňame viac peňazí na Európu! Tomu nerozumiem.

Hlasoval som proti, pretože teraz je stanovené, že okrem svojho platu a náhrad cestovných a iných výdavkov má každý poslanec nárok na 4 202 EUR na všeobecné výdavky. Poslanci majú túto nemalú čiastku použiť napríklad na výdavky spojené s prevádzkou kancelárie a telefonovaním. Žiaden z nich však nie je povinný preukázať, ako túto čiastku použil. Znamená to teda, že každý poslanec dostáva bianko šek, ktorý by prekvapil aj Santa Clausa.

Považujem to za absolútne nehanebné. Ak sa tento Parlament berie vážne, musí s takouto praktikou prestať. To je možné dosiahnuť, ak sa ku mne pridáte a budete hlasovať proti tomuto rozpočtu. Chcel by som tiež vyzvať všetkých poslancov, aby dobrovoľne dbali na to, ako týchto 4 202 EUR použijú.

– Zmena nariadenia (ES) č. 1234/2007 (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov)

Krisztina Morvai (NI). – (*HU*) Pochopiteľne, hlasovala som za tento návrh, ktorého cieľom je zmierniť krízu v sektore mlieka a mliečnych výrobkov. Chcem znovu zdôrazniť, že ide iba o prídel, ktorý nestačí ani na odvrátenie nebezpečenstva. Považovala by som však za nesprávne hlasovať proti tomuto návrhu. Som

sklamaná a smutná, že som nedostala odpoveď na svoje tri otázky, a to dokonca ani po opakovaných pokusoch. Prvá otázka sa týkala toho, čo chce Európska únia urobiť, aby zaistila, že sa v budúcnosti nebude naďalej potácať od jednej krízy k druhej, či už v sektore mlieka a mliečnych výrobkov, alebo kdekoľvek inde. Aké ponaučenie si Európska únia vzala z tejto hroznej krízy, ktorá zničila a stále ničí životy mnohých rodín? Moja druhá otázka pre pani komisárku, keď tu bola prítomná, a teda aj pre Komisiu znela: ako sa rozdelia tieto peniaze členským štátom, prípadne je možné to urobiť tak, aby sa malí výrobcovia, ktorých živobytie je ohrozené, dostali k peniazom ako prví? Moja tretia otázka, na ktorú som nedostala odpoveď, sa týkala krokov, ktoré chcú nové členské štáty prijať proti pretrvávajúcej diskriminácii. 100 % nášho trhu...

(Predsedajúci prerušil rečníčku.)

Peter Jahr (PPE). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, mám tri poznámky k uzneseniu o sektore mlieka a mliečnych výrobkov: po prvé, jednoznačne vítam skutočnosť, že teraz môže Komisia rýchlejšie reagovať na prudké zmeny na trhu v sektore mlieka a mliečnych výrobkov. Po druhé, teší ma, že sa nám spoločne podarilo schváliť finančnú podporu európskym výrobcom mlieka a mliečnych výrobkov. Po tretie, keďže peniaze nie sú všetko, musíme využiť čas a pripraviť sa na obdobie po zrušení kvót na mlieko. Z tohto dôvodu dúfam v intenzívny dialóg medzi politikmi a zástupcami tohto odvetvia. Stále totiž nebola zodpovedaná otázka usporiadania trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami po roku 2015. A to je podľa môjho názoru hlavný problém.

Zuzana Roithová (**PPE**). – (*CS*) Plne podporujem rozšírenie pôsobnosti článku 186 aj na sektor mlieka a mliečnych výrobkov. Umožní to pružne reagovať na náhle zmeny na svetovom i európskom trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, aby nedošlo k negatívnemu ovplyvňovaniu výrobcov či narušeniu hospodárskej súťaže. Pochybujem však o účinnosti odkupovania kvót financovaného z rozpočtov jednotlivých členských štátov s cieľom riešiť krízu v sektore mlieka a mliečnych výrobkov. Nie všetky štáty EÚ majú rovnaké možnosti, pokiaľ ide o financovanie tohto opatrenia. Domnievam sa, že to naruší konkurencieschopnosť poľnohospodárov v týchto štátoch a, prirodzene, aj hospodársku súťaž. Ako poslankyňa z Českej republiky preto v tomto ohľade uprednostňujem financovanie odkupovania kvót z rozpočtu Spoločenstva, ktoré by mohli využiť všetky štáty rovnako. Z tohto dôvodu som sa zdržala hlasovania.

Czesław Adam Siekierski (PPE). – (*PL*) Vážený pán predsedajúci, po mnohých mesiacoch čakania, po mnohých diskusiách vo Výbore pre poľnohospodárstvo a po obrovských protestoch poľnohospodárov v rôznych členských štátoch sme schválili dodatočné formy podpory výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov. A predsa to nestačí. Títo poľnohospodári totiž utrpeli nesmierne straty, mnohí sa ocitli na pokraji bankrotu, čo poškodilo povesť Európskej únie a aj nás poslancov.

Muselo to tak byť? Prečo Komisia reagovala tak neskoro? Znamená to, že trh dôkladne nemonitorujeme? Ak je to tak, potom to svedčí o chabom stave administratívy v EÚ. My poslanci upozorňujeme na tento problém už celé mesiace.

Nezabúdajme, že oneskorený zásah je oveľa menej účinný a v konečnom dôsledku stojí viac. Mali by sme si z toho vziať ponaučenie do budúcnosti. Potrebujeme zabezpečiť stabilitu pre takú náročnú a nákladnú činnosť s vysokým podielom ľudskej práce, akou je výroba mlieka. Je to naša povinnosť voči ťažko pracujúcim poľnohospodárom.

Predsedajúci. – Ďakujem vám, pán Siekierski. Dostal som ďalšie dve žiadosti o podanie vysvetlenia hlasovania. Obidve sú od nových poslancov. Chcel by som upozorniť, že podľa článku 170 rokovacieho poriadku sa po začatí vysvetlení hlasovania už neprijímajú žiadne ďalšie žiadosti o podanie vysvetlenia hlasovania. V tomto prípade urobím výnimku a tieto dve podania vysvetlení hlasovania dovolím, ale chcel by som požiadať administratívu parlamentu, aby na to ešte raz vhodným spôsobom upozornila skupiny. Ak aspoň do určitej miery nebudeme postupovať podľa pravidiel, stratíme nad vecami kontrolu.

Slovo má pán Seán Kelly.

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, predovšetkým by som chcel povedať, že aj mňa teší, že sme dnes odsúhlasili rozpočtové finančné prostriedky pre sektor mlieka a mliečnych výrobkov. Dokazuje to, že Európska únia počúva a reaguje, samozrejme, v medziach svojho rozpočtu. Bolo by lepšie, keby sme tomuto sektoru mohli prideliť viac peňazí, dúfame však, že sa nám túto situáciu podarí v budúcnosti zlepšiť. Lepší vrabec v hrsti ako holub na streche.

Po druhé, chcel by som upozorniť, že dnes sa pri tlmočení do angličtiny vyskytlo niekoľko chýb. Pán Buzek sám povedal, že k tomu mohlo dôjsť, lebo hovoril veľmi rýchlo. Neprekáža to a ani nechceme nikoho viniť,

ale návrh 908 bol ohlásený ako 909, návrh 444 ako 445 a návrh 440 ako 444. Ak sa teda neskôr vyskytnú otázky, je potrebná brať túto skutočnosť do úvahy. Samozrejme, istý čas, žiaľ, nefungovala ani obrazovka. Išlo však o chybu elektroniky, nie o ľudské zlyhanie.

Jarosław Kalinowski (PPE). – (PL) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som za zmenu a doplnenie nariadenia o spoločnej organizácii poľ nohospodárskych trhov. Mám však určité pochybnosti, či by mal nový spôsob výpočtu pokút za prekročenie vnútroštátnych kvót vstúpiť do platnosti 1. apríla. Znamená to retrospektívne zrušenie právnych predpisov, čo podkopáva zásadu právnej istoty. Hlasoval som však za tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh, pretože pre výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov uvoľní finančné prostriedky vo výške 280 miliónov EUR. Dáva to nádej, že títo výrobcovia majú už najhoršie obdobie za sebou.

Aj naďalej však zostáva zásadná otázka, ktorá sa týka budúcnosti výroby mlieka a mliečnych výrobkov v Európskej únii. V tejto súvislosti je najdôležitejšou záležitosťou budúcnosť kvót na mlieko. V opatreniach Komisie je v súčasnosti veľa protirečení. Na jednej strane je tu návrh zvýšiť kvóty a v roku 2015 ich zrušiť. Na druhej strane sa v návrhu, ktorý bol dnes predložený, odporúča znížiť ponuku. Musíme sa rozhodnúť pre jednu z týchto možností. Ja som za zachovanie kvót.

- Návrh uznesenia RC-B7-0118/2009

Daniel Hannan (ECR). – Vážený pán predsedajúci, francúzsky filozof René Descartes sa chýrne domnieval, že všetky naše zmysly manipuluje akýsi zlomyseľný démon.

Niekedy, keď počúvam tieto správy, nadobúdam dojem, že obývame takýto karteziánsky svet, teda svet, v ktorom Európska únia zastáva iba hodnoty demokracie, slobody a spravodlivosti a rozširuje tieto hodnoty prostredníctvom obchodných zmlúv a dohôd, a nie prostredníctvom vojny. A teraz sa vráťme späť do reálneho sveta. Čo robí Európska únia? Snaží sa získať priazeň tyranov v Pekingu a izolovať Taiwan. Odmieta hovoriť s proticastrovskými aktivistami na Kube. Snaží sa odhovoriť ajatolláhov od ich jadrových ambícií. Je hlavným financovateľ om Hamasom riadenej Palestíny.

Medzi touto správou o šírení demokracie a skutočným konaním našich inštitúcií nie je žiadna spojitosť. Nehovorím, že Európska únia je pokrytecká. Rovnaké normy, prirodzene, uplatňujeme aj v rámci vlastných hraníc, pričom s radosťou odsunieme nabok výsledky referenda, ak ich považujeme za nevhodné. Vonku, ale aj doma pohŕdame zastupiteľskou vládou a ignorujeme demokratickú vôľu. Dovoľte mi zopakovať, že Lisabonská zmluva by mala byť predmetom referenda. *Pactio Olisipiensis censenda est!*

Syed Kamall (ECR). – Vážený pán predsedajúci, nemyslím si, že by niekto nesúhlasil s potrebou presadzovať a podporovať demokraciu vo svete, teda za hranicami EÚ, ale aj v rámci nej. Vráťme sa však späť k lekciám z histórie. Pamätám si, keď Spojené štáty podporovali demokraciu vo svete, ľudia sa ich pýtali: "A čo situácia u vás, čo vaši Afroameričania, ktorí nemôžu voliť alebo sa im táto možnosť odopiera?" Pred rokmi Británia a ostatní kolonizátori hovorievali svojim kolóniám: "Dovoľte nám šíriť demokraciu." Popritom upierali ženám právo voliť.

Pozrite sa teraz na to, čo robí EÚ. Európska únia rozpráva o šírení demokracie v celej EÚ. Náš kolega pán Hannan už uviedol viacero príkladov v súvislosti s týmto pokrytectvom. Je tu však jedna vec, na ktorú by sme mali pamätať. Keď hovoríme o šírení demokracie, postarajme sa, aby sme mali pozametané pred vlastným prahom. Keď v referende Francúzi a Holanďania hlasovali proti ústavnej zmluve, povedali sme, že budeme mať čas na prehodnotenia. A potom sme tieto hlasovania ignorovali. Keď v prvom kole Íri hlasovali proti zmluve, povedali sme: "Pozrite, súhlasíme s demokraciou, ale iba ak budete správne hlasovať. Dáme vám ešte jednu možnosť." Nastal čas, aby sme poupratovali náš Parlament.

- Správa: Elmar Brok (A7-0041/2009)

Daniel Hannan (ECR). – Vážený pán predsedajúci, opäť musím kolegom pripomínať, že európska ústava alebo Lisabonská zmluva ešte technicky nenadobudla platnosť. Každá veta, každý článok správy pána Broka vychádza z toho, že táto zmluva je súdne vymáhateľná, čo, prirodzene, nie je.

Musím povedať, že určité podozrenie vyvoláva skutočnosť, že sa s touto správou čakalo, kým bude írske referendum bezpečne vo vrecku a všetky hlasy spočítané. Potom sa tu zrazu objavil návrh na zriadenie veľvyslanectiev EÚ vo svete podliehajúcich tomuto Parlamentu, ako aj na zriadenie spoločného diplomatického zboru.

Samozrejme, všetci vieme, že zahraničná politika EÚ existuje *de facto*, ak aj nie *de jure*. V celom svete máme delegácie, ktoré prevyšujú akúkoľvek z národných misií. Máme veľvyslancov, ktorí sú vo všetkom okrem

názvu veľvyslancami EÚ. Teraz opäť vidíme, že táto správa oneskorene legalizuje to, čo je v Európskej únii už dlhé roky bežnou praxou.

Takže, keď teraz namietame, tvrdia nám, že nemá zmysel sa sťažovať, pretože toto je už dlhé roky bežnou praxou. Znamená to, že európske politiky začínajú ako niečo nemysliteľné a potom sa stávajú nevyhnutnými, a to bez akejkoľvek fázy zásahu?

- Návrh uznesenia RC-B7-0095/2009

Zigmantas Balčytis (S&D). – Vážený pán predsedajúci, podporil som toto uznesenie, pretože pripisujem veľký význam nadchádzajúcemu samitu EÚ – USA. Na nedávnom stretnutí skupiny G20 sa veľa sľúbilo a bude ťažké to dosiahnuť, ak budú krajiny konať samostatne.

V tejto súvislosti by mali EÚ a Spojené štáty prevziať vedúcu úlohu pri plnení záväzkov skupiny G20. Potrebujeme preto lepšiu a efektívnejšiu koordináciu medzi opatreniami prijatými Spojenými štátmi a EÚ. Nepotrebujeme vytvoriť strategické partnerstvo EÚ – USA. Dúfam, že Komisia vyhovie tejto žiadosti Európskeho parlamentu.

Syed Kamall (ECR). - Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať všetkým za ich trpezlivosť, a to vrátane všetkých tlmočníkov, ktorí robia vynikajúcu prácu. Všetci súhlasíme s významom vzťahov medzi EÚ a USA. Myslím si, že všetci vítame samity a diskusie na úrovni Transatlantickej hospodárskej rady, ako aj ostatné transatlantické dialógy. Je však skutočne dôležité, aby sme pochopili, že celý svet sa na tieto samity pozerá a pozerá sa aj na morálne vodcovstvo, ktoré môžeme ponúknuť nielen na úrovni EÚ, ale aj na úrovni USA. Bezpochyby jedným z najlepších spôsobov, ako povzbudiť naše hospodárstva najmä teraz v období krízy, je zabezpečiť, aby sme dodržali to, o čom v súvislosti s voľným obchodom hovoríme.

Pri pohľade na našu spoločnú poľnohospodársku politiku som veľmi znepokojený. Zdá sa, že túto politiku dopĺňame a zvyšujeme protekcionizmus, čo vážne škodí poľnohospodárom v rozvojových krajinách. Aj keď sa pozrieme na administratívu prezidenta Obamu a jej nedávne dovozné tarify na čínske pneumatiky, dostávame sa do špirály protekcionizmu. Nastal čas, aby sme sa vrátili k našej zásade voľného obchodu s cieľom povzbudiť svetové hospodárstvo.

Písomné vysvetlenia hlasovania

- Rozpočtový rok 2010

Maria Da Graça Carvalho (PPE), *písomne.* – (*PT*) Prínos európskeho rozpočtu na rok 2010 k podpore hospodárskeho rastu, konkurencieschopnosti, súdržnosti a ochrane pracovných miest je nevyhnutnou reakciou na nedávnu hospodársku krízu.

Za osobitný podnet pre európske hospodárstvo by som označila Plán hospodárskej obnovy Európy, ktorý okrem iného podporuje projekty v energetickom sektore (projekty elektrickej siete, siete zemného plynu a zachytávania a skladovania uhlíka), financuje opatrenia týkajúce sa širokopásmového internetu, rozširuje takzvané informačné diaľnice vo vidieckych spoločenstvách, vytvára fond pre mliekarenský priemysel, ktorý predstavuje novú problematickú oblasť spoločnej poľnohospodárskej politiky, a iné programy pomoci Spoločenstva, ako napríklad distribúciu ovocia a mlieka v školách.

Predovšetkým by som chcela poukázať na pozmeňujúci a doplňujúci návrh všeobecného rozpočtu na rok 2010, ktorý predložil Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), na základe ktorého predstavuje podpora prvého zamestnania pre mladých ľudí prostredníctvom školenia v spojení s podnikmi, stážami a kurzmi súkromného podnikania dodatočný cieľ programu Erasmus.

Lena Ek (ALDE), písomne. – (SV) Súbor pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov rozpočtu EÚ na rok 2010, ktoré tvoria "blok 3", obsahuje intervencie a podporné opatrenia, s ktorými zásadne nesúhlasím. Patria sem rôzne opatrenia týkajúce sa skladovania, napríklad pokiaľ ide o alkohol, a rozsiahlej podpory zo strany EÚ pre sektor vína. Ďalej ide o podporu zo strany EÚ v súvislosti s distribúciou mlieka a ovocia v školách, čo je síce určite dôležité, ale nie je to niečo, o čom by mala rozhodovať EÚ. Tento súbor ďalej zahŕňa napríklad dôležité investície v oblasti životných podmienok zvierat a kontroly prepravy zvierat, ktoré oceňujem. Keďže som však v zmysle postupu pri hlasovaní nútená posudzovať súbor pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov ako celok, rozhodla som sa zdržať sa hlasovania o bloku 3.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 886 má chvályhodný účel – investície v oblasti športu. Táto problematika však nepatrí na úroveň EÚ. Z tohto dôvodu som hlasovala proti nemu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 905 je založený na postoji k migrantom, s ktorým v zásade nemôžem súhlasiť. Návrh predpokladá vyčlenenie finančných prostriedkov na to, aby sa ľudom žijúcim v Afrike vysvetlilo, aké je nebezpečné dostať sa do Európy. Nemali by sme okolo nášho kontinentu budovať múry. Z tohto dôvodu som hlasovala proti tomuto návrhu.

Pozmeňujúci a doplňujúci návrh 909 zahŕňa prostriedky na monitorovanie európskych občanov. To je niečo, s čím nemôžem súhlasiť, a preto som hlasovala proti nemu.

Nigel Farage (EFD), písomne. – Členovia Strany nezávislosti Spojeného kráľovstva (UKIP) z principiálneho hľadiska hlasovali za tieto pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, pretože sme proti AKÉMUKOĽVEK zvýšeniu rozpočtu a navyše obmedzenie použitia týchto rozpočtových riadkov podľa návrhu ECR môže spôsobiť zníženie platieb z rozpočtu. Chceli by sme však tiež zdôrazniť, že prostriedky EÚ, na ktoré štedro prispievajú britskí daňovníci, by sa nemali používať na zavádzanie takých politík, ako je napríklad nátlakové prerušenie tehotenstva pri menšinových a iných národoch, ktoré trpia pod nedemokratickými režimami. Takéto využitie financií je v rozpore s právom Spojeného kráľovstva. Je to tiež v rozpore s právom iných štátov podriadených EÚ, so Všeobecnou deklaráciou ľudských práv Organizácie Spojených národov, ktorej signatárom je Spojené kráľovstvo, ako aj s Európskym dohovorom o ľudských právach, ktorej je Spojené kráľovstvo tiež signatárom. Či ide o miliónové sumy alebo nie, dotknuté miestne obyvateľstvo by mohlo oprávnene spájať stranu UKIP s tyraniou svojich vlastných vlád, ak by delegácia strany UKIP hlasovala proti týmto pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL), písomne. – (FR) Hlasoval som za pozmeňujúci a doplňujúci návrh 812 bloku 3 s cieľom nepenalizovať finančnú pomoc pre výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov, nech už je akokoľvek smiešna (280 miliónov EUR). Je však neprípustné, aby prijatie tohto návrhu viedlo k zamietnutiu pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu 70, ktorý poskytuje pomoc vo výške 600 miliónov EUR namiesto 280 miliónov EUR, ako požaduje Výbor Európskeho parlamentu pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka. Protestujem proti tomuto pravidlu najnižšieho návrhu rozpočtu na úkor poľnohospodárov.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), písomne. – (PT) Domnievam sa, že opatrenia, ktoré predniesla komisárka Fischerová Boelová na konci zasadnutia Rady ministrov poľnohospodárstva v Luxemburgu a vo Výbore pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka v Štrasburgu (dňa 19. októbra), sú neprimerané. Hodnota balíka, ktorý ešte musí schváliť Rada Ecofin dňa 19. novembra, predstavuje 280 miliónov EUR a bude poskytnutý členským štátom vo forme finančného krytia na základe výrobných a ročných kvót. Podľa výpočtov dostane Portugalsko finančné krytie vo výške 6 až 7 miliónov EUR na riešenie poklesu výrobných cien, ktorý dosahuje v porovnaní s cenami v období rokov 2007 až 2008 viac ako 50 %. Myslím si, že 0,003 EUR za liter mlieka vyrobeného v Portugalsku (výpočty poskytli výrobcovia) je almužnou, pokiaľ ide o problém, ktorý sa už ťahá toľko mesiacov, predovšetkým ak minister poľnohospodárstva použije tieto financie na očakávané reformy, ako už oznámil.

Táto suma vo výške 280 miliónov EUR je dôležitým znamením Európskej komisie, je však nedostatočná v porovnaní s tým, čo výrobcovia v skutočnosti potrebujú na to, aby túto krízu dokázali prekonať.

Nuno Teixeira (PPE), písomne. – (PT) Rokovanie o rozpočte patrí medzi najdôležitejšie procesy Spoločenstva, v rámci ktorých sa Parlament, Komisia a Rada delia o rozhodovaciu právomoc. Dnes po ukončení prvého čítania si Parlament opätovne zaistí svoju úlohu rozpočtového orgánu tým, že úspešne zvýši viazané aj výdavkové rozpočtové prostriedky v súvislosti s návrhom Rady, hoci o menej, ako by si želal. Zásadné otázky, ktoré podporuje Poslanecký klub Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) v súvislosti s oživením európskych hospodárstiev v kontexte súčasnej krízy, boli odsúhlasené so zreteľom na kohéznu politiku zameranú na podporu rastu a konkurencieschopnosti, predovšetkým pokiaľ ide o MSP, hlavnú hnaciu silu vytvárania pracovných miest.

Ako poslanec Európskeho parlamentu z radov portugalských sociálnych demokratov mám dôvod na radosť, pretože pozmeňujúci a doplňujúci návrh týkajúci sa vytvorenia programu Erasmus so zameraním na prvé zamestnanie, ktorý predložila naša delegácia ako jeden z návrhov počas ostatných európskych volieb, schválila veľká väčšina. Zabezpečila sa aj podpora výrobcov mlieka a problematika zaistenia väčšej miery bezpečnosti pre občanov vrátane dodávok energie. Toto nie je koniec tohto procesu, keďže všetky tri inštitúcie budú musieť dosiahnuť spoločné stanovisko, o ktorom sa bude hlasovať v druhom čítaní v decembri.

Správa: László Surján (A7-0038/2009)

Regina Bastos (PPE), písomne. – (PT) Na pozadí súčasnej hospodárskej, finančnej a sociálnej krízy bolo nevyhnutné, aby rozpočet Európskej únie na rok 2010 kládol osobitný dôraz na túto situáciu a aby sa stal

účinným nástrojom na jej prekonanie. Z tohto dôvodu som hlasovala za návrh rozpočtu EÚ na rok 2010, keďže verím, že komplexne reaguje na tieto potreby.

Parlament je odhodlaný robiť všetko, čo je v jeho silách, aby zabezpečil primerané financovanie všetkých činností a politík, ktoré podporujú rast a tvorbu pracovných miest a ktoré poskytujú riešenia európskym občanom. Konkrétne to znamená zvýšenie energetickej bezpečnosti, podpory výskumu a inovácií, predovšetkým v oblasti ekologických technológií, podpory malých a stredných podnikov, ako aj celoživotného vzdelávania. V tejto súvislosti by som chcela zdôrazniť význam vytvorenia programu Erasmus so zameraním na zamestnávanie mladých ľudí, ktorí si hľadajú svoje prvé zamestnanie, s cieľom pomôcť im dosiahnuť tieto ciele, ako navrhujú poslanci Európskeho parlamentu z radov portugalských sociálnych demokratov.

Nakoniec musím zdôrazniť, že nesúhlasím s dodatočným znižovaním rozpočtových riadkov zo strany Rady v súvislosti s podporou lisabonskej stratégie, keďže takéto znižovanie je v rozpore s tým, čo je nevyhnutné na účely podpory rastu a obnovy hospodárstva.

Sophie Briard Auconie (PPE), písomne. – (FR) Kým kohézna politika zohráva významnú úlohu v rámci úsilia zameraného na boj proti hospodárskej kríze a zmene klímy, Rada navrhla značne znížiť výdavkové rozpočtové prostriedky, ktoré jej boli pridelené na rok 2010. Keďže sme si vedomí významu európskych fondov a existujúcich očakávaní, my, poslanci Európskeho parlamentu, sme boli nútení opätovne stanoviť a v niektorých prípadoch dokonca zvýšiť sumy vopred navrhnuté Európskou komisiou.

Toto hlasovanie je prejavom politickej Európy, ktorú potrebujeme a ktorá je schopná prijímať rozhodnutia týkajúce sa rozpočtu s cieľom zabezpečiť dobrú budúcnosť plnú solidarity, konkurencieschopnosti a rastu v prospech svojich občanov. Poslanci Európskeho parlamentu dnes potvrdili, že podporujú európsku kohéznu politiku, ktorá skutočne má k dispozícii zdroje potrebné na to, aby bola schopná splniť svoje ambície. Keď že sa tiež stotožňujem so všeobecným smerovaním správ pána Surjána a pána Maňku v súvislosti s návrhom rozpočtu Európskej únie na rozpočtový rok 2010, za ich prijatie som hlasovala bez zaváhania.

Carlos Coelho (PPE), písomne. – (PT) Podporujem správu pána Surjána ako možný kompromis v súvislosti s rozpočtom EÚ. Je mi ľúto, že Rada dodatočne znížila predbežný návrh rozpočtu Komisie, ktorý podľa môjho názoru už vo vtedajšej podobe zaostával za tým, čo bolo potrebné. Nemôžeme dopustiť, aby mala Európa biedny a jednoznačne neprimeraný rozpočet. Predovšetkým nesúhlasím so znížením rozpočtových riadkov v súvislosti s podporou lisabonskej stratégie. Priepasť medzi verejnými vyhláseniami, že je nutné uprednostniť riešenie hospodárskej krízy a podporu "konkurencieschopnosti pre rast a zamestnanosť", a rozpočtovými prostriedkami vymedzenými v tomto návrhu rozpočtu by už nemohla byť väčšia. Oceňujem zvýšenie rozpočtových prostriedkov v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti a chcel by som zdôrazniť, že budovanie Európy občanov závisí aj od náležitého uplatnenia týchto rozpočtových riadkov.

Vasilica Viorica (S&D), písomne. – (RO) Nehlasovala som za vytvorenie fondu vo výške 300 miliónov EUR ani za okamžitú podporu určenú pre výrobcov mlieka, keďže sa domnievam, že výrobcovia mlieka a mliečnych výrobkov čelia kolapsu cien, ktorý spôsobuje neistotu. Stanovisko, ktoré prijala Skupina progresívnej aliancie socialistov a demokratov v Európskom parlamente (S&D) v súvislosti s fondom vo výške 600 miliónov EUR, by v skutočnosti bolo rýchlejším a účinnejším prostriedkom v boji proti príčinám a predovšetkým následkom, ktoré viedli k značnému poklesu cien na trhu s mliečnymi výrobkami, ktoré ďalej klesajú na pozadí súčasnej hospodárskej krízy. Taktiež sa domnievam, že súbor podporných opatrení, ktoré prijala Európska komisia, prišiel príliš neskoro. Fond vo výške 600 miliónov EUR by nepochybne poskytol skutočnú podporu členským štátom, ktoré čelia tejto kríze.

Lena Ek, Marit Paulsen, Olle Schmidt a Cecilia Wikström (ALDE), písomne. – (SV) Súbor pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov rozpočtu EÚ na rok 2010, ktoré tvoria "blok 3", obsahuje intervencie a podporné opatrenia, s ktorými zásadne nesúhlasíme (v podobnom duchu kritizujeme a hlasujeme aj proti podpore zo strany EÚ zameranej na pestovanie tabaku). Patria sem rôzne opatrenia týkajúce sa skladovania, napríklad pokiaľ ide o alkohol, a rozsiahlej podpory zo strany EÚ pre sektor vína. Ďalej ide o podporu zo strany EÚ v súvislosti s distribúciou mlieka a ovocia v školách, čo je samo osebe dôležité, ale podľa nášho názoru by sa táto problematika mala riešiť na vnútroštátnej úrovni. Blok 3 ďalej zahŕňa napríklad dôležité investície v oblasti životných podmienok zvierat a kontroly prepravy zvierat, ktoré by sme v zásade uvítali, pretože vo veľkej miere podporujeme tieto otázky v iných súvislostiach. Keďže sme však v zmysle postupu pri hlasovaní nútení posudzovať súbor pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov ako celok, rozhodli sme sa zdržať sa hlasovania o bloku 3.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Podľa môjho názoru je zvýšenie rôznych rozpočtových riadkov, ktoré navrhuje Parlament, spolu so sumou vo výške 1,5 miliardy EUR na financovanie Plánu hospodárskej obnovy

Európy nevyhnutné na obnovu EÚ po hospodárskej kríze, v ktorej sa nachádzame, ako aj na posilnenie úlohy Európskej únie na svetovej úrovni.

Ako som už povedal, domnievam sa, že je zvlášť nevyhnutné vyčleniť malým a stredným podnikom, ktoré sú jednými z hlavných obetí tejto krízy, potrebné finančné prostriedky, t. j. podporu, ktorá im umožní krízu prekonať. Zvýšenie súvisiace s rámcovým programom pre konkurencieschopnosť a inovácie umožní podporovať podnikateľského ducha a inovácie, ktoré EÚ nevyhnutne potrebuje na to, aby sa dokázala presadiť na globálnom trhu, ako aj na spoločensko-hospodársky rozvoj na medzinárodnom trhu.

Je mi však ľúto, že na vytvorenie fondu pre mliekarenský priemysel bolo vyčlenených len 300 miliónov EUR. Podľa môjho názoru je táto vážna kríza, ktorú tento sektor v súčasnosti zažíva, dostatočným odôvodnením na vyčlenenie väčšieho objemu finančných prostriedkov, na začiatok 600 miliónov EUR, čím by sme výrobcom pomohli prekonať problémy, ktorým momentálne čelia. Preto sa domnievam, že 300 miliónov EUR je neprimeraná suma a verím, že ju ešte bude možné značne upraviť so zreteľom na potreby strán dotknutých týmto rozhodnutím.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – (PT) Pokiaľ ide o stanovisko Parlamentu, chcel by som poukázať na: a) pozmeňujúce a doplňujúce návrhy na prerozdelenie finančných prostriedkov, ktoré predložila Komisia a ktoré neskôr stiahla Rada, b) Plán hospodárskej obnovy Európy ako prioritu Európskeho parlamentu, ktorý musí zabezpečiť "čerstvé" finančné prostriedky na jeho financovanie, c) návrhy na zvýšenie finančných prostriedkov pre energetickú bezpečnosť, výskum a vývoj, podporu MSP a celoživotné vzdelávanie, d) vytvorenie fondu pre mliekarenský priemysel vo výške 300 miliónov EUR, čo je neprimeraná, ale maximálna možná suma (domnievam sa, že je nevyhnutné nastoliť mechanizmus na reguláciu a udržiavanie kvót na mlieko), e) financovanie širokopásmového pripojenia pre vidiecke spoločenstvá z rezervy dostupnej v kapitole 2, f) pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý sme predložili s cieľom podporiť a zmeniť program Erasmus a urobiť z neho nástroj na vytváranie príležitostí prvého zamestnania pre mladých ľudí.

Verím, že celkový rozpočet s hodnotami platieb vo výške rádovo 127 miliárd EUR sa využije naplno so zreteľom na posun pri uplatňovaní finančných prostriedkov pre rozpočtový rok.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Uprostred hospodárskej a sociálnej krízy s drastickými následkami pre pracovné miesta a životné podmienky ľudí návrh rozpočtu Spoločenstva na rok 2010, o ktorom dnes rokujeme, značne zaostáva za tým, čo potrebujeme, a opäť dokazuje, čo v skutočnosti znamená pojem "Európska solidarita". Namiesto toho, aby tento rozpočet reagoval na sociálnu krízu, jeho značná časť je vyčlenená na zvýšenie vojenských výdavkov a na podporu hospodárskych a finančných skupín v súvislosti so stupňovaním militaristických a neoliberálnych tendencií Európskej únie.

Hoci návrh Parlamentu je v porovnaní s návrhom rozpočtu Rady a Európskej komisie vyšší, ešte vždy zaostáva za sumou vyčlenenou na rok 2010 vo viacročnom finančnom rámci na roky 2007 – 2013 o približne 6 miliárd EUR, pričom konečná suma, o ktorej sa má rozhodnúť v decembri, ešte stále nie je známa. Oceňujeme však schválenie nášho návrhu na vytvorenie nového rozpočtového riadku pre činnosti v textilnom a obuvníckom priemysle so zreteľom na vytvorenie programu Spoločenstva pre tento priemysel. Tento návrh je zameraný na riešenie krízy v tomto priemysle, ktorá vyplýva z exponenciálneho nárastu dovozu z tretích krajín, predovšetkým v regiónoch, ktoré sú od tohto sektoru najviac závislé.

Gunnar Hökmark (PPE), písomne. – (SV) Čo sa týka rozpočtu EÚ na rok 2010, podporujeme základné princípy, o ktoré sa opiera, a chceli by sme zdôrazniť, že musí ľuďom zabezpečiť účinné využitie finančných prostriedkov. Rámec stanovený z finančného hľadiska by sa mal rešpektovať, a preto vítame skutočnosť, že daný rozpočet tento rámec zaručene nepresiahne. Chceme výrazne znížiť výdavky na poľnohospodárstvo a regionálnu pomoc a tiež znížiť celkový rozpočet. Chceme vložiť viac z našich spoločných zdrojov do výskumu a vývoja, rastu, infraštruktúry a bezpečnosti.

Paulo Rangel (PPE), písomne. – (PT) V prvom rade by som chcel vyjadriť ľútosť nad tým, že Rada dodatočne znížila predbežný návrh rozpočtu Komisie a že napriek domnienke, že prioritou rozpočtu na rok 2010 sú občania a riešenie hospodárskej krízy, kapitola 1a – Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť – nezabezpečuje primerané financovanie. Zníženie rozpočtu zo strany Rady má za následok zníženie objemu finančných prostriedkov určených na zavedenie lisabonskej stratégie, čo je v rozpore s riešením súčasnej hospodárskej krízy.

Chcel by som však uvítať schválenie pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, ktorý predložili poslanci Európskeho parlamentu z radov portugalských sociálnych demokratov ako volebný sľub pre portugalských

voličov, keďže sa zaoberá vytváraním koncepcie prvého zamestnania v rámci programu Erasmus so zameraním na podporu zamestnávania mladých ľudí a riešenie hospodárskej krízy.

Nakoniec by som chcel povedať, že nesúhlasím so znížením výdavkov zo strany Rady vo výdavkovej kapitole 1b – Súdržnosť pre rast a zamestnanosť – v čase, keď štrukturálne fondy a Kohézny fond zohrávajú dôležitú úlohu pri podpore rastu a hospodárskej obnovy, ale tiež z toho dôvodu, že prostredníctvom tejto kapitoly sa financuje veľké množstvo významných politík zameraných na boj proti zmene klímy a podporu rastu a zamestnanosti.

Daciana Octavia Sârbu (S&D), písomne. – (RO) Hlasovala som za vytvorenie nového fondu pre sektor mliečnych výrobkov, ktorý poskytne podporu výrobcom usilujúcim sa prekonať krízu v tomto sektore, hoci o tejto podpore sa malo uvažovať oveľa skôr. Je mi ľúto, že sme nemohli hlasovať o sume vo výške 600 miliónov EUR, ako sa uvádzalo v správe z vlastnej iniciatívy, za ktorú 1. septembra hlasoval Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, a ako by si želala skupina S&D. Ak EÚ nie je schopná poskytnúť poľnohospodárom EÚ väčšiu mieru podpory, ide o zaujatosť európskeho práva.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písomne. – Navrhovaný rozpočet EÚ na rok 2010, ktorý je namierený proti jednoduchým občanom, odzrkadľuje všetky aspekty svojich reakcionárskych cieľov, čím opäť dokazuje, že EÚ je nadnárodná imperialistická únia v službách kapitálu. Kapitalistická kríza sa využíva na dosiahnutie hlbokej, reakcionárskej, kapitalistickej reštrukturalizácie na úkor pracujúcej triedy a na zvýšenie ziskov monopolných podnikov. Programy sa financujú s cieľom zmeniť pracovné vzťahy, udupať pracovné a sociálne práva, podporiť pružné formy zamestnania a zmeniť podmienky kolektívnych zmlúv.

Posilňujú sa systémy neistého zamestnania a zadržiavanie mladých ľudí ako rukojemníkov prostredníctvom štipendií a celoživotného vzdelávania namiesto toho, aby im boli poskytnuté pracovné miesta. Sústreďovanie pôdy a znemožňovanie farmárom uplatňovať SPP sa upevňuje v prospech potravinárskeho priemyslu a obchodu. Prostriedky a mechanizmy stíhania a potláčania robotníckeho hnutia, ako napríklad Frontex, Europol a Eurojust, sa upevňujú a ich počet rastie, ako je to aj v prípade osobných databáz a mechanizmov na uplatňovanie imperialistickej politiky EÚ, spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a vojenských infraštruktúr.

Hlasovanie stredopravých a stredoľavých strán Európskeho parlamentu za rozpočet EÚ predstavuje otvorený útok na pracujúcu triedu. Hlasovali sme proti rozpočtu EÚ, pretože hrá v prospech veľkých podnikov a obyčajných ľudí vrhá do ešte väčšej biedy.

- Správa: Vladimír Maňka (A7-0037/2009)

Robert Atkins (ECR), písomne. – Britskí konzervatívci veria, že rozpočet Európskeho parlamentu dosiahne lepšiu hodnotu a väčšiu zodpovednosť.

Parlament sa však opäť snažil značne zvýšiť rozpočet v porovnaní s návrhom Rady ministrov. Konzervatívci preto hlasovali za zníženie výdavkov v mnohých oblastiach rozpočtu EÚ.

Naďalej podporujeme oblasti, ktorým EÚ pridáva hodnotu, ako napríklad výskum nových technológií, prístup k informáciám pre občanov EÚ, európsky ombudsman a Dvor audítorov. Taktiež sme však hlasovali proti veľkému počtu iných rozpočtových riadkov, ktoré sú neopodstatnené a nehospodárne v čase, keď by sme si všetci mali uťahovať opasky.

Hlasovali sme konkrétne proti financovaniu Výboru regiónov a podporili činnosť zameranú na vyškrtnutie niektorých najrozmarnejších rozpočtových riadkov, napríklad dotácií na tabak, ako aj mnohých iných riadkov súvisiacich s poľnohospodárskymi dotáciami a systémami a plytvaním v oblasti administratívy.

Martin Callanan (ECR), písomne. – Skupina ECR verí, že rozpočet Európskeho parlamentu dosiahne lepšiu hodnotu a väčšiu zodpovednosť.

Parlament sa však opäť snažil značne zvýšiť rozpočet v porovnaní s návrhom Rady ministrov. Skupina ECR preto hlasovala za zníženie výdavkov v mnohých oblastiach rozpočtu EÚ.

Naďalej podporujeme oblasti, ktorým EÚ pridáva hodnotu, ako napríklad výskum nových technológií, prístup k informáciám pre občanov EÚ, európsky ombudsman a Dvor audítorov. Taktiež sme však hlasovali proti veľkému počtu iných rozpočtových riadkov, ktoré sú neopodstatnené a nehospodárne v čase, keď by sme si všetci mali uťahovať opasky.

Hlasovali sme konkrétne proti financovaniu Výboru regiónov a podporili činnosť zameranú na zníženie niektorých najrozmarnejších rozpočtových riadkov súvisiacich s poľnohospodárskymi dotáciami a systémami a plytvaním v oblasti administratívy.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) V tejto rozprave o všeobecnom rozpočte Európskej únie sa prikláňam k tomu, aby sme v rámci rokovania o vyčlenení finančných prostriedkov pre jednotlivé sektory európskeho hospodárstva brali do úvahy konkrétne podmienky krízy, ktorú v súčasnosti zažívame.

Chcel by som vás upozorniť na naliehavú potrebu vytvorenia fondu pre mliekarenský priemysel so zreteľom na náročné podmienky, ktorým čelia výrobcovia, a dúfam, že pre tento sektor sa prijmú účinné podporné opatrenia.

Je nevyhnutné, aby sme pre malé a stredné podniky, ktoré sú jednými z hlavných obetí tejto krízy, vyčlenili potrebné finančné prostriedky, t. j. podporu, ktorá im ju umožní prekonať. Zvýšenie súvisiace s rámcovým programom pre konkurencieschopnosť a inovácie umožní podporovať podnikateľského ducha a inovácie, ktoré EÚ nevyhnutne potrebuje na to, aby sa dokázala presadiť na globálnom trhu, ako aj na spoločensko-hospodársky rozvoj na medzinárodnom trhu.

José Manuel Fernandes (PPE), písomne. – Oceňujem, že politika, pri ktorej sa v rámci zostavovania rozpočtu na začiatku každého legislatívneho obdobia vychádza z nuly a ktorú som predložil v mene Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov), bola prijatá. Bude to mať za následok, že rozpočet Parlamentu odzrkadlí skutočné potreby a zvýši transparentnosť, rozpočtovú disciplínu a účinnosť. Podporujem tiež rozlíšenie medzi fixnými a variabilnými nákladmi, pričom na odôvodnenie variabilných nákladov sa použije analýza nákladov a výnosov. V oblastiach, ako je napríklad komunikačná politika, má táto analýza nákladov a výnosov veľký význam na zabezpečenie lepších výsledkov a riadenia zdrojov.

Chcel by som zdôrazniť, že tento návrh rozpočtu neberie do úvahy požiadavky vyplývajúce z budúceho vstupu Lisabonskej zmluvy do platnosti, čo si pravdepodobne vyžiada vypracovanie opravného rozpočtu. Chcem podotknúť, že odbornosť v zákonodarstve by mala byť hlavnou prioritou Parlamentu a na tento účel by sa mali vyčleniť potrebné zdroje. Ďalej sa domnievam, že je nevyhnutné prijať dlhodobú politiku v oblasti budov, ktorá by mala brať do úvahy náklady na údržbu budov.

Sylvie Guillaume (S&D), písomne. – (FR) Hlasovala som za prvé čítanie rozpočtu na rok 2010, t. j. platby vo výške 127,5 miliardy EUR, dúfajúc, že pri druhom čítaní budeme schopní dosiahnuť ambicióznejšie výsledky, predovšetkým pokiaľ ide o prostriedky na účely plánu obnovy, ktorý reaguje na problémy, ktoré je nutné riešiť v súvislosti s pracovnými miestami, sociálnou súdržnosťou, zmenou klímy a bojom proti chudobe. Ja som pod tým rozumela predovšetkým obhajobu podpory mikroúverov, čo je prioritou socialistov, zabezpečenie prostriedkov pre sociálne hospodárstvo a zároveň zachovanie programu PROGRESS ako celku. Prostriedky tohto rozpočtu sú nepochybne obmedzené, a to predovšetkým z dôvodu obmedzeného finančného výhľadu, ktorého je súčasťou. V rámci rokovania o novom rozpočtovom výhľade bude nutné prejaviť nemalé úsilie.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), písomne. – (PT) Vítam skutočnosť, že celková hodnota rozpočtu Parlamentu nepresahuje hranicu 20 % výdavkov v rámci kapitoly 5 (administratívne výdavky) viacročného finančného rámca, ktorú si Parlament sám stanovil. V roku krízy je dôležité, aby bol Parlament príkladom v oblasti disciplíny a kontroly nákladov.

Schválený rozpočet nezahŕňa úpravy, ktoré by mohli byť potrebné po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy, predovšetkým čo sa týka legislatívy. Z tohto dôvodu je pravdepodobné, že ak Lisabonská zmluva nadobudne platnosť, bude nutné vypracovať opravný rozpočet. Je nutné uvedomiť si, že hlavnou prioritou Parlamentu je jeho legislatívna úloha (podľa názoru Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov)) a že Parlament by mal mať k dispozícii dostatočné zdroje na to, aby bol schopný vykonávať činnosť odborne.

Pokiaľ ide o informačnú politiku, oceňujem schválenie financovania určeného politickým stranám a politickým nadáciám na európskej úrovni, ktoré by mali prispieť k zlepšeniu komunikácie s občanmi a ich účasti na politickom živote EÚ. V tejto oblasti je tiež nutné viesť podrobnejšie rokovania v súvislosti s dlhodobými rozpočtovými zásadami.

Hlasovala som za túto správu.

Paulo Rangel (PPE), písomne. – (PT) Vítam skutočnosť, že celková hodnota rozpočtu Parlamentu nepresahuje hranicu 20 % výdavkov v rámci kapitoly 5 (administratívne výdavky) viacročného finančného rámca, ktorú

si Parlament sám stanovil. Musím však podotknúť, že nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy a následný nárast povinností Parlamentu znamená, že bude nutné vypracovať opravný rozpočet a bude náročné neprekročiť hranicu 20 % administratívnych výdavkov. Hlavnou prioritou Parlamentu by malo byť odborné zákonodarstvo a ak chceme, aby sa to stalo skutočnosťou, je nutné zabezpečiť príslušné podmienky.

Chcel by som tiež zablahoželať tieňovému spravodajcovi z Poslaneckého klubu Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) pánovi Josému Manuelovi Fernandesovi k urobenej práci, pretože vďaka svojej zručnosti urobil z tejto správy dokument, ktorý má pre Parlament nesmierny význam. Z jeho práce by som chcel poukázať na práve schválený návrh zaviesť politiku, pri ktorej sa v rámci zostavovania rozpočtu na začiatku každého legislatívneho obdobia vychádza z nuly, vďaka čomu rozpočet Parlamentu odzrkadlí len skutočné náklady a zvýši transparentnosť, rozpočtovú disciplínu a účinnosť.

- Správa: Claude Moraes (A7-0040/2009)

Carlos Coelho (PPE), písomne. – (PT) Od roku 1998 Parlament dôsledne odmietal všetky iniciatívy, ktoré mu boli predložené v rámci konzultácií o podrobnostiach týkajúcich sa Europolu, kým bol rozsah pôsobnosti Europolu na medzivládnej úrovni a nepodliehal demokratickej ani právnej kontrole. Teraz, po schválení rozhodnutia zmeniť Europol na agentúru EÚ financovanú z rozpočtu Spoločenstva a rozšírení dozornej úlohy Parlamentu, už nie je potrebné zachovať tento postup.

Preto som hlasoval za iniciatívu Českej republiky, ktorá reaguje na administratívne opatrenie zamerané na úpravu základných platov a príspevkov zamestnancov Europolu v súlade so zvýšenými nákladmi na živobytie v Holandsku. Chcel by som však zdôrazniť, že akékoľ vek rozhodnutie týkajúce sa úpravy platov zamestnancov Europolu musí prijať Rada jednomyseľne.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), písomne. – (FR) Hlasovala som za tento návrh rozhodnutia, ktorým sa upravujú základné platy a príspevky zamestnancov Europolu. Táto správa sa teda zameriava na úpravu ich odmeňovania v súlade so zvýšenými nákladmi na živobytie v Holandsku, ako aj so zmenami platov vo verejnej službe v členských štátoch. Táto podpora je ešte dôležitejšia, odkedy sa Europol stal agentúrou Európskej únie, ktorá je financovaná z rozpočtu Spoločenstva.

– Zmena nariadenia (ES) č. 1234/2007 (Nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov)

Luís Paulo Alves (S&D), písomne. – (*PT*) Hlasoval som za zahrnutie mlieka do článku 186, aby sa umožnilo Komisii rýchlo reagovať na krízové situácie, pretože zavádza nástroj, ktorý je dôležité využiť. Využitie tohto nástroja však nemôže vzdialiť Parlament od tohto procesu najmä teraz, keď sa blíži spolurozhodovací postup. Preto je dôležité, aby Komisia dohliadala na tieto kroky.

Čo sa týka dobrovoľnej úpravy režimu dodatočných poplatkov bežne označovaných ako "pokuty", ktorá by mala zabezpečiť vnútorné financovanie reštrukturalizácie mliekarenského odvetvia, som presvedčený, že tento nástroj vyvoláva reakcie na vnútroštátnej úrovni. Hoci podľa mňa by bolo vhodnejšie prijať európske riešenie krízy, ktoré by sa týkalo Európy ako celku.

Na záver som presvedčený, že keďže sme v posledných mesiacoch tak tvrdo bojovali, aby Komisia predložila opatrenia, nemôžeme si v tomto veľmi zložitom čase pre európskych výrobcov mlieka a ich rodiny dovoliť odmietnuť žiadny príspevok.

Richard Ashworth (ECR), písomne. – Hlasoval som za tieto zmeny jednotnej spoločnej organizácie trhov, pretože som presvedčený, že balík 280 miliónov EUR je realistický a mliekarenský priemysel ho prijme kladne. Preto som presvedčený, že na to, aby sa doručila táto pomoc, bude potrebné udeliť dočasné právomoci riadiacemu výboru podľa článku 186. Myslím si však, že Komisia by mala mať tieto právomoci maximálne dva roky, aby sa zabezpečilo hladké poskytnutie tohto balíka.

Nemôžem však podporiť systém vnútroštátnych kvót výkupu mlieka, ktorú Komisia tiež navrhla a ktorá zahrňovala plány na vyberanie obrovských poplatkov od výrobcov, ktorí prekročia kvótu. Nemali by sme penalizovať tých, ktorí sú efektívni a predstavujú budúcnosť odvetvia. Tento balík je krátkodobým opatrením na riešenie krátkodobého problému. Toto odvetvie však potrebuje jasnú dlhodobú stratégiu do budúcnosti.

Anne Delvaux (PPE), písomne. – (FR) Pokiaľ ide o zahrnutie mlieka do článku 186 a systém výkupných kvót, som rada, že realizácia tohto rozhodnutia sa neodložila na neskoršie... čoho sme sa v určitej chvíli zo strany niektorých mohli obávať, pretože mliečny rok, ktorý začína 1. apríla a končí 31. marca, už značne pokročil. Aj keď som za navrhnuté opatrenia, napriek tomu by som chcela ísť ďalej. V skutočnosti tieto opatrenia zďaleka nie sú primerané, najmä preto, že v súvislosti s výkupnými kvótami je loptička znovu na

strane členských štátov a ich vnútroštátneho financovania. Navyše tu hovoríme o strednodobých a dlhodobých opatreniach.

Naliehavo však potrebujeme krátkodobé opatrenia na úrovni Spoločenstva. Je to nevyhnutné. V tejto súvislosti sú očakávania v teréne veľmi vysoké. Napokon v rámci článku 186 bude v budúcnosti potrebné sledovať každoročnú obnovu mechanizmu a umožniť Komisii automaticky obnoviť toto opatrenie každý rok. Parlamentu a Rade to tiež umožní vyvinúť väčší tlak na Komisiu.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (*PT*) Hlasovala som za návrh nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov, pretože vzhľadom na vážnu krízu, ktorú zažíva mliekarenské odvetvie v Európe, sú potrebné naliehavé opatrenia na obnovenie trhovej rovnováhy a na zabezpečenie primeraného príjmu poľnohospodárov, ako sa uvádza v cieľoch SPP, ktoré opätovne zdôraznila Lisabonská zmluva.

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Tieto návrhy sú priznaním zlyhania politiky Komisie v oblasti mliekarenského odvetvia. Existuje niekoľko dôvodov, prečo sme hlasovali proti: 1) suma, ktorú navrhla Komisia na stabilizáciu trhu s mliekom, je jasne nepostačujúca a bude sprístupnená až v roku 2010. Preto nebude možné riešiť jasne naliehavú situáciu v požadovanom rozsahu najmä v prípade malých a stredných výrobcov; 2) zahrnutie mlieka a mliečnych výrobkov do článku 186, ktoré sa uvádza v tomto návrhu, zaručuje Komisii právomoc udelenú Parlamentom a Radou bez spresnenia krokov, ktoré sa vypracujú; 3) navrhnuté opatrenia nemenia ciele poslednej reformy spoločnej organizácie trhov úplne liberalizovať a zrušiť regulačné nástroje trhu, kvóty a výrobné práva – usmernenia, ktoré sú podstatou súčasnej krízy; 4) schválené prostriedky sú predovšetkým určené na reštrukturalizáciu odvetvia, čo pre Komisiu znamená tisíce výrobcov, ktorí ukončia svoju činnosť so všetkými súvisiacimi sociálnymi a environmentálnymi dôsledkami; 5) návrh zhorší existujúce nerovnováhy v rozdeľovaní fondov medzi výrobcov a krajiny, čo mnohým výrobcom iba zhorší situáciu.

Sylvie Guillaume (S&D), písomne. – (FR) Hlasovala som za nové protikrízové opatrenia týkajúce sa ceny mlieka, aby som podporila výrobcov, ktorí majú v súčasnosti problémy vo veľmi zložitom prostredí pre svoju profesiu. Tieto opatrenia prichádzali pomaly, aj keď výrobcovia mlieka hovorili o svojich problémoch od jari minulého roku. Rozpočet 280 miliónov EUR, ktorý navrhli členské štáty, je neprimeraný. Musíme ukázať, že máme vyššie ambície, a podporiť balík pomoci vo výške 600 miliónov EUR, aby sme umožnili našim výrobcom dostať sa z krízy. Mimoriadne ma znepokojuje budúcnosť tohto odvetvia, pretože sa nerobí nič pre to, aby sa výrobcovia oslobodili zo zovretia trhových mechanizmov, hoci Európsky dvor audítorov oznámil potrebu nástrojov na riadenie trhu s mliekom, keďže hrozí riziko ohrozenia výroby mlieka v mnohých zraniteľných oblastiach a zlyhania úsilia Európy získať postavenie na svetovom trhu prostredníctvom výrobkov s vysokou pridanou hodnotou.

Alan Kelly (S&D), písomne. – Poľ nohospodári v oblasti mliekarenského odvetvia sú práve teraz pod veľkým tlakom. V Írsku, kde je mliekarenský priemysel strategicky dôležitý, bude v roku 2009 skoro každý poľ nohospodár v oblasti mliekarenského odvetvia v strate. Pre jedno z kľ účových odvetví Európy to nie je udržateľ ná situácia. Hlasoval som za dnešný pozmeňujúci a doplňujúci návrh, aby som v čase krízy prejavil solidaritu s poľ nohospodárskou komunitou. Ľutujem len, že namiesto 300 miliónov EUR nehlasujeme o poskytnutí 600 miliónov EUR, ako to pôvodne navrhoval tento Parlament. Hlasovanie o tejto otázke však zablokovali na úrovni výboru stredopravé parlamentné strany. Tristo miliónov EUR je lepších ako nič, ale v budúcnosti sú potrebné oveľa ráznejšie kroky na podporu tohto odvetvia.

Kartika Tamara Liotard (GUE/NGL), písomne. – Zdržala som sa záverečného hlasovania o nariadení o jednotnej spoločnej organizácii trhov (článok 142), pretože opatrenia navrhnuté Komisiou podľa mňa nemajú dostatočný dosah.

Kríza v mliekarenskom odvetví je problém, ktorý potrebuje neodkladné opatrenia, a preto som hlasovala za naliehavý postup podľa článku 142 v prípade úprav nariadenia o jednotnej spoločnej organizácii trhov. Súčasný návrh Komisie je však príliš slabý a vo veľmi krátkej dobe by som rada videla primerané a podporné opatrenia, ktoré budú účinné v boji s krízou v mliekarenskom odvetví. Hlasovanie za tento návrh by znemožnilo prijatie akýchkoľvek účinnejších opatrení v budúcnosti.

Astrid Lulling (PPE), písomne. – (DE) Kríza v mliekarenskom priemysle doviedla mnohých poľ nohospodárov na pokraj krachu. Po mesiacoch čakania na lepšie ceny mlieka nakoniec Európska komisia prijala núdzové opatrenia na záchranu výrobcov mlieka a mliečnych výrobkov.

Pomoc pre súkromné zásoby syra sa zvýši na 15 miliónov EUR, z čoho budú mať prospech hlavne Taliani.

Intervenčné obdobie na sušené mlieko a maslo sa predĺži a zvýšia sa vývozné náhrady. Tieto opatrenia by mali zo strednodobého hľadiska stabilizovať ceny mlieka.

Fond pre mlieko v hodnote zhruba 280 miliónov EUR sa rozdelí členským štátom, aby sa mohli financovať opatrenia vnútroštátnej pomoci. Je to však len o málo viac ako kvapka v mori.

Komisia ponúka členským štátom dobrovoľný systém spätného odkúpenia kvót s cieľom motivovať výrobcov mlieka, aby sa čiastočne alebo úplne vzdali výroby mlieka. Od produktívnych prevádzok, ktoré dodávajú príliš veľa, sa bude žiadať, aby siahli hlbšie do svojich vreciek. Tieto opatrenia zahŕňajú vysoké vnútroštátne náklady, pretože v čase všeobecnej hospodárskej krízy nezostali žiadne rezervy v rozpočtoch členských štátov. Nevkladám do toho veľké nádeje.

Najkonkrétnejším opatrením v krízovom balíku je zahrnutie mlieka do článku 186 nariadenia (ES) č. 1234/2007, aby mohla Komisia prijať rýchle opatrenia na boj s krízou. Zdá sa mi však otázne toto opatrenie časovo obmedzovať. S touto výhradou som hlasovala za pozíciu Parlamentu.

Willy Meyer (GUE/NGL), písomne. – (ES) Hlasoval som proti uzneseniu o mliekarenskom odvetví, keďže si myslím, že návrh Komisie prideliť odvetviu 280 miliónov EUR prichádza príliš neskoro na to, aby sa realizoval tento rok. V každom prípade toto opatrenie nebude dostatočné. Preto som podporoval návrh prideliť odvetviu 600 miliónov EUR. Na druhej strane zaradenie mlieka a mliečnych derivátov do článku 186 zaručuje isté právomoci výboru zriadenému Európskym parlamentom a Rade, hoci sa neposkytli žiadne konkrétne náznaky o tom, aké praktické kroky sa uskutočnia. Napriek tomu prijaté opatrenia nemenia cieľ poslednej reformy SPP, a to konkrétne úplnú liberalizáciu trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, ktorú naša skupina odmieta. Tieto opatrenia uprednostňujú agropotravinársky priemysel a veľké distribučné reťazce na úkor menších a stredných výrobcov a prispievajú ku koncentrácii výroby a k rastu zisku tohto priemyslu, ktorý v posledných rokoch rástol vďaka poklesu cien platených výrobcom mlieka a nárastu konečnej kúpnej ceny.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), písomne. – (FR) Podporila som vytvorenie fondu pre mlieko, aby som pomohla odvetviu v kríze a konkrétne tým poľnohospodárom, ktorí čelia najnaliehavejším problémom. Predovšetkým som hlasovala za pozmeňujúci a doplňujúci návrh požadujúci o 20 miliónov EUR viac, ako bola suma oznámená Komisiou, aby sa celková suma zvýšila na 300 miliónov EUR. Je to pozmeňujúci a doplňujúci návrh k nariadeniu o jednotnej spoločnej organizácii poľnohospodárskych trhov umožňujúci predovšetkým Európskej komisii prijímať z vlastnej iniciatívy núdzové opatrenia v prípade vážneho narušenia trhu s mliekom, akého sme teraz svedkami už niekoľko mesiacov. Tento rozpočet jasne nepostačuje na to, aby sa všetci výrobcovia dostali zo zložitej situácie, v ktorej sa nachádzajú. Vzhľadom na súčasné rozpočtové rezervy by však bolo, žiaľ, nezodpovedné žiadať viac. Okrem toho, ak by sme žiadali viac, riskovali by sme, že nedostaneme vôbec nič. Chcela by som zdôrazniť, že zatiaľ sa položili len základy. Debata pokračuje v súvislosti s regulačnou štruktúrou, ktorú bude treba zaviesť po roku 2013, a v tejto záležitosti bude Európsky parlament pokračovať vo svojom úsilí o dosiahnutie účinného a zodpovedného rámca pre poľnohospodárske trhy. Okrem toho Lisabonská zmluva nám v tejto súvislosti poskytne nové zbrane.

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), písomne. – (PT) Počas plenárneho zasadnutia Parlamentu v Štrasburgu sa prijali správy obsahujúce tri konkrétne opatrenia (280 miliónov EUR priamej pomoci výrobcom, dočasné pravidlo na výpočet spätného odkúpenia kvót a zahrnutie mlieka do spoločnej organizácie trhov podľa článku 186 (núdzové opatrenia)). Verím, že tieto opatrenia sú dôležité, ale sú to nedostatočné jednorazové opatrenia na riešenie problému, ktorý už nabral veľmi vážne štrukturálne rozmery. Odvetvie potrebuje užitočné a účinné riadiace mechanizmy, aby mohlo v prípade potreby zasahovať do trhu, čo je v protiklade s prístupom odporúčaným Európskou komisiou, ktorý podporuje liberalizáciu a dereguláciu.

Táto kríza v mliekarenskom odvetví jasne ukázala, že spoločná organizácia trhov v prípade mlieka stále vyžaduje nástroje, predovšetkým mechanizmus kvót, na riešenie nerovnováhy na trhu.

Balík, ktorý ešte musí schváliť Rada Ecofin dňa 19. novembra, predstavuje 280 miliónov EUR a bude sa poskytovať členským štátom vo forme finančných prostriedkov na základe výrobných a ročných kvót. Podľa výpočtov dostane Portugalsko finančné prostriedky vo výške 6 až 7 miliónov EUR na riešenie prepadu výrobných cien, ktorý je v porovnaní s cenami v rokoch 2007 – 2008 viac ako 50 %...

(Vysvetlenie hlasovania skrátené v súlade s článkom 170 rokovacieho poriadku)

Georgios Toussas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Opatrenia Komisie a vlád proti kríze v odvetví chovu dobytka idú ruka v ruke so všeobecnejšou a protiľudovou SPP, a čo je dôležitejšie, s rozhodnutím EÚ o plnej liberalizácii

trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami. Najdôležitejšie je, že navrhované kapitoly sa používajú na urýchlenie reštrukturalizácie, aby sa zvýšili zisky potravinárskeho priemyslu, a tým sa posilnili obchodné skupiny v mliekarenskom odvetví na úkor chovateľov dobytka. Opatrenia neriešia naliehavé problémy, proti ktorým protestujú majitelia malých a stredných poľnohospodárskych podnikov v mliekarenskom odvetví, a to konkrétne vysoké výrobné náklady a smiešne výrobné ceny.

Ešte presnejšie, tieto opatrenia neriešia naliehavé problémy všetkých chovateľov dobytka v oblasti chovu hovädzieho dobytka, výroby mäsa a chovu oviec a kôz. Priemyselníci a obchodníci zdvojnásobujú svoje zisky na základe smiešnych výrobných cien, ako aj exponenciálnych cien, ktoré platia robotníci za tieto základné potraviny. Hlasovali sme proti návrhu, pretože jeho cieľom je ďalej sústreďovať výrobu v tomto odvetví. Riešením pre majiteľov chudobných a malých a stredných poľnohospodárskych podnikov je bojovať proti politike EÚ podporujúcej monopoly a za iný druh rozvoja, ktorý oslobodzuje chovateľov dobytka od vykorisťovania, zaručuje im príjem a budúcnosť a vo všeobecnosti slúži výživovým potrebám a blahobytu ľudí.

- Návrh uznesenia B7-0097/2009

Bruno Gollnisch (NI), písomne. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, je skutočný problém, že vnútorné hranice Európskej únie sa zrušili v tom istom čase, a dokonca ešte pred tým, ako sa posilnili kontroly na vonkajších hraniciach a ako začali plne fungovať pôvodne plánované bezpečnostné nástroje, akokoľvek minimálne. Keďže sa riadime princípom reality, nebudeme proti tomuto uzneseniu, v ktorom sa vyjadruje obava v súvislosti s oneskoreniami spôsobenými novými systémami výmeny informácií o záležitostiach týkajúcich sa trestných činov a víz. Všetko je to však v skutočnosti len predstieraný problém. Skutočným problémom je samotný Schengen, jeho pseudo-*acquis*, ktorý je teraz súčasťou zmlúv, a politika, ktorú presadzuje Brusel v súvislosti s vízami, prisťahovalectvom a pohybom osôb...

Európa je dnes zaplavená zákonnými a nezákonnými prisťahovalcami, trestnými činmi, ktoré sú čoraz násilnejšie a prudko narastajú, pretože štáty sú obraté o právo kontrolovať svoje vlastné hranice. Schengen podporil prudký vzrast cezhraničnej trestnej činnosti a nezákonných tokov ľudí a tovarov, ktoré samotné sú niekedy zákonné a niekedy nie, bez akéhokoľ vek skutočného prínosu pre Európanov. Preto dovtedy, kým tieto systémy začnú fungovať, aspoň uplatnime ochrannú doložku a obnovme znovu kontroly.

Joanna Senyszyn (S&D), písomne. – (*PL*) Plne podporujem uznesenie o situácii týkajúcej sa projektov SIS II a VIS. Doba vývoja systému SIS II sa pretiahla a mnohé technické poruchy už spôsobili oneskorený vstup nových krajín do Schengenského systému. Je potrebné, aby Európsky parlament neustále monitoroval pokrok v zriaďovaní systémov SIS II a VIS.

SIS II je kľúčovým politickým projektom pre celú Úniu. Jeho dlho očakávané uplatňovanie a správne fungovanie je nevyhnutné pre ďalšie rozšírenie schengenského priestoru a pre následný voľný pohyb v rámci EÚ pre ďalších občanov, ktorí na to budú mať oprávnenie (Bulharsko, Rumunsko, Cyprus a Lichtenštajnsko). SIS II je tiež kľúčovým prvkom boja proti trestnej činnosti a nezákonnému prisťahovalectvu. Poľskej pohraničnej stráži sa vďaka tomu, že Poľsko vstúpilo do schengenského priestoru, podarilo v prvej polovici roku 2008 zadržať o 50 % viac nelegálnych cudzincov ako v rovnakom období predchádzajúceho roku (zo správy Ministerstva vnútra a správy z roku 2008).

Viac ako 350 ľudí hľadaných na základe európskeho zatykača bolo zatknutých na poľskom území a asi 600 ľudí hľadaných na základe poľského právneho systému bolo zadržaných v zahraničí. Zvlášť dôležitá je databáza nezvestných detí, ktorá nebola v systéme SIS I a je plánovaná pre systém SIS II. Naša dôveryhodnosť v očiach našich občanov závisí od takýchto veľkých projektov. Zjednotená Európa si nemôže dovoliť ďalšie odklady a nedbanlivosť.

- Návrh uznesenia RC-B7-0118/2009

João Ferreira (GUE/NGL), písomne. – (PT) Prijatie tohto uznesenia vyvoláva niekoľko pripomienok k jeho cieľom a obsahu. Po prvé, Európska únia by sa mala namiesto tvrdenia, že je zástancom demokracie, čo nie je, a poskytovania praktických odporúčaní iným krajinám v prvom rade starať o stav demokracie v rámci EÚ. Proces ratifikácie Lisabonskej zmluvy je okrem iných možných príkladov nedávnym príkladom toho, ako je takzvaný "európsky projekt" v rozpore s demokratickou účasťou európskych národov a s ich záujmami, želaniami a snahami, pričom sa na nich robí nátlak, sú vydieraní a ignorujú sa ich rozhodnutia o ceste, ktorou sa chcú v budúcnosti spoločne vybrať. Po druhé, pokiaľ ide o vonkajšie vzťahy, členské štáty EÚ by mali namiesto podpory obnovy pretekov v zbrojení a militarizácie medzinárodných vzťahov prispievať k demokracii podporou skutočnej politiky mieru a medzinárodnej spolupráce založenej na rešpektovaní

suverenity každej krajiny a zásade nezasahovania, ako aj na rešpektovaní medzinárodného práva a Charty Organizácie Spojených národov. Žiaľ, máme ďaleko k takejto podpore. EÚ s narastajúcim jasným deficitom demokracie nemôže byť príkladom a určite nemôže pomáhať upevňovať demokraciu vo svete, a preto hlasujeme proti.

Bruno Gollnisch (NI), *písomne.* – (*FR*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, toto uznesenie ukazuje, ako zvyčajne, takzvané dobré úmysly tohto Parlamentu, pokiaľ ide o ľudské práva. Úlohou Európskej únie je zdanlivo informovať celé ľudstvo o svojej predstave o demokracii, financovať demokratický rozvoj vo všetkých krajinách a podobne. Ako potom môže byť dôveryhodná Únia, ktorá takto polovičato, ak vôbec, uplatňuje ochranné doložky, ktoré napriek tomu v tejto súvislosti existujú vo všetkých zahraničných obchodných dohodách, keď naďalej s hocičím obchoduje a financuje hocičo?

Ako môže byť dôveryhodná podľa toho, ako koná aj v Európe, vnucujúc národom európsku ústavu, znovu pokrstenú Lisabonskú zmluvu, keď niektoré z nich jasne vyhlásili, že ju nechcú? A ako môžete byť vy, dámy a páni z ľavého krídla tohto Parlamentu, dôveryhodní po včerajšej hroznej fraške týkajúcej sa Talianska, keď ste sa prejavili nevídaným sektárskym a straníckym duchom?

- Správa: Elmar Brok (A7-0041/2009)

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu pána Broka o inštitucionálnych aspektoch zriadenia Európskej služby pre vonkajšiu činnosť (EEAS), ktorá bude nesmierne dôležitá, ak sa majú vonkajšie vzťahy Únie stať dôslednejšími a efektívnejšími. Je dôležité zabezpečiť, aby zriadenie EEAS v dôsledku inovácií zavedených Lisabonskou zmluvou umožnilo zachovať a ďalej rozvíjať model Spoločenstva v oblasti vonkajších vzťahov Únie a zachovávať medziinštitucionálnu rovnováhu.

Diogo Feio (PPE), *písomne.* – (*PT*) Zriadenie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť je prirodzeným dôsledkom procesu, ktorým Európska únia získava stále viac vonkajších právomocí. Mohla by sa stať dôležitým nástrojom na koordináciu a na to, aby EÚ presadila svoju pozíciu v zahraničí, ak je schopná odolávať tlakom riaditeľ stiev a založiť svoje aktivity viac na spolupráci s diplomatickými zastúpeniami členských štátov ako na súťažení s nimi.

Je mi ľúto, že vo Výbore pre zahraničné veci nebolo možné získať podporu pre pozmeňujúci a doplňujúci návrh, ktorý som predniesol a v ktorom som žiadal, aby sa pri zriaďovaní budúcich vnútorných jazykových podmienok EEAS brali do úvahy európske svetové jazyky.

Je to o to jasnejšie, že prioritou EEAS by malo byť vytvoriť väzby, kontakty a spojenie so zvyškom sveta, a preto by EEAS mala prijať najvhodnejšie jazyky za svoje zvolené pracovné nástroje, aby priamo nadviazala kontakty. Je preto nepochopiteľné, že Parlament pri posudzovaní tejto otázky neberie do úvahy vonkajšie aspekty viacjazyčnosti a strategickej povahy týchto jazykov, čo priznáva nielen samotný Parlament, ale aj Európska komisia.

Sylvie Guillaume (S&D), písomne. – (FR) Podporila som stanovisko Európskeho parlamentu o štruktúre budúcej diplomatickej služby EÚ. Dúfam, že Európska služba pre vonkajšiu činnosť (EEAS) bude v zásade predstavovať prístup založený na Spoločenstve a umožní EÚ efektívne a demokraticky využiť svoj diplomatický vplyv. Čo sa týka administratívnych a rozpočtových záležitostí, EEAS musí patriť pod Komisiu a musí byť oficiálne súčasťou Komisie. Dúfam tiež, že nový komisár pre rozvoj bude schopný zostať plne nezávislý a zaručiť svoje právomoci v súvislosti s touto službou a nebude sústreďovať právomoci v sektoroch týkajúcich sa vonkajšej činnosti Európskej únie vrátane obchodnej politiky EÚ a rozširovania EÚ. Je dôležité, aby názor Parlamentu počuli v Rade, ktorá by mala na svojom zasadnutí 29. – 30. októbra 2009 stanoviť usmernenia pre tento nový orgán.

Willy Meyer (GUE/NGL), písomne. – (ES) Hlasoval som proti správe pána Broka o Európskej službe pre vonkajšiu činnosť (EEAS), keďže to považujem za najjasnejší príklad militarizácie Európskej únie. Služba, ktorá bude spustená po prijatí Lisabonskej zmluvy, zahŕňa všetky aspekty bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ. EEAS a vysoký predstaviteľ (a podpredseda Európskej komisie) prevezmú podľa tejto správy úlohu vonkajších zástupcov s podporou siete 5 000 štátnych zamestnancov bez toho, aby podliehali akejkoľvek parlamentnej kontrole. Vysoký predstaviteľ bude mať na starosti civilné a vojenské riadenie kríz a bude zodpovedný za ľudské práva, ale nebude sa zodpovedať členským štátom. Navyše EEAS bude založená na základe rozhodnutia Rady a so súhlasom Komisie. S Parlamentom sa bude len konzultovať, čo odráža protidemokratickú povahu systému. Myslím si, že Európska služba pre vonkajšiu činnosť sa nenesie v duchu európskeho projektu, ktorý by naša skupina chcela obhajovať, konkrétne Európu vytvorenú pre občanov

a občanmi, a nie Európu, ktorá sa v súčasnosti buduje na princípe hospodárskeho modelu založeného na vyhýbaní sa akémukoľ vek zásahu do hospodárstva.

Georgios Toussas (GUE/NGL), písomne. – (EL) Európska služba pre vonkajšiu činnosť (EEAS) zriadená podľa reakcionárskej Lisabonskej zmluvy je mechanizmom na podporu zvýšenej imperialistickej agresie a protiľudovej stratégie EÚ. Náhlenie sa politických predstaviteľov kapitálu v Európskom parlamente – konzervatívcov, sociálnych demokratov, liberálov a rovnako aj zelených – za tým, aby sa hlasovalo za EEAS, je dôkazom ich oddanosti hospodárskym politikám a vojenským riešeniam eurounifikovaného kapitálu:

- nezávislé zastúpenie EÚ vo všetkých medzinárodných organizáciách, nezávisle od svojich členských štátov, ako to stanovuje Lisabonská zmluva;
- zriadenie EEAS, samostatnej služby EÚ s civilnými a vojenskými právomocami založenej na smerovaní k spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike (SZBP) a k európskej bezpečnostnej a obrannej politike (EBOP) a riadenej civilnými a vojenskými štátnymi zamestnancami EÚ pod vedením vysokého predstaviteľa;
- využitie EEAS ako nástroja na podporu imperialistickej politiky EÚ so svojimi vlastnými veľvyslanectvami a diplomatickou činnosťou nezávislou od členských štátov. Cesta pre tento vývoj sa pripravila v Maastrichtskej zmluve, ktorá založila SZBP a EBOP a naznačila vystupňovanie vojenskej agresie a militarizácie EÚ.

Komunistická strana Grécka hlasovala proti tejto správe, ktorá odhaľuje všetky hľadiská Lisabonskej zmluvy a nebezpečenstvá, ktoré jej uplatňovanie skrýva pre ľudí bojujúcich proti EÚ, nadnárodnej únii kapitálu a jej protiľudovej politike.

- Návrh uznesenia RC-B7-0095/2009

Françoise Castex (S&D), písomne. – (FR) Nezúčastnila som sa tohto hlasovania, pretože odmietam myšlienku opätovného posilnenia našich hospodárskych vzťahov s USA. Partnerstvo medzi EÚ a USA nie je najdôležitejšie pre Európu a nie je tým, čo potrebuje kolo rokovaní v Dauhe. Ak si chce EÚ udržať čo najväčšiu nezávislosť, musí rozšíriť svoj výber partnerov. Na to, aby tak urobila, musí zvýšiť počet dohôd s rozvojovými krajinami. Namiesto amerikanizácie európskych noriem musíme uprednostniť zavedenie multipolárneho modelu rozvoja, v ktorom si Európa nakoniec nájde svoje pravé miesto a úplný zmysel.

Carlos Coelho (PPE), *písomne.* – (*PT*) Vzťahy medzi EÚ a USA nepochybne predstavujú najdôležitejšie strategické partnerstvo EÚ. Máme spoločnú zodpovednosť podporovať spoločné hodnoty, ako sú dodržiavanie ľudských práv, demokracia, stabilita a mier, ale aj nájsť lepšie riešenia na rôzne celosvetové nebezpečenstvá a problémy, akými sú hospodárska a finančná kríza, zmena klímy, šírenie jadrových zbraní, boj proti medzinárodnej trestnej činnosti a terorizmu a okrem iných záležitostí odstránenie chudoby.

Pokiaľ ide o spoluprácu v oblasti súdnictva, policajného dozoru a vnútornej a vonkajšej bezpečnosti, chcel by som zdôrazniť, že pre budúce úspešné rokovania je dôležité, aby bezpečnostné opatrenia neporušovali občianske slobody a základné práva, nehovoriac o potrebe rešpektovať súkromie a ochranu údajov.

Rád by som zopakoval, že európske osobné údaje by sa mali preniesť do tretích krajín len vtedy, keď sú splnené dve základné zásady: nevyhnutnosť a primeranosť. Mal by sa brať do úvahy aj úplný súlad s európskymi a vnútroštátnymi právnymi predpismi o ochrane údajov a poskytnúť primerané procesné záruky.

Edite Estrela (S&D), písomne. – (PT) Hlasovala som za spoločný návrh uznesenia o nadchádzajúcom samite EÚ – USA a zasadnutí Transatlantickej hospodárskej rady, pretože zdôrazňuje potrebu posilniť transatlantické vzťahy v čase, keď si hlavné medzinárodné problémy vyžadujú koordinované globálne riešenie. Rada by som zdôraznila úlohu Transatlantickej hospodárskej rady v oblasti podpory a zabezpečenia koordinovaného riešenia globálnej finančnej krízy a význam transatlantických vzťahov pri dosiahnutí medzinárodnej dohody na konferencii strán rámcového dohovoru o zmene klímy (COP 15) v Kodani, ktorá zahŕňa primeraný finančný balík na pomoc rozvojovým krajinám v boji proti zmene klímy z hľadiska opatrení na zmierňovanie dôsledkov, ako aj opatrení na prispôsobovanie sa.

Diogo Feio (PPE), písomne. – (PT) Vzhľadom na strategický význam USA pre EÚ a naopak by sa na budúcom samite malo posilniť transatlantické partnerstvo, aby sa skonsolidovala schopnosť konať s cieľom riešiť problémy, ktorým v súčasnosti čelíme, od súčasnej vážnej sociálno-hospodárskej krízy až po otázky, ako sú odzbrojenie, boj proti terorizmu, zmena klímy, dodržiavanie ľudských práv atď.

Koordinované kroky medzi USA a EÚ sú tiež veľmi dôležité na dosiahnutie vyspelejšieho stavu hospodárskych a obchodných vzťahov medzi obidvoma stranami, ktoré by mali *de facto* viesť k vzniku transatlantického trhu do roku 2015 so zníženou byrokraciou a v dôsledku toho stabilnejším a atraktívnejším prostredím pre podnikanie na obidvoch trhoch, čo im ponúka nižšie prevádzkové náklady.

Navyše ak USA a EÚ neprijmú rovnocenné opatrenia, najmä čo sa týka finančnej regulácie, EÚ sa ocitne v konkurenčnej nevýhode, ktorá bude mimoriadne škodlivá pre európske hospodárstvo.

Preto znovu zdôrazňujem potrebu chrániť záujmy EÚ prostredníctvom súdržnej a koordinovanej politiky medzi EÚ a USA v rôznych oblastiach spoločného záujmu.

Willy Meyer (GUE/NGL), písomne. – (ES) Hlasoval som proti uzneseniu o nadchádzajúcom transatlantickom samite Spojených štátov a Únie, pretože napriek veľkým nádejam, ktoré vyvolal príchod prezidenta Obamu do Bieleho domu a jeho historické zvolenie v krajine, v ktorej etnické menšiny ešte stále čelia diskriminácii, doteraz urobil len symbolické gestá. Súčasný prezident USA sa stotožňuje s tým istým hospodárskym modelom nezasahovania do hospodárskych záležitostí ako predchádzajúca administratíva, pokračuje v tej istej vojenskej politike ako jeho predchodca (poslal ďalšie vojenské jednotky do Afganistanu a zakladá nové vojenské základne v Kolumbii), musí ešte zavrieť tábor v Guantáname alebo zrušiť embargo na Kubu. Nevyvinul tlak na Izrael ani Maroko, aby dodržiavali medzinárodné právne predpisy. Spojené štáty do dnešného dňa uplatňujú trest smrti v 38 federálnych štátoch. Ešte neratifikovali Ottawskú zmluvu o kontrole obchodu so zbraňami alebo Kjótsky protokol. Z týchto dôvodov som hlasoval proti tomuto uzneseniu.

Elisabeth Morin-Chartier (PPE), písomne. – (FR) Hlasovala som za toto uznesenie, pretože pripisujem veľký význam samitu EÚ – USA, ktorý sa bude konať začiatkom novembra 2009. Počas nedávneho stretnutia skupiny G20 sa veľa sľúbilo a bude ťažké tieto sľuby dodržať, ak krajiny budú konať podľa vlastných právomocí. V tejto súvislosti by mali EÚ a USA prevziať vedúcu úlohu pri plnení záväzkov skupiny G20. V dôsledku toho potrebujeme efektívnejšiu koordináciu medzi opatreniami prijatými USA a EÚ. Preto podporujem tieto spoločné rokovania medzi Európanmi a Američanmi a konkrétnejšie diskusie na úrovni Transatlantickej hospodárskej rady.

10. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 13.25 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

11. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

12. – Rozpravy o prípadoch porušovania ľudských práv, demokracie a princípov právneho štátu (rozprava)

12.1. Guinea

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je rozprava o šiestich návrhoch uznesení o Guinei.

Véronique De Keyser, *autorka*. – (*FR*) Vážený pán predsedajúci, som presvedčená, že miera záujmu o túto záležitosť výrazne prevyšuje zástup ľudí, ktorí sa dnes popoludní ponáhľali do rokovacej sály, čo opäť v mene našej skupiny a ostatných ľutujem.

Pán predsedajúci, Guinea – Konakry potrebuje podporu medzinárodného spoločenstva. Po úmrtí prezidenta Contého prevzala moc vojenská junta. Aj napriek kritike zo strany medzinárodného spoločenstva sa jej však podarilo získať domácu podporu, pretože prisľúbila rýchly prechod na civilný režim prostredníctvom slobodných volieb. Vodca junty kapitán Dadis Camara sa pevne zaviazal nekandidovať v prezidentských voľbách. Po katastrofálnom riadení krajiny – bez existencie rozpočtu, ponúk na verejné súťaže alebo základných služieb pre obyvateľstvo – sa kapitán rozhodol získať moc a tak pevne sa toho držal, že je teraz kandidátom vo voľbách. Jeho volebná kampaň sa opiera o všetky organizačné, mediálne a hospodárske zdroje krajiny. Z dôvodu porušenia záväzkov, ktoré predtým junta prijala, opozícia zorganizovala manifestáciu, ktorú prezidentská stráž surovo potlačila. 150 ľudí prišlo o život, viac ako 1 000 bolo zranených a mnohé ženy boli znásilnené a dobodané.

Reakcia Európskeho parlamentu, a dúfam, že aj Európskej únie, bude jasná. Žiadame o pozastavenie dohody Európskej únie o rybolove. Vyzývame Africkú úniu, aby uvalila sankcie voči vojenskej junte a usporiadala dialóg v rámci výboru pre zmierenie. Žiadame o vytvorenie prechodnej vlády, ktorá by pripravila prezidentské a parlamentné voľby, a vyzývame medzinárodné spoločenstvo, aby definitívne vyhlásilo juntu za protizákonnú.

Dúfam, že tieto reakcie, ktoré sú primerané vzhľadom na tragédiu, ktorá sa odohrala, vytvoria precedens a že aj v ďalších prípadoch takéhoto ohavného porušovania ľudských práv bude mať Európska odvahu konať rovnako rýchlo.

Renate Weber, autorka. – Vážený pán predsedajúci, keď sa niekto pozrie na situáciu v Guinei a dozvie sa o zverstvách, ktoré sa tam v posledných mesiacoch odohrali, prvou opodstatnenou otázkou je, prečo sa tieto udalosti takmer nedostali do pozornosti médií. Kde-tu sa vyskytlo niekoľko riadkov, ako keby ani nešlo o stovky zabitých osôb, hrozné skutky týrania a desivé prípady znásilnení namierených na zničenie ľudskej dôstojnosti.

Je pravdou, že mnohé medzinárodné inštitúcie odsúdili vojenskú juntu, ktorá prevzala moc po štátnom prevrate, myslím si však, že na zvýšenie povedomia bežných občanov vrátane európskych občanov sa malo urobiť oveľa viac. Preto som rada, že aspoň Európsky parlament vystupujúci v mene občanov, ktorí nás sem poslali, primerane reagoval a uznesenie, o ktorom dnes budeme hlasovať, sa primerane zaoberá touto otázkou.

Považujem však za mimoriadne dôležité nielen kritizovať a odsúdiť súčasný režim, ale tiež odstrániť akúkoľ vek možnosť zneužitia európskych finančných prostriedkov zameraných na pomoc obyvateľ om Guiney.

Cristian Dan Preda, *autor*. – (*RO*) 28. september je dôležitým dátumom pre obyvateľov Guiney, pretože v tento deň sa konalo referendum o nezávislosti. Od tohto roku však 28. september bude pripomínať deň masakru v meste Konakry, ktorý proti oponentom spáchala násilne vytvorená vláda.

Udržanie tejto vojenskej junty pri moci je neprijateľné. V skutočnosti, počas celého tohto obdobia kapitán Dadis Camara, ktorý prevzal moc, sľuboval, že sa nezúčastní boja a nepredstaví sa ako kandidát. Dátum už vypršal a čoskoro vyprší aj ultimátum udelené Africkou úniou.

Teraz, keď sú pri moci vojaci, je zrejmé, že klamú a ich slovu sa nedá dôverovať. Z tohto dôvodu je potrebná demokratická vláda, ktorá vznikne na základe volieb, a medzinárodné spoločenstvo musí v tomto smere vyvíjať tlak.

Marie-Christine Vergiat, *autorka.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, v rozprave som už vystúpila pred dvoma týždňami na minizasadnutí v Bruseli. Preto nebudem opakovať to, čo som povedala vo svojom prejave.

Naši kolegovia poslanci už poukázali na niekoľko bodov. Za seba by som chcela povedať, že som veľmi rada, že všetky politické skupiny v rámci Parlamentu dnes dokážu spoločne reagovať na výzvu predloženú guinejskou občianskou spoločnosťou a odsúdiť zákrok vojenskej junty, ktorá je od decembra pri moci. Išlo o potlačenie nenásilnej manifestácie, ktorá sa uskutočnila pri príležitosti oslavy nezávislosti Guiney.

Guinejská občianska spoločnosť nás žiada o pomoc, ale skutočnosť je taká, že je absolútne neprijateľné uvoľniť finančné prostriedky v rámci dohody o rybolove, keďže veľmi dobre vieme, že by skončili priamo vo vreckách vojenskej junty, ktorá je pri moci, a neboli by použité na pomoc guinejským rybárom, ako sa v textoch uvádza.

Guinejský režim je v súčasnosti najskorumpovanejším režimom na svete. To netvrdím ja, ale orgány, ktoré sa zaoberajú monitorovaním situácie.

Preto úprimne dúfam, že spolu dokážeme hlasovať za spoločné uznesenie v celom rozsahu vrátane odseku, ktorý požaduje pozastavenie dohody o rybolove, a dúfam, že v tejto záležitosti budeme mať podporu Rady a Komisie.

Adam Bielan, spravodajca. – (PL) Vážený pán predsedajúci, keď na konci minulého roka vojenská junta pod vedením kapitána Camaru prevzala moc v Guinei po úmrtí prezidenta Contého, medzinárodné spoločenstvo, bohužiaľ, naivne verilo, že kapitán usporiada slobodné a demokratické voľby, ktorých sa sám nezúčastní. Teraz vieme, že 28. septembra, keď sa na národnom štadióne zhromaždilo vyše 50 000 zástancov opozície,

aby protestovali proti zmene taktiky a porušeniu sľubov kapitána Camaru, vyslal proti nim vojenské jednotky. Zomrelo viac ako 150 ľudí, vyše 1 200 ľudí bolo zranených a početné boli aj prípady znásilnení.

Som veľmi rád, že Javier Solana, vysoký predstaviteľ Európskej únie pre zahraničnú politiku a bezpečnosť, tak rýchlo reagoval. Chcel by som poďakovať francúzskej vláde za pozastavenie vojenskej spolupráce s Guineou. Od masakru však už uplynuli tri týždne a tieto kroky nepriniesli žiadne viditeľné výsledky. Z tohto dôvodu si myslím, že Európska únia by sa mala spolu s OSN a Africkou úniou zamerať na vyvíjanie tlaku na Guineu a uplatniť čo možno najprísnejšie sankcie. Až potom môžeme hovoriť o tom, že kapitán Camara sa vzdá moci.

Isabella Lövin, *autorka.* – (*SV*) Vážený pán predsedajúci, vítam rozhodnutie Komisie o stiahnutí návrhu dohody o rybolove s Guineou, ktoré pred niekoľkými dňami oznámil komisár pre rybolov Joe Borg. Výbor pre rybné hospodárstvo už hlasoval proti takejto dohode. Hlasovali sme dva dni po masakri v Konakry, keď vládne jednotky pod velením Moussa Camaru zastrelili viac ako 150 ľudí.

Dúfam, že toto je prvý krok k tomu, aby Európska únia preskúmala svoju obchodnú politiku s rozvojovými krajinami. Máme obrovskú zodpovednosť, pretože pokiaľ ide o obchod a takisto o rozvoj, sme jedným z najdôležitejších a najväčších aktérov na svete. Náš obchod musí byť v súlade s takýmto druhom režimu. Už niekoľko rokov sa pokúšame vylepšiť dohodu o rybolove a tvrdíme, že časť peňazí z dohody by mala podporovať miestny rybolov. Vlastné hodnotenia Komisie však ukázali, že peniaze v skutočnosti nie sú použité na účel, ktorý sa uvádza v dohode, ale využívajú sa priamo na podporu takéhoto druhu režimu. Európska únia musí prestať poskytovať túto podporu.

Filip Kaczmarek, v mene skupiny PPE. – (PL) Vážený pán predsedajúci, o Guinei sme už hovorili pred dvoma týždňami. Situácia v krajine si však zasluhuje našu nepretržitú pozornosť a reakciu. Tento týždeň v pondelok si Výbor pre rozvoj vypočul správu, ktorú predniesol bývalý premiér a hlava opozičnej strany UFDG pán Diallo, očitý svedok udalostí z 28. septembra.

Mám pocit, že vyzývať juntu, aby rešpektovala slobodu prejavu, slobodu zhromažďovania alebo ľudské práva vo všeobecnosti, nebude stačiť. Keby junta rešpektovala tieto princípy a hodnoty, nebola by to junta, a preto nemôžeme očakávať, že si vypočuje tieto výzvy. Muž činu, ktorým kapitán Dadis Camara určite je, sa dá zastaviť len činmi, nie slovami. Preto vyzývam Európsku komisiu, aby konala.

Patrice Tirolien, *v mene skupiny S&D.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, Guineou v súčasnosti otriasajú tragické udalosti, ktoré šokovali medzinárodnú verejnosť a ignorovali zákon.

28. septembra 2009 vojenská junta pod vedením kapitána Dadisa Camaru skutočne krvavým spôsobom potlačila nenásilnú manifestáciu, čím zblížila všetky opozičné strany.

V súčasnosti sa na základe Dohody z Cotonou zakladajú vzťahy medzi Európskou úniou a jej partnermi zo štátov AKT na rešpektovaní ľudských práv a demokratických princípov. Jednostranné rozhodnutie kapitána Dadisa Camaru pozastaviť voľby a odmietnuť otvorenie otázky súvisiacej s jeho kandidovaním na post prezidenta Guiney je preto vážnym zlyhaním dodržiavania záväzkov prijatých s cieľom zabezpečiť, aby sa do jedného roka konali slobodné a transparentné voľby.

Európska únia musí preto podniknúť okamžité kroky, ktoré budú v súlade s princípmi a trvalými hodnotami posilňujúcimi tieto kroky, aby sa zastavilo násilie, ktoré predstavuje porušenie toľkých ľudských práv.

Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, som veľmi rád, že kompromisné uznesenie je plne v súlade s našimi hodnotami a princípmi, predovšetkým by som tu však chcel zdôrazniť článok 10 tohto textu, a to konkrétne pozastavenie protokolu dohody o rybolove medzi Európskou úniou a Guinejskou republikou až do začatia demokratického procesu.

Počujem, ako sa ľudia pýtajú, či takéto rozhodnutie nebude mať katastrofálne sociálno-hospodárske následky pre obyvateľstvo, ale tvárou v tvár násiliu z 28. septembra si musíme uvedomiť, že guinejskú vládu sotva zaujímajú životné podmienky obyvateľov, a preto nám nezostáva iná možnosť, ako byť tvrdí.

Odkedy sa Guinea stala v roku 1958 nezávislou, pozná iba diktátorské režimy.

Carl Haglund, v mene skupiny ALDE. – (SV) Vážený pán predsedajúci, nebudem opakovať všetky inteligentné a múdre slová, ktoré už povedali kolegovia poslanci. V prvom rade by som chcel povedať, že som veľmi rád, že sa tu dnes vedie rozprava o tejto problematike. Chcel by som v krátkosti spomenúť rozpravu súvisiacu s dohodou o rybolove, ktorú sme dňa 30. septembra viedli vo výbore. V skutočnosti, keď sme diskutovali

o tejto otázke, mysleli by ste si, že Európska únia je v procese uzatvorenia dohody o obchode s ktoroukoľvek starou západnou demokraciou. V diskusii ani v dokumentoch sa ani raz nespomínala skutočnosť, že dohoda, ktorú sme mali pred sebou, sa týka národa, v ktorom je situácia taká, aká je, a ktorá už bola v tomto Parlamente veľmi dobre opísaná.

Mnoho ľudí si možno myslelo, že rybolov a ľudské práva sú úplne rozdielne otázky a že by sa navzájom nemali miešať. Ja osobne nechápem, ako môže niekto, kto je politikom, takto uvažovať. Skutočnosť, že pomer hlasov vo výbore bol 11 ku 9 v prospech neuzavretia dohody, je tiež veľmi znepokojujúca. Znamená to, že v Parlamente sa nachádzala dosť veľká skupina, ktorá si minimálne v tom štádiu myslela, že je úplne v poriadku uzavrieť dohodu o obchode s krajinou, ako je Guinea, ktorá má taký druh režimu, aký má. S radosťou môžem povedať, že po prvé, pokiaľ ide o zaujatie jasného postoja v súvislosti s Guineou, je medzi nami oveľa vyššia úroveň zhody a po druhé, pokiaľ ide o odstúpenie od tejto dohody, Rada má momentálne širokú podporu. Mimoriadne ma to teší.

Poniektorí sa môžu domnievať, že tí, ktorí podporujú odstúpenie od dohody, nemyslia na rybárov, ktorých toto odstúpenie zasiahne. Toto však vôbec nie je ten prípad. Samozrejme, musíme pre nich nájsť udržateľné riešenie, ľudské práva však nesmieme zmiesť pod koberec len preto, že treba zaistiť potreby niekoľkých rybárskych lodí.

Raül Romeva i Rueda, v mene skupiny Verts/ALE. – (ES) Vážený pán predsedajúci, mal som tú česť zúčastniť sa stretnutia Výboru pre rybné hospodárstvo, keď hlasoval, hoci len veľmi tesnou väčšinou, proti obnoveniu dohody o rybolove s Guineou práve pre masakre, znásilnenia a porušovanie ľudských práv, ktoré sa odohrali a ktoré sa ešte musia prešetriť.

Chcel by som, aby Európsky parlament dnes v pléne prijal toto uznesenie. Takýto krok by vyslal jasnú správu európskym inštitúciám, ako aj vláde v Guinei, že nechceme prispievať peniazmi daňovníkov na udržiavanie moci skorumpovanej vlády, ktorá je zapojená do trestnej činnosti.

Bol by som rád, keby sa ľudské životy a ľudské práva tentoraz považovali za dôležitejšie ako hospodárska dohoda, a dúfam, že tento krok vytvorí precedens. Toto by ma potešilo ešte viac, pretože Komisia, a takisto aj Výbor pre rybné hospodárstvo, už tento krok urobili. Je najvyšší čas, aby aj Parlament počas plenárneho zasadnutia ratifikoval toto rozhodnutie.

Takže toto je pre nás veľká príležitosť a dúfam, že ako už bolo spomenuté, článok 10 ostane neporušený.

(Potlesk z určitých strán)

Tomasz Piotr Poręba, v mene skupiny ECR. – (PL) Vážený pán predsedajúci, najmenej 157 mŕtvych a viac ako 1 200 zranených je výsledkom intervencie guinejskej armády počas septembrovej nenásilnej manifestácie opozície, ktorá sa konala na štadióne v meste Konakry. Je to najväčší masaker v Guinei od získania nezávislosti v roku 1958.

Keď v decembri minulého roka kapitán Camara prevzal moc, sľúbil, že bude bojovať proti korupcii a anarchii a že odovzdá moc v demokratických voľbách. Dnes naďalej vládne v krajine vojenská junta, ktorá neberie žiadny ohľad na základné zásady právneho štátu alebo základné ľudské práva. Bandy vojakov sa pravidelne podieľajú na útokoch, lúpežiach a znásilneniach.

Ako predstavitelia demokratických krajín musíme požadovať okamžité stiahnutie junty a predviesť pred súd všetky osoby zodpovedné za krvavý masaker civilistov, strieľanie do davov a verejné znásilňovanie žien. Guinea je krajinou s obrovským hospodárskym potenciálom, avšak aj napriek tomu je jednou z najchudobnejších krajín na svete a jedným z najskorumpovanejších štátov Afriky a ďalšia diktatúra pod vedením vojenskej junty by mohla viesť k občianskej vojne a destabilizovať situáciu v celej západnej Afrike.

Anne Delvaux (PPE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, dnes sme hovorili o 150 úmrtiach a nespočetných prípadoch sexuálnej degradácie. 28. septembra sa odohralo bezprecedentné porušenie ľudských práv guinejského civilného obyvateľstva. Bol to tiež neprimeraný zákrok vojenskej junty pri moci a svedecké výpovede nenechávajú žiaden priestor pre pochybnosti.

Tvárou v tvár takéhoto barbarstva musíme byť mimoriadne tvrdí, a preto vítam sankcie namierené proti junte kapitána Moussa Dadisa Camaru, o ktorých včera rozhodli členské štáty EÚ. Odsúdenie týchto udalostí zjavne nestačí. Musíme požadovať, aby sa tieto udalosti plne prešetrili skutočným medzinárodným vyšetrovacím výborom a aby spáchané zločiny neostali nepotrestané.

Okrem toho by som aj ja sama chcela počas nasledujúcich 30 sekúnd, ktoré mi zostávajú, vyzvať Úniu, aby použila všetky prostriedky, ktoré má vo svojej právomoci, na boj proti používaniu sexuálneho násilia ako vojnovej zbrane. Toto je rýchlo rastúci fenomén v mnohých zónach ozbrojeného konfliktu. Obeťami sú ženy, často tie staršie alebo veľmi mladé. Vo všetkých prípadoch sú však cieľom zraniteľné osoby.

Podpora právneho štátu a dobrej správy musí byť automaticky sprevádzaná rešpektovaním ľudských práv, rodovou rovnosťou a ochraňovaním tých najzraniteľnejších. To sú minimálne podmienky na každý nový druh dohody o spolupráci.

Harlem Désir (S&D). – (FR) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, 28. septembra obyvatelia Guiney vyšli do ulíc, aby žiadali o dodržanie prijatých záväzkov a zorganizovanie slobodných a demokratických volieb tak, ako bolo sľúbené.

Stali sa však obeťami najhoršieho možného utláčania režimom, ktorý už nemal žiadnu legitimitu, a v ten deň stratil aj svoju dôstojnosť. Muži boli potlačení, ženy dobodané bodákmi a znásilnené a politickí oponenti a odborári mučení a zmrzačení.

Európska únia dnes musí podporiť Africkú úniu, Hospodárske spoločenstvo západoafrických štátov (ECOWAS) a OSN a nesmie dovoliť, aby tento zločin ostal nepotrestaný, a predovšetkým prejaviť solidaritu guinejskému obyvateľstvu. Táto krajina má veľké bohatstvo, ktoré nikdy nebude môcť použiť na svoj rozvoj, kým sa ho môže zmocniť skorumpovaná diktatúra a využívať ho v prospech klanu.

Preto vítam tvrdý prístup, ktorý ohlásila Európska komisia a ktorý dnes môže ukázať aj Parlament. Nemôžeme porovnávať čisto hospodárke záujmy so záväzkami súvisiacimi s rešpektovaním ľudských práv a demokratických princípov, ktoré prijali partneri Európskej únie, a to predovšetkým tí, ktorí podpísali Dohodu z Cotonou. Dnes prijímame záväzok voči obyvateľom Guiney, že ich budeme podporovať v boji za slobodu a demokraciu.

Ioannis Kasoulides (PPE). – Vážený pán predsedajúci, požiadal som o slovo len preto, aby som sa vyjadril k návrhu pozastaviť existujúci protokol o rybolove medzi EÚ a Guineou. Pochybujem, že sa takého brutálneho režimu, ktorý neváha pripraviť o život 156 svojich občanov a je zodpovedný za toľko ďalších zverstiev, dotkne tak neúmerne malá sankcia za daný problém. Nemali by sme tiež zabúdať na to, že voči osobám zamestnaným v sektore rybolovu v Guinei existujú právne povinnosti vyplývajúce z tejto dohody a že tieto osoby nemajú nič spoločné s brutálnym režimom. Preto skupina EPP váha, pokiaľ ide o podporu tohto návrhu.

Charles Tannock (ECR). – Vážený pán predsedajúci, incident, ktorý sa odohral v Guinei – Konakry, sa riadil skľučujúco známym africkým scenárom: diktátorský vodca, vojenský puč, jeden autoritatívny režim nahrádza ďalší a väčšina obyvateľov žijúca v hroznej chudobe. Vďaka bohatým zásobám nerastných surovín a ropy by sa Guinea mohla stať jedným z najbohatších národov v Afrike. Namiesto toho bohatstvo podnecuje konflikt a utrpenie, a to nielen na Guinei, ale v celej oblasti, ktorá bola za posledných 20 rokov svedkom desivého krviprelievania a chronickej nestability.

V minulosti som naliehal na Európsku komisiu, aby pomohla vytvoriť obdobu Kimberleyského procesu nielen pre diamanty, ale aj pre iné zdroje s cieľom zabezpečiť, aby činnosť banských spoločností nepodporovala občiansku vojnu alebo bezcitnú diktatúru, akou je diktatúra kapitána Camaru v Guinei. Preto ma zvlášť znepokojuje masívne obchodovanie medzi guinejskými a čínskymi spoločnosťami a dúfam, že Komisia a Rada vyjadria Pekingu naše očakávania, že ich obchodné činnosti nebudú provokovať vnútorné rozpory ani ďalej podkopávať ľudské práva v Guinei. Podobne ako pán Kasoulides sa však obávam, že návrhy na pozastavenie dohody EÚ o rybolove budú slúžiť len na potrestanie miestnych komunít, nie vojenskej junty.

Heidi Hautala (Verts/ALE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, keďže tu chválime Komisiu za rozhodnutie, ktoré prijala v súvislosti s guinejským protokolom o rybolove, a predovšetkým v súvislosti s porušovaním ľudských práv, chcela by som sa Komisie opýtať, či odteraz plánuje vykonávať systematický prieskum ďalších podobných situácií alebo sa aspoň pripravuje primerane a rovnako tvrdo konať aj v prípade vážneho porušovania ľudských práv v inej oblasti.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, nedávno sa ma jeden fínsky volič opýtal, ako by som definovala ľudské práva. Odpovedala som, že ich nemusím definovať, keďže moja vlastná definícia by bola zbytočná a nedostali by sme sa ňou ďaleko. Chcela som tým povedať, že ľudské práva už boli definované a že krajiny sa zaviazali rešpektovať ich. Sú pre medzinárodné spoločenstvo záväzné. Preto na ne apelujeme.

Guinea je signatárom Dohody z Cotonou, ktorá vyžaduje rešpektovanie ľudských práv a demokracie. Toto je základným východiskom. Ak budeme uzatvárať viac dohôd o spolupráci na základe Dohody z Cotonou, naozaj musíme trvať na tom, aby demokratický rozvoj krajiny riadne prebiehal. Ako sme počuli, situácia v Guinei je momentálne neprijateľná a vyžaduje si rýchlu reakciu a možné sankcie. Guinea má dôležité zásoby rudy a z toho vyplývajú obrovské príležitosti na rozvoj. Zároveň je aj jednou z najskorumpovanejších krajín na svete. Je naozaj poľutovaniahodné, že čínske štátne spoločnosti a podniky, ktoré investujú do Guiney, netrvajú na akomkoľvek spôsobe dodržiavania ľudských práv.

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Komisia pri viacerých príležitostiach rýchlo a dôrazne odsúdila (predsedajúci prerušil rečníka) masakre a neslýchané porušovanie ľudských práv, ktoré sa odohrali 28. septembra 2009 a ktoré tiež odvtedy pokračujú.

Komisia prostredníctvom svojej účasti v medzinárodnej kontaktnej skupine pre Guineu schválila závery, ku ktorým dospela na schôdzi 12. októbra, na ktorej sa zvažovalo prijatie rôznych opatrení podporujúcich dodržiavanie ľudských práv.

Po prvé, na humanitárnej úrovni vyžadujeme, aby bola každá svojvoľne zatknutá osoba prepustená, telá obetí odovzdané rodinám a aby bola všetkým zraneným, predovšetkým znásilneným ženám, poskytnutá zdravotná starostlivosť. Musíme však vyjadriť zdesenie a obavy, pretože sa zdá, že doteraz sa žiaden z týchto krokov nevykonal.

Po druhé, Komisia víta rozhodnutie generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov vytvoriť medzinárodný vyšetrovací výbor na prešetrenie masakrov z 28. septembra s cieľom predviesť pred súd páchateľov týchto činov. Je pre nás mimoriadne dôležité, aby sme skoncovali s touto beztrestnosťou a so zhoršovaním situácie v oblasti ľudských práv v Guinei. Medzinárodný vyšetrovací výbor a predbežné vyšetrovanie vykonané Medzinárodným trestným súdom pomôže zlepšiť situáciu v tomto smere.

Komisia je v tejto situácii pripravená preskúmať možnosť poskytnúť finančnú pomoc medzinárodnej pozorovateľskej misii a ponúknuť ochranu členom Komisie a svedkom, aby boli chránení pred aktmi zastrašovania, a pomôcť vytvoriť bezpečnú atmosféru medzi obyvateľstvom Guiney.

Na druhej strane, okrem uvalenia úplného zbrojného embarga Komisia uvažuje aj o preskúmaní možnosti podporiť reformu v oblasti bezpečnosti s cieľom reformovať armádu tak, aby sa stala profesionálnou, a tým prispela k obnoveniu stability v Guinei.

Nakoniec by som chcel poukázať na skutočnosť, že opatrenia požadované v súvislosti s článkom 96 Dohody z Cotonou už boli prijaté 27. júla 2009.

Rád by som tiež spomenul bod, ktorý bol zdôraznený už predtým. V záujme jednotnosti a s cieľom zvýšiť tlak na vojenskú juntu pán Borg, komisár zodpovedný za rybolov a námorné záležitosti, oznámil zámer Komisie stiahnuť dohodu o partnerstve navrhnutú v sektore rybolovu, ktorú mala Guinea onedlho podpísať. V skutočnosti zatiaľ neplánujeme vyplatiť (potlesk) príslušný finančný príspevok.

Odpoveď na otázku, ktorú som dostal, je, že v iných prípadoch bude Komisia určite podnikať kroky, a to prístupom ku každému prípadu, a bude sa zaoberať situáciami, ktoré sa v jednotlivých prípadoch odohrali.

Ďakujem vám.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Po skončení rozpráv pristúpime k hlasovaniu.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Maria do Céu Patrão Neves (PPE), písomne. – (PT) Hlavým cieľom novej dohody o partnerstve medzi EÚ a Guineou – Konakry je posilniť spoluprácu medzi EÚ a Guinejskou republikou, a tak podporiť vytvorenie partnerstva s cieľom rozvíjať politiku udržateľného rybolovu a zodpovedného využívania zdrojov rybného hospodárstva v rybárskej zóne Guiney, ktoré sú v záujme oboch strán.

Finančný príspevok v rámci protokolu je stanovený na 450 000 EUR ročne a je určený na rybolovné možnosti súvisiace s kategóriou výrazne migrujúcich druhov. Celá suma je určená na vytvorenie národnej politiky rybného hospodárstva založenej na zodpovednom rybolove a udržateľ nom využívaní zdrojov rybného hospodárstva v guinejských vodách.

Uvedená dohoda je v súlade s návrhom Portugalskej komunistickej strany týkajúcim sa dohôd o rybolove s tretími krajinami, a preto som hlasovala za tento dokument.

12.2. Irán

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je rozprava o siedmich návrhoch uznesení o Iráne.

Ana Gomes, autorka. – (PT) Vážený pán predsedajúci, Irán je charakteristický svojou jazykovou, náboženskou, etnickou a politickou rozmanitosťou. Šiítska väčšina žije po boku sunnitov, zoroastriánov, kresťanov, židov a bahaistov. Perzská väčšina sa delí o krajinu s nespočetným množstvom etnických menšín, ktoré tvoria takmer polovicu populácie: Azerovia, Arabi, Kurdi, Balukovia a ďalší. Mestá sú plné modernej strednej vrstvy a mladých ľudí, ktorí sú pripravení žiť v Iráne 21. storočia. Celý tento zmätok a zložité problémy vyvolávajú obavy režimu, ktorý by chcel radšej mať jednoduchý Irán: jednoduchý v zmysle náboženského fanatizmu, izolácie krajiny a jednoduchý v zmysle verejnej mienky zastrašovanej násilným potláčaním.

Toto uznesenie opisuje systematické porušovanie ľudských práv, ktorému sú Iránci vystavení vo svojej vlastnej krajine, vrátane častého udeľovania trestu smrti, dokonca aj deťom, kameňovania mužov a žien, značného obmedzovania slobody prejavu a prenasledovania náboženských a etnických menšín. Týmto uznesením Parlament vysiela dve rôzne posolstvá. Prvé je pre iránsky ľud: Európa vidí v Iráncoch, a najmä v iránskej mládeži, nádej pre budúcnosť ich krajiny, v ktorej bude vládnuť demokracia a sloboda a ktorá prevezme v regióne dôležitú úlohu, ktorá jej prináleží. Druhé je pre iránsky režim: odkazujeme mu, že Irán nikdy nenaplní svoj nepochybný potenciál, pokiaľ bude násilie a spiatočníctvo hlavnou charakteristikou jeho politického režimu, ktorý dáva iba prázdne sľuby o podpore hodnôt spravodlivosti a mieru, a pritom naďalej brutálne utláča vlastných ľudí.

Marietje Schaake, autorka. – Vážený pán predsedajúci, legitímnosť každej vlády je založená na zabezpečovaní dobrých životných podmienok pre svojich vlastných občanov. Akýkoľvek režim, ktorý si neplní túto najzákladnejšiu povinnosť, z pohľadu medzinárodného spoločenstva stráca svoju legitímnosť.

Súčasná izolácia Iránu ho vedie do záhuby a má škodlivý vplyv aj na susedné krajiny a na zvyšok sveta. Nemôžeme sa len tak prizerať, ako tento režim vykonáva popravy neplnoletých páchateľov, dochádza k znásilneniam a svojvoľnému páchaniu násilností na občanoch. Stojíme tu a opakovane vyhlasujeme, že nemôžeme dovoliť a nedovolíme beztrestnosť tých, ktorí sú vinní z páchania zločinov proti ľudskosti, a aj naďalej budeme stáť po boku iránskeho ľudu v jeho boji za právo na slobodný prejav a pokojný protest za slobodu a demokraciu.

Povinnosťou Európskej únie je, aby tieto všeobecné práva boli súčasťou programu aj vtedy, keď sa preberajú otázky obchodných záujmov alebo iránsky jadrový program. Iránsky režim môže byť dôveryhodným hráčom v medzinárodnom spoločenstve, len keď si získa legitímnosť od svojich občanov.

Tunne Kelam, *autor.* – Vážený pán predsedajúci, táto situácia má korene vo veľmi zvláštnej klerikálnej diktatúre, ktorá je známa svojím nevyberavým potláčaním ľudských práv a občianskych slobôd. Situácia sa po júnových voľbách dokonca zhoršila. Narástol počet zatknutí, prípadov mučenia a popráv neplnoletých osôb a žien. Napokon, Irán vykonáva najväčší počet popráv na svete po Číne.

Najnovšou informáciou, ktorá nie je zohľadnená v návrhu uznesenia, je, že v teheránskej väznici Evin včera iránsky režim obesil piatich väzňov vrátane 28-ročnej Soheily Ghadiriovej. Je už štvrtou ženou za posledný mesiac, ktorú dal režim obesiť.

Takéto barbarské rozsudky nemajú nič spoločné s údajne spáchanými zločinmi väzňov, ale skôr sú snahou zosilniť v krajine atmosféru strachu najmä medzi ženami a mladými ľuďmi, ktorí prejavili odhodlanie zaviesť demokraciu a odpor voči výsledku volieb.

Rui Tavares, *autor*. – (*PT*) Bez ohľadu na to, koľko ľudí je tu v Parlamente, to čo tu hovoríme, hovoríme aj za milióny ľudí v Iráne, ktorí vyšli do ulíc a riskovali svoje životy a bezpečnosť, aby protestovali proti voľbám, o ktorých sú presvedčení, že boli sfalšované.

Tieto milióny Iráncov, doma aj mimo svojej vlasti, od nás niečo očakávajú, a preto našou východiskovou pozíciou nemôže byť nič iné než solidarita a spolupráca pri poskytovaní pomoci týmto miliónom Iráncov, ktorí bojujú za demokraciu a ľudské práva a ktorí, to treba zdôrazniť, znášajú oveľa väčšie riziká, ako sú tie, ktorých sa zvyčajne obávajú diplomati.

Povedal by som teda, že práve tu musíme začať. Je pravda, že politika západu bola veľmi často zjednodušená a ignorantská voči Iránu. Je pravda, že Európa sa príliš často správala reaktívne a uplatňovala voči Iránu politiku, ktorá sa ukázala ako nesprávna. Je pravda, že veľmi často sme nechceli akceptovať to, že Irán by mal mať rešpekt medzinárodného spoločenstva, po ktorom, ako hlavná mocnosť v regióne, zjavne túži.

Ako povedal jeden iránsky exilový umelec po protestoch, Západ nechcel islamskú republiku a teraz nemáme dokonca ani republiku. Nič z toho však nemôže ospravedlniť režim, ktorý potláča slobodu, tyranský režim, a teraz aj režim, ktorý je založený na čoraz vratkejších základoch sfalšovaných volieb a utláčaní svojho ľudu. Iránsky ľud od nášho Parlamentu očakáva solidaritu a podporu a my sa ju snažíme poskytnúť týmto textom.

Fiorello Provera, *autor.* – (*IT*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, vieme o tom, v akých politických a sociálnych podmienkach žijú občania Iránskej islamskej republiky.

Uvedomujeme si, že náboženstvo významne zasahuje do politických rozhodnutí a do oblasti základných ľudských práv. Najnovším príkladom je smrť Behnúda Šodžaího, mladého muža, ktorý bol nedávno popravený, hoci v čase spáchania zločinu bol neplnoletý. Toto je najnovší prípad v sérii vážnych porušení ľudských práv, ktoré majú za následok potláčanie politických oponentov, homosexuálov, novinárov, intelektuálov a každého, kto bojuje za sociálny a občiansky rozvoj Iránu.

Situácia sa zhoršila počas režimu Mahmúda Ahmadínedžáda, ktorý pri nástupe do prezidentského úradu opakovane poprel holokaust a právo Izraelského štátu na existenciu. Od roku 2005 vzrástol počet popráv v Iráne na štvornásobok a Irán je jedinou krajinou na svete, ktorá vykonáva popravy neplnoletých osôb vinných zo zločinov. Systematické používanie mučenia vo väzeniach a používanie trestov zo stredoveku, ako je amputácia a ukameňovanie, je dobre známe, ale režim má problémy, ako ukázali desiatky tisícov ľudí, ktorí mali dostatok odvahy a vyšli protestovať do ulíc po posledných voľbách.

Mladá žena, Neda Agha-Soltanová, zabitá na ulici, keď demonštrovala za svoje práva ako žena a občianka, sa stala nielen symbolom represie, ale aj túžby po slobode v národe, ktorému Európa musí pomôcť. Ako to môžeme urobiť? Jedna možnosť je pomocou európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva. Ďalším konkrétnym návrhom je pomenovanie ulíc a námestí v našich mestách po Nede Agha-Soltanovej. To by nielen pripomínalo jej obeť, ale ukázalo by to aj našu solidaritu s iránskou opozíciou a umožnilo väčšiu informovanosť a zlepšenie povedomia o takejto vážnej situácii medzi európskymi občanmi. Chcel by som vidieť fotografiu Nedy Agha-Soltanovej vedľa fotografie Aung San Su Ťijovej, vystavenej na jednej strane budovy Európskeho parlamentu v Bruseli.

Ešte posledná poznámka: ako môže mať prezident Ahmadínedžád vôbec dôveryhodnosť v rokovaniach o jadrovej otázke, keď prenasleduje a koná proti svojim vlastným ľuďom, ktorí požadujú väčšiu demokraciu, viac slobody a lepšie dodržiavanie ľudských práv?

Struan Stevenson, *autor.* – Vážený pán predsedajúci, kým sedíme tu v Parlamente a vedieme dlhé diskusie, popravcovia v Iráne pracujú nadčasy. Ako sme počuli od pána Tunneho Kelama, včera popravili ďalších päť ľudí vrátane mladej ženy, ktorej rodičia jej obete odpustili. Dokonca jej bol odpustený trest smrti, ale napokon bola obesená.

V EÚ však uplatňujeme politiku ústupkov. Práve tento týždeň sme odsúhlasili, že budeme podporovať Rusov, aby pre Ahmadínedžáda vyrábali obohatené jadrové palivové tyče, výmenou za jeho záruku, že ukončí svoj vlastný program na obohacovanie jadrového paliva. Ale on takúto záruku neposkytol a ani nepovolil inšpektorom voľný prístup do jeho jadrových zariadení. Keď však pokračujeme v tejto politike ústupkov, iba tým podporujeme mullahov. Musíme prijať tvrdé sankcie. Tvrdosť je jediný jazyk, ktorému títo mullahovia rozumejú.

Barbara Lochbihler, *autorka*. – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, na začiatku tejto schôdze pán predseda Buzek zdôraznil, že zrušenie trestu smrti je základným záujmom Európskeho parlamentu. To, že tento neľudský a barbarský trest musí byť zrušený, sa týka všetkých častí sveta.

Hovoril o popravách, ku ktorým dochádza v Iráne. V návrhu uznesenia, ktorý máme pred sebou, sú spomenuté najmä štyri vynesené rozsudky smrti. Osoby, ktorých sa to týka, boli odsúdené na trest smrti, pretože sa údajne zúčastnili protestov proti výsledku volieb, ale v čase údajného spáchania zločinu boli všetci vo väzbe. Takže stále majú možnosť sa odvolať a my musíme dohliadnuť na tieto prípady.

Venovali sme pozornosť aj skutočnosti, že v Iráne dochádza k popravám osôb, ktoré boli v čase spáchania zločinu neplnoleté. Irán je jedinou krajinou, ktorá vykonáva popravy osôb, ktoré boli v čase spáchania zločinu neplnoleté. Irán ratifikoval Medzinárodný dohovor o občianskych a politických právach a Dohovor

o právach dieťaťa, a teda sa zaviazal schváliť vnútroštátny zákon zakazujúci popravy neplnoletých osôb. V iránskom parlamente bol predložený zákon a my musíme vyzvať našich tamojších kolegov, aby urobili všetko, čo je v ich silách, aby schválenie tohto zákona nebolo blokované. Považujem to za veľmi dôležitú úlohu.

Na záver by som chcela vyjadriť veľké uznanie mužom a ženám v Iráne, ktorí tak veľa riskujú, ktorí vychádzajú do ulíc, ktorí sa zapájajú do rôznych aktivít, aby požadovali dodržiavanie ľudských práv, na čo majú nárok podľa iránskej ústavy. Ich odhodlanie, ich angažovanosť a ich odvaha si zaslúžia našu bezvýhradnú solidaritu.

Martin Kastler, *v mene skupiny PPE*. – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, 2. októbra tohto roku iránska polícia v poslednej chvíli zabránila jednému mužovi nastúpiť do lietadla. Právnik Abdolfattah Soltani si mal prevziať medzinárodnú cenu za ľudské práva za rok 2009 v mojom rodnom meste Norimberg za svoju odvážnu prácu v prospech obetí politického prenasledovania. Napriek tomu, že mal platný pas, iránske úrady nedovolili pánovi Soltanimu, bez akéhokoľvek zákonného dôvodu, opustiť krajinu. Jeho manželke odcestovať povolili. Právom vyhlásila, citujem: "Bolí ma, že v krajine, ktorá sama seba nazýva teokraciou, dochádza k páchaniu skutkov, ktoré s Bohom nemajú nič spoločné."

Irán je viazaný medzinárodným právom a jeho ratifikáciou Medzinárodného dohovoru OSN o občianskych a politických právach, ktorý ustanovuje ľudské právo, že každý môže slobodne opustiť ktorúkoľvek krajinu vrátane svojej vlastnej. Považujem za škandalózne, že Irán pošliapava toto právo. Preto intervenujem za to, aby bol prípad pána Soltaniho zahrnutý do nášho dnešného spoločného uznesenia, do uznesenia o Iráne, a žiadam vás o podporu.

Ryszard Czarnecki, v mene skupiny ECR. – Vážený pán predsedajúci, chcel by som využiť tento čas na vyjadrenie nášho znepokojenia nad situáciou v Iráne a najmä nad situáciou iránskych členov opozície v tábore Ašraf v Iraku, ktorý je pre ľudí v Iráne symbolom odbojového hnutia.

Iracká vláda by mala prestať počúvať príkazy mullahov v Teheráne. Irak by mal pochopiť, že iránsky režim nemá budúcnosť a že sa drží pri moci vďaka represiám a popravám. Preto, ak je Irak zvrchovaným štátom, mal by rešpektovať a uplatňovať uznesenie Európskeho parlamentu z 24. apríla 2009 o Ašrafe, ktorým vyzýva Irak, aby zastavil akékoľvek násilné presídľovanie obyvateľov Ašrafu v rámci Iraku. Mullahovia v Teheráne chcú, aby bol Ašraf zničený, a my v Európe musíme týchto bezbranných iránskych utečencov podporiť. Je to naša morálna povinnosť.

Mali by sme vyzvať predsedníctvo EÚ a Komisiu, aby požadovali od OSN väčšiu angažovanosť a vyslanie stálej pracovnej skupiny, či dokonca mierových jednotiek. Predišli by sme tak ďalším útokom a zabránili tomu, aby títo ľudia boli násilím premiestnení do iných častí Iraku.

Bastiaan Belder, v mene skupiny EFD. – (NL) Vážený pán predsedajúci, niet pochýb o tom, že za posledné mesiace sa situácia v oblasti ľudských práv v Iránskej islamskej republike dramaticky zhoršila. Jasným dôkazom toho je súčasný vývoj represívneho aparátu, zriadeného prezidentom Ahmadínedžádom, ktorý má už v zárodku potláčať akýkoľvek náznak opozície voči jeho administratíve, ktorej legitímnosť je pochybná. Známi gangstri, ktorí sa nazývajú Basídž, boli teraz pričlenení do iránskych Revolučných gárd, ďalšej podozrivej organizácie.

Čo tu môže predsa len urobiť Európska únia? Odpoveď je: najmä dve veci. My, západný svet, sa spolu so Spojenými štátmi musíme zamerať na jednotlivé prípady vážneho porušovania ľudských práv v Iráne (pozrite si tiež naše uznesenie). V priamej spojitosti s týmto musíme dať Teheránu jasne najavo, že toto porušovanie nebudeme tolerovať a že bude mať vážne dôsledky.

Keď vstúpia do hry štátne záujmy, najmä hospodárskeho charakteru, iránski pragmatici sa dobrovoľne ukážu. Môžu pritom dokonca spomenúť aj zosnulého ajatolláha Chomejního, zakladateľ a Iránskej islamskej republiky. Keď na to prišlo, aj on sa jednoznačne rozhodol uprednostniť štátny záujem pred náboženskými požiadavkami. Vážená Komisia, Rada, žiadam vás, aby ste hľadali slabiny ajatolláhov, hlavne v záujme znesiteľnejších životných podmienok pre iránsky ľud a v záujme bezpečnosti židovského štátu Izrael, nezabúdajúc ani na arabský svet a tiež na Európsku úniu.

Krisztina Morvai (NI). – (*HU*) Pred pár dňami tu bol pán predseda Barroso a ja som sa ho opýtala, čo by sa dalo urobiť na vyriešenie krízy ľudských práv, ktorá prebieha od jesene 2006 v členskom štáte Európskej únie, v Maďarsku. Pri niekoľkých príležitostiach som spomenula, že mnoho stoviek ľudí bolo terčom takej prehnanej policajnej brutality, že utrpeli vážne zranenia, zatiaľ čo niekoľko stoviek ľudí bolo svojvoľne zatknutých a niekoľko stoviek ľudí podstúpilo zdĺhavé trestné konanie, kde sa dokázala ich nevina. Pán

predseda na to odpovedal, že toto sú vnútorné záležitosti a Európska únia nemôže zasahovať do vnútorných záležitostí. Chcela by som sa opýtať na dvojaký meter, ktorý sa tu uplatňuje, a na to, aký právny základ má Európska únia pre zasahovanie do krajiny mimo Európskej únie, keď nie je ochotná ochraňovať ľudské práva v členskom štáte Európskej únie. Chcela by som tiež využiť túto príležitosť a požiadať našich iránskych priateľov, tých, ktorí patria k opozícii a dokonca aj tých, ktorí patria k vládnej strane, aby pomohli Maďarom chrániť ich ľudské práva.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (FI) Vážený pán predsedajúci, Irán by mohol hrať dôležitú úlohu v mierových rokovaniach na Blízkom východe, ale je nám ľúto, že krajina sa pravdepodobne stále viac vzďaľuje od princípov demokratického právneho štátu. Po prvé, existuje dôvod na vážne spochybnenie júnového volebného výsledku, ktorý prezidentovi Ahmadínedžádovi umožnil naďalej zotrvať v úrade. Od volieb sa všeobecná situácia v oblasti ľudských práv ešte zhoršila. Navyše od Ahmadínedžádovho nástupu k moci v roku 2005 počet uskutočnených popráv vzrástol štvornásobne a Irán uskutočňuje najviac popráv na svete po Číne. Po druhé, sloboda vierovyznania a vyjadrenia názoru sú v úbohom stave. Napríklad sedem bahájskych lídrov je stále uväznených iba na základe svojho náboženského presvedčenia.

V našom uznesení sa obraciame s výzvou na iránske orgány a dúfam, že zároveň môžeme týmto spôsobom prejaviť našu podporu a uznanie odvahy, ktorú preukazujú mnohí Iránci v boji za základné slobody a demokratické princípy. Vyslovujeme uznanie najmä tým odvážnym iránskym ženám, ktoré hrali rozhodujúcu úlohu v demonštráciách nasledujúcich po voľbách v Teheráne.

Peter van Dalen (ECR). – (*NL*) Vážený pán predsedajúci, v Iráne vládne prísny režim založený na radikálnej interpretácii islamu a Koránu. Tí, ktorí s tým nesúhlasia, upadnú v Iráne do nemilosti. Irán je desivá krajina, najmä pre kresťanov, ktorí tam žijú. Je doslova vylúčené, aby v Iráne žili moslimovia, ktorí konvertovali na kresťanstvo. Minulý rok iránsky parlament prijal zákon, ktorý ukladá za odpadlíctvo od islamskej viery trest smrti.

V Iráne tiež nie sú podmienky na život ani pre demonštrantov. Traja ľudia, ktorí boli zatknutí počas demonštrácií proti výsledku prezidentských volieb, boli teraz odsúdení na trest smrti. Je to absolútne nesprávne a nepochopiteľné, ako mohol súd vyniesť takýto rozsudok. Stále je síce možné sa odvolať proti tomuto rozsudku, ale každému je jasné, že dokonca aj demonštranti sa v Iráne musia obávať o svoje životy.

Vyzývam Radu a Komisiu, aby týmto demonštrantom poskytli výraznú podporu v ďalších konaniach a aby sa najmä rázne postavili proti brutálnemu iránskemu režimu.

Laima Liucija Andrikienė (PPE). – (*LT*) Situácia v súvislosti s ľudskými právami v Iráne sa zjavne zhoršuje. Spochybnené prezidentské voľby, ktoré sa konali tento rok, a masové protesty ľudí po voľbách odzrkadlili čoraz napätejšiu a hroznejšiu politickú a sociálnu situáciu v Iráne.

Rada by som zdôraznila, že v tohtoročnej správe organizácie Reportéri bez hraníc, ktorá hodnotila slobodu tlače, Irán skončil na konci zoznamu, čiže na 172. zo 175 priečok, a predbehol iba Eritreu, Severnú Kóreu a Turkménsko.

Situácia novinárov v Iráne je jednou z najhorších na svete. Slobodné informovanie na internete je zablokované a ľudia píšuci blogy sú prenasledovaní. Veľmi dobre poznáme príbeh známej blogerky Fariby Padžúhovej, ktorá bola zatknutá len nedávno a budúcnosť ktorej ostáva neistá.

Vyzývam Európsku komisiu. Vážený pán komisár, musíme v Teheráne čo najskôr zriadiť delegáciu Komisie, aby sme mohli začať dialóg s iránskymi vládnymi inštitúciami o zhoršujúcej sa situácii v oblasti ľudských práv v tejto krajine.

Jim Higgins (PPE). – Vážený pán predsedajúci, plne súhlasím s poznámkami pána Czarneckého. Júlový útok na iracký tábor organizácie PMOI v Ašrafe v Iraku môžeme nazvať len brutálnym a barbarským. Jedenásť ľudí bolo zabitých a mohlo ich byť oveľa viac. Množstvo ľudí bolo brutálne zranených – musíte si pozrieť video, aby ste si uvedomili surovosť, ktorá tu bola použitá. Armáda a ozbrojené sily sa vyžívali v najsadistickejších formách brutality. Výsledkom bolo 36 zatknutých ľudí, ktorí nemali inú možnosť, než vyhlásiť hladovku. Boli prepustení pred dvoma týždňami na nátlak medzinárodného spoločenstva. Nátlak medzinárodného spoločenstva po 72 dňoch hladovky je to, čo priviedlo ľudí k rozumu, pokiaľ ide o Malakiho vládu. Títo ľudia sú teda utečenci a majú nárok na to, aby mohli ísť v noci spať a ráno vstávať bez obáv o svoju bezpečnosť. Tak ako povedal pán Czarnecki, potrebujeme dve veci: v prvom rade tam potrebujeme stálu prítomnosť OSN, aby nahradila Spojené štáty, a po druhé, absolútnu záruku nepresídľovania utečencov.

Véronique De Keyser, *autorka*. – (*FR*) Vážený pán predsedajúci, chcela by som uviesť tri krátke poznámky k tomu, čo povedali moji kolegovia poslanci.

Po prvé – a tu mám na mysli to, čo povedala pani Gomesová – napriek všetkému čo sa deje, napriek tragédiám, ku ktorým dochádza v Iráne a jeho režime, stále veríme v politickú budúcnosť tejto krajiny a silu jej občianskej spoločnosti.

Druhá vec, ktorú chcem povedať, je, že sme nedostatočne odsúdili posledné samovražedné útoky, ku ktorým došlo v provincii Sistán-Balúčistán, hoci jeho obeťami boli Revolučné gardy, ale bohužiaľ, aj desiatky civilistov. Sme proti tomuto druhu násilia, aj keď plne chápeme dôvody, prečo k tomu dochádza, ale v tejto chvíli sa musíme zastať odporcov režimu.

A nakoniec, verím, že náš Parlament odsudzuje trest smrti, bez ohľadu na to, koho sa týka – žien, detí, dospelých – alebo ktorá krajina na svete ho vykonáva.

Cristian Dan Preda, *autor.* – (*RO*) Aj ja chcem vysloviť ľútosť nad zhoršením situácie v Iráne, pokiaľ ide o ľudské práva, v nadväznosti na júnové voľby. Toto zhoršenie jasne signalizuje obrovská vlna zatýkania a násilia voči odporcom režimu.

Okrem toho, ako už bolo spomenuté, je vážne ohrozená sloboda informácií a hrozí, že prenasledovanie sa zameria na novinárov. Jedným z najhlavnejších dôvodov na obavy je skutočnosť, že mučenie, ako aj trest smrti sa v Iráne používajú vo veľkom. Napokon, organizácia Amnesty International nedávno zdôraznila skutočnosť, že po voľbách sa počet odsúdených a potom popravených ľudí viacnásobne zvýšil.

Na záver chcem vysloviť podporu myšlienke zriadenia delegácie Európskej únie v Teheráne. Takáto delegácia môže pracovať v teréne spolu s občianskou spoločnosťou, a tak podporovať práva aktivistov bojujúcich za slobodu.

Angelika Werthmann (NI). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, chcem vám niečo navrhnúť. Ľudské práva, demokracia a právny štát sú otázky, ktoré sú príliš dôležité a príliš naliehavé na to, aby sme sa nimi zaoberali vo štvrtok popoludní. Bohužiaľ, je nás tu len zopár.

Pred mesiacom sme diskutovali o vražde novinárov. Dnes je to otrasná situácia v oblasti ľudských práv v Guinei, Iráne a na Srí Lanke. Viem, že mnohí z vás so mnou súhlasia. Nájdime iný – vhodnejší – termín pre túto dôležitú diskusiu.

Predsedajúci. – Vážená pani poslankyňa, máte hovoriť k téme v rámci postupu "catch-the-eye". Zaberáte rečnícky čas iným poslancom.

Postup "catch-the-eye" sa skončil.

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Dovoľte mi začať vyjadrením sústrasti rodinám obetí teroristického útoku, ku ktorému došlo v provincii Sistán-Balúčistán v Iráne. Komisia odsudzuje teroristické útoky kdekoľvek na svete a takisto s tým spojené straty na životoch.

Európsku komisiu veľmi znepokojuje súčasný stav v oblasti ľudských práv a základných slobôd v Iráne. Keď hovoríme o tejto téme, môžeme spomenúť príklady, ako sú popravy neplnoletých osôb, diskriminácia ľudí patriacich k rôznym menšinám, závažné obmedzovanie slobody prejavu a zhromažďovania, zlé zaobchádzanie s väzňami, odmietnutie práva na spravodlivý súdny proces, ako aj rozsiahle utláčanie a zastrašovanie bojujúcich za ľudské práva a politických oponentov.

Európska únia udržiava s Iránom priamy kontakt a pokiaľ ide o vývoj v krajine, otvorene dala najavo svoje stanovisko iránskym orgánom.

Európska únia podporuje základné slobody a všeobecné hodnoty, na ktorých sú založené, a cíti povinnosť vyjadriť svoj názor kedykoľvek a kdekoľvek sú tieto zásady porušované. Žiaľ, napriek mnohým výzvam a odsudzujúcim vyhláseniam od Európskej únie a medzinárodného spoločenstva, situácia v oblasti ľudských práv sa ešte viac zhoršila po prezidentských voľbách, ktoré sa v Iráne konali v júni 2009.

Len za posledných pár týždňov bolo v Iráne popravených obesením veľké množstvo ľudí. Jeden z týchto ľudí, ktorého ste už spomenuli, Behnúd Šodžaí, a ktorý bol v čase spáchania zločinu neplnoletý, bol popravený napriek opakovaným výzvam z Európskej únie, aby mu bol trest zmiernený. Ďalšie neplnoleté osoby budú v Iráne pravdepodobne čoskoro popravené. Znepokojuje nás tiež situácia siedmich bahájskych lídrov v Iráne, ktorí sú 17 mesiacov vo väzbe a musia čeliť vážnym obvineniam, ako je špionáž a protištátna propaganda.

Naposledy stanovené pojednávanie bolo 18. októbra odročené, ponechajúc odvtedy týchto sedem ľudí bez akýchkoľ vek vyhliadok na riadne súdne konanie.

Stovky ľudí bolo zadržaných po prezidentských voľbách, pretože sa zúčastnili na povolebných demonštráciách a vyjadrili kritické názory. Súdne konania proti tým, ktorí sa zúčastnili na týchto aktivitách, stále pokračujú. Minulý týždeň už boli štyria ľudia odsúdení na trest smrti, pretože sa zapojili do povolebných udalostí.

Nakoniec by som chcel zdôrazniť, že tiež máme obavy, ktoré vyjadrili vážení páni poslanci, o situáciu v oblasti ľudských práv v Iráne. Komisia pozorne sleduje vývoj situácie a bude naďalej využívať každú príležitosť, aby vyzvala iránske orgány na dodržiavanie svojich medzinárodných záväzkov týkajúcich sa ľudských práv vrátane záväzkov vo vzťahu k Medzinárodnému dohovoru o občianskych a politických právach a Všeobecnej deklarácii ľudských práv. Zlepšenie situácie v oblasti ľudských práv v Iráne je kľúčovým prvkom v prístupe Európskej komisie k posilneniu politického dialógu a spolupráce s Teheránom v budúcnosti.

Odpoveďou na otázku, ktorú som dostal, je, že sme presvedčení, že v súčasnosti, za daných podmienok v Iráne, nie je vhodný čas na zriadenie delegácie Európskej komisie v Teheráne.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Po skončení rozpráv pristúpime k hlasovaniu.

Písomné vyhlásenia (článok 149)

Bogusław Sonik (PPE), písomne. – (PL) Vážené dámy a vážení páni, vyzývam Európsku úniu, aby pasívne nečakala, zatiaľ čo v Iráne sa porušujú ľudské práva. Európska únia musí zaujať oveľa ráznejšie stanovisko proti vynášaniu rozsudkov smrti v krajine a proti popravám, a najmä tým, ktoré sa vykonávajú na mladých a neplnoletých zločincoch. Naša reakcia na to, čo sa dnes deje v Iráne, je jednou z najväčších skúšok efektívnosti nášho západného sveta.

Z tohto dôvodu musí Európska komisia čo najskôr zriadiť delegáciu Európskej únie v Teheráne a tým podporiť a posilniť dialóg s iránskymi vedúcimi predstaviteľmi a občianskou spoločnosťou, a najmä poskytnúť podporu mladým ľuďom, politickým väzňom a novinárom. Európska komisia sa musí oveľa viac zasadzovať za to, aby vysoký komisár OSN pre ľudské práva vyslal osobitného vyslanca, ktorý by monitoroval situáciu politických väzňov a zabezpečoval, aby iránske orgány dodržiavali medzinárodné procesné normy a svoje zákonné povinnosti v oblasti ľudských práv.

Európska únia bude vždy vlajkonosičom za občianske slobody a naše spoločné európske demokratické hodnoty, dokonca aj za našimi hranicami. Z tohto dôvodu by sme mali vynaložiť všetko úsilie, prostredníctvom intenzívneho dialógu s politickými špičkami, aby Irán v 21. storočí dodržiaval základné ľudské práva a rešpektoval právo na život.

12.3. Srí Lanka

Predsedajúci. – Ďalším bodom programu je rozprava o šiestich návrhoch uznesení o Srí Lanke.

Geoffrey Van Orden, *auto*r. – Vážený pán predsedajúci, ľud Srí Lanky – Sinhalci a najmä Tamili – prešiel v uplynulých 30 rokoch obrovským utrpením v dôsledku bezohľadnej teroristickej kampane vedenej hnutím LTTE. Teraz, keď bolo hnutie LTTE vojensky porazené, vláda a ľud Srí Lanky potrebujú našu sympatiu a pochopenie a predovšetkým našu pomoc pri snahe o opätovné nasmerovanie krajiny na cestu obnovy a prosperity a zabránenie akémukoľvek oživeniu terorizmu.

Sú takí, vrátane obhajcov hnutia LTTE, ktorí chcú ľudu Srí Lanky zasadiť ďalšiu ranu podkopávaním všeobecného systému preferencií GSP+ dohodnutého s EÚ. Dúfam, že Komisia chápe, že najlepšou cestou k obnove hospodárstva je obchod a nie pomoc. Je potrebné, aby sa srílanské orgány zamerali na znepokojenie vyjadrené priateľmi z medzinárodného spoločenstva, takže spochybnenie statusu GSP+ nemožno nijak ospravedlniť.

Samozrejme, bezprostrednou prioritou je presídliť tisíce tamilských civilistov, ktorých konflikt postihol a ktorých teraz držia v nevyhovujúcich podmienkach v táboroch. Ich situáciu treba riešiť bezodkladne a na pomoc by sa malo vyzvať aj medzinárodné spoločenstvo.

Proinsias De Rossa, *autor.* – Vážený pán predsedajúci, podporujem toto uznesenie, aj keď si myslím, že nie je k srílanskej vláde dostatočne kritické. Na začiatku roka sme boli svedkami strašného vojenského útoku

na oblasť ovládanú Tamilskými tigrami bez akéhokoľvek ohľadu na životy a blaho občanov, ktorých podľa mňa všetky strany využívajú ako figúrky, v dôsledku čoho už prišlo o život 90 000 ľudí. Svet sa len zhrozene a bezmocne pozeral a ešte dnes je viac než štvrť milióna srílanských občanov internovaných bez zodpovedajúcej lekárskej starostlivosti, bez čistej vody, hygienických zariadení a životného priestoru.

Dnešné uznesenie je relatívne miernou výzvou srílanským orgánom, aby rešpektovali práva svojich občanov. Som toho názoru, že ak čoskoro nenastane badateľný pokrok v plnení požiadaviek tohto uznesenia, Európska únia bude musieť na srílanský režim vyvinúť hospodársky a politický tlak.

Obnova hospodárstva na Srí Lanke závisí od priamych zahraničných investícií a od hospodárskej podpory EÚ. Musíme tento vplyv využiť v záujme srílanského ľudu vrátane Tamilov.

Thomas Mann, *autor.* – Vážený pán predsedajúci, mám dve minúty. Zdá sa, že 25-ročná občianska vojna na Srí Lanke sa skončila. V máji vládne vojská obsadili oblasti na severe ovládané hnutím LTTE. Dúfajme, že nový začiatok prinesie mier a že s ním príde aj sloboda.

Ľudia trpia nielen následkami občianskej vojny, ale aj dôsledkami tsunami a ďalších prírodných katastrof. EÚ zintenzívnila zahraničný obchod a poskytuje vyššie colné preferencie než ktorákoľvek iná krajina juhovýchodnej Ázie. Medzinárodná pomoc prináša pre politické sily na Srí Lanke povinnosť uplatňovať ľudské práva. Dvestopäťdesiat tisíc ľudí je držaných v preplnených táboroch s nedostatkom pitnej vody a zdravotníckeho materiálu. Organizácie poskytujúce pomoc do nich nemajú prístup. Malo by byť v záujme samotnej vlády čo najrýchlejšie zorganizovať návrat ľudí do svojich dedín. Európska ľudová strana (kresťanskí demokrati) lobuje za to, aby kľúčovú rolu dostal Medzinárodný Červený kríž.

Ďalším sektorom, v ktorom je potrebná zmena, je sloboda tlače a sloboda prejavu. Únosy a zatýkanie novinárov musia skončiť. Kritické články sa už nesmú trestať väzením. Ako člen delegácie Juhoázijského združenia pre regionálnu spoluprácu (SAARC) som veľakrát navštívil Srí Lanku. Verím, že nový začiatok bude pre túto krajinu bohatý na príležitosti, ak sa doň vhodným spôsobom zapoja aj vodcovia Tamilov. To však znamená odmietnuť všetky formy terorizmu a násilia a znamená to spoluprácu na stratégii uplatňovania ľudských práv. Prajem si kvôli občanom Srí Lanky, aby výraz, ktorý som tak často počul – "vojna je inštitúcia" – konečne patril minulosti.

(potlesk)

Joe Higgins, *autor*. – Vážený pán predsedajúci, politika vlády prezidenta Rajapaksu voči Tamilom vyústila na Srí Lanke do nočnej mory tak pre Sinhalcov, ako aj Tamilov a do masívnych represií zo strany srílanského štátu proti jednotlivcom a skupinám, ktoré sa postavili proti jeho šovinistickej politike.

Po porážke Tamilských tigrov táto nočná mora pre Tamilov pokračuje, najmä na severe Srí Lanky, kde je 300 000 ľudí – vrátane 31 000 detí – násilne držaných v táboroch sužovaných chorobami a podvýživou.

Teraz hrozí nová pohroma, lebo Rajapaksova vláda sa podľa správ chystá usadiť Sinhalcov na východe a severe Srí Lanky – inými slovami kolonizovať oblasti, kde sú po tamilsky hovoriaci ľudia vo väčšine. To by bol návod na nepokoje medzi etnickými komunitami v budúcnosti.

Rajapaksova vláda je vlastne diktatúrou s veľmi tenkou pozlátkou demokracie. Vítam príležitosť odsúdiť ju prostredníctvom tohto uznesenia. Mám však výhradu proti odseku 4, pretože terorizmu sa dopúšťala najmä Rajapaksova vláda proti svojmu ľudu. Hoci ako socialista verím, že partizánska vojna v podmienkach Srí Lanky nič nevyrieši, Tamili majú právo chrániť sa proti vojenskému útlaku.

Najlepší spôsob, ako ochrániť Tamilov, je spoločný boj tamilských a sinhalských pracujúcich proti súčasnej vláde a jej novej liberálnej politike a socialistická transformácia srílanskej spoločnosti, ktorá by umožnila využitie úžasných zdrojov tejto krajiny v prospech všetkých obyvateľov. Som hrdý na to, že som spojený so Zjednotenou socialistickou stranou Srí Lanky, ktorá je sesterskou stranou Socialistickej strany Írska a ktorá sa hrdinsky postavila proti šovinizmu vlády, za práva Tamilov a Sinhalcov a za právo tamilského ľudu na sebaurčenie.

Heidi Hautala, *autorka.* – (FI) Vážený pán predsedajúci, všetko, čo tu moji kolegovia dosvedčili, pokiaľ ide o situáciu na Srí Lanke, sa potvrdilo, keď Podvýbor pre ľudské práva nedávno zorganizoval vypočutie vo veci tejto situácie pripomínajúcej nočnú moru.

Môžeme skutočne potvrdiť, že v rozpore so všetkými medzinárodnými zákonmi je pohyb týchto 260 000 Tamilov ešte stále obmedzený, a to aj napriek tomu, že od konca vojny už uplynuli mesiace. Môžeme potvrdiť,

že je závažným spôsobom obmedzovaná sloboda tlače. Reportéri bez hraníc včera zaradili Srí Lanku na 162. miesto medzi 175 krajinami v Indexe slobody tlače.

Musíme teraz požadovať, aby predstaviteľom všetkých delegovaných orgánov OSN umožnili vstup do týchto táborov. V uznesení sa hovorí o zorganizovaní miestnych volieb a my ako Skupina zelených/Európska slobodná aliancia zďaleka nie sme tak dôrazní a dúfam, že to ľudia podporia. Boli by sme radi, keby sme už zaznamenali, že sa tieto voľby pripravujú.

Pokiaľ ide o otázku obchodnej politiky, som veľmi rada, že Komisia teraz skúma, ako Srí Lanka uplatňuje požiadavky rôznych dohôd o ľudských právach. Očakávam, že Komisia bude pracovať veľmi objektívne a nestranne a že časom vyvodí závery, pokiaľ ide o to, či si Srí Lanka skutočne zasluhuje preferenčné zaobchádzanie v rámci systému GSP+.

Bernd Posselt, v mene skupiny PPE. – (DE) Vážený pán predsedajúci, víťazi by mali byť veľkorysí a ja si myslím, že na Srí Lanke to ešte veľa ľudí nepochopilo. Ide tu o vyriešenie etnického konfliktu, ktorý sa hrozivo vyhrotil. Musíme si jednoducho uvedomiť, že neexistuje žiadny plán, ktorý by Tamilom zaručil ich legitímne práva. Obe strany musia urobiť ústretový krok, aby našli politické riešenie.

Násilie bolo právom potlačené, páchatelia násilia boli porazení a pokiaľ ide o násilie, nemožno privierať oči nad ničím. Skutočnou úlohou však je odstrániť príčiny násilia. Je ľahšie ukončiť vojnu než vybudovať mier. Vidíme to teraz v Bosne, kde sa ani dlho po ukončení vojny nedarí nájsť udržateľné mierové riešenie.

Obávam sa o stabilitu Srí Lanky, pretože problém menšiny, ktorý sa vyhrotil v období kolonializmu, tam je už po stáročia, preto musíme urobiť všetko pre to, aby sme sprostredkovali rokovanie medzi oboma stranami a aby obe strany zmenili názor.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, v mene skupiny S&D. – (PL) Vážený pán predsedajúci, v máji tohto roku po víťazstve vlády nad Tamilskými tigrami sa zdalo, že občianska vojna na Srí Lanke po mnohých rokoch konečne skončila. V skutočnosti je však, bohužiaľ, stále veľa problémov, ktoré treba v tejto krajine vyriešiť.

Vláda drží viac než 250 000 ľudí v táboroch z politických dôvodov a dokonca tam nepustí ani humanitárne organizácie. Potláča médiá. V septembri tohto roku najvyšší súd v Kolombe odsúdil novinára na 20 rokov väzenia, čo predsedníctvo EÚ považovalo za hrozbu pre slobodu prejavu a jednoznačne odsúdilo.

Veľkou prekážkou ďalšieho rozvoja krajiny sú protipechotné míny, ktoré ohrozujú životy a zdravie ľudí. Srí Lanka sa stále nepripojila k Ottawskému dohovoru o zákaze protipechotných mín. Podpísanie tohto dokumentu by určite pomohlo tento problém vyriešiť a zároveň by krajine umožnilo požiadať o pomoc pre obete nášľapných mín a urýchliť kampaň na odstránenie mín, ktorá bez väčšieho účinku prebieha už od roku 2003.

Občania Srí Lanky si zasluhujú skutočnú demokraciu a dôstojný život.

Karima Delli, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (*FR*) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, je to už niekoľko mesiacov, čo sa srílanská vláda skrýva za múrom mlčania, pokiaľ ide o situáciu tamilského civilného obyvateľstva, a bráni zahraničným médiám a humanitárnym organizáciám v prístupe k týmto ľuďom. Od marca 2009 Kolombo zadržiava takmer všetkých civilistov, ktorí ušli pred bojmi medzi armádou a Tamilskými tigrami, a absolútne tak porušuje medzinárodné právo a ľudské práva.

V júli zadržiavala srílanská vláda viac než 280 000 ľudí v 30 táboroch strážených armádou na severovýchode ostrova. Utečenci sa z táborov môžu vzdialiť, len ak potrebujú bezodkladné lekárske ošetrenie, vo väčšine prípadov v sprievode vojenskej eskorty. V niektorých táboroch zomrie každý týždeň viac než 1000 ľudí, najmä v dôsledku úplavice. Životné podmienky sú hrozné. Prezident Rajapaksa minulý týždeň vyhlásil, že prepustia len 100 000 tamilských utečencov.

Vzhľadom na rozsah tejto tragédie musí Európska únia zvýšiť tlak na srílanskú vládu, aby dosiahla okamžité a bezpodmienečné prepustenie všetkých civilistov, prístup do táborov pre novinárov a rýchly prísun humanitárnej pomoci.

Charles Tannock (ECR). – Vážený pán predsedajúci, ako zástupca Londýna, mesta, ktoré bolo v uplynulých 40 rokoch opakovane cieľom teroristov, cítim veľkú sympatiu k Srílančanom zo všetkých etnických skupín. Neprestajná teroristická kampaň vedená Tamilskými tigrami výrazne uškodila rozvoju tejto prekrásnej krajiny.

Prezident Rajapaksa sa dostal k moci demokraticky, s odhodlaním poraziť hnutie LTTE, a všetci, ktorí terorizmus odsudzujeme, by sme mu k tomuto úspechu mali zablahoželať. Zodpovednosťou vlády je teraz vybudovať pre všetkých Srílančanov povojnovú spoločnosť na princípoch slobody, spravodlivosti a rovnosti. Prioritou vlády teraz musí byť návrat vnútorne vysídlených osôb domov a odsúdenie vojnových zločincov.

Hoci pripúšťam, že priazeň medzinárodného spoločenstva voči prezidentovi Rajapaksovi do istej miery poškodili niektoré z jeho núdzových zásahov bezprostredne po konflikte, verím, že najlepším spôsobom, ako sa posunúť dopredu, je zaistiť rozvoj bezpečnej a prosperujúcej Srí Lanky a podporiť jej demokraticky zvoleného vodcu a vládu. EÚ musí udržať obchodné dohody GSP+, pretože ich zrušenie by priamo zlikvidovalo jeden milión pracovných miest a nepriamo by ekonomicky zasiahlo 2,5 milióna nevinných srílanských občanov.

Seán Kelly (PPE). – Vážený pán predsedajúci, ako írsky poslanec Európskeho parlamentu som veľmi rád, že moji kolegovia z Írska Joe Higgins a Proinsias De Rossa načrtli problémy na Srí Lanke a v Iráne, a som s nimi zajedno. Je namieste, aby sa Írsko zaoberalo týmito otázkami, pretože po mnoho rokov bolo svedkom diskriminácie a zmarených životov v Severnom Írsku. Nakoniec je však jediným riešením diplomacia a diskusia. Preto dúfam, že keď nadobudne platnosť Lisabonská zmluva, nové právomoci a postavenie, ktoré má prezident a vysoký predstaviteľ, sa, dúfam, využijú na to, aby v týchto krajinách zavládol zdravý rozum a vzájomné porozumenie a aby sa začali chovať štandardne a osvojili si diplomatický a demokratický spôsob života.

Eija-Riitta Korhola (PPE). – (*FI*) Vážený pán predsedajúci, sledovali sme a komentovali situáciu na Srí Lanke pri rôznych príležitostiach a boli chvíle, keď sme už prestávali veriť, že sa ju podarí vyriešiť. Konflikt, ktorý trval 25 rokov, sa však tento rok nakoniec skončil porážkou Tamilských tigrov. Dlhý konflikt si príznačne vyžiadal veľa obetí, viedol k tomu, že z ľudí sa stali utečenci vo vlastnej krajine, a spôsobil problémy hospodárstvu a rozvoju právneho štátu. Srí Lanka teraz vstúpila do nádejnej, hoci kritickej fázy.

Hovorilo sa tu o obavách z ťažkej situácie tých, ktorí žijú v táboroch. Ako konštatujeme v uznesení, dúfame, že orgány čoskoro prijmú medzinárodnú pomoc a otvoria tábory humanitárnej pomoci pracovníkom so špeciálnou prípravou pre prácu v konfliktných oblastiach. Zároveň potrebujeme odhodlanie medzinárodného spoločenstva pustiť sa do práce a vybudovať na tomto krásnom ostrove trvalý mier. Pomoc by určite mala zahŕňať ďalšie sumy vyčlenené Komisiou na odstránenie mín.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (*ES*) Vážený pán predsedajúci, v prvom rade by som sa chcel ujať slova, aby som zdôraznil to, čo povedala moja kolegyňa pani Hautalová. Nesmieme zabúdať na rolu, ktorú v tomto procese zohráva – a mal by zohrávať – nielen Červený kríž, ale aj Organizácia Spojených národov.

Chcel som však reagovať aj na to, čo povedal pán Van Orden, pretože sa mi zdá úplne nevhodné označovať tých z nás, ktorí sa snažia používať priamočiary nástroj ako obchodné dohody GSP+, za sympatizantov alebo zástancov hnutia LTTE. To jednoducho nie je pravda.

Vieme, že prebieha vyšetrovanie s cieľom zistiť, či srílanské úrady robia, čo majú, aby začlenili právne predpisy o ľudských právach do vnútroštátnych právnych predpisov.

Ak sa toto nerobí riadne, je od nás celkom normálne a potrebné požadovať, aby sa systém GSP+ nerozširoval. Preto sa mi zdá, že spájanie tohto rozšírenia, tejto žiadosti či požiadavky s podporou hnutia LTTE je veľmi nesprávne.

Leonard Orban, *člen Komisie.* – (RO) Európska komisia naďalej pozorne sleduje situáciu na Srí Lanke a iniciovala príslušný dialóg s vládou tejto krajiny s cieľom vytvoriť základ pre nové vzťahy, založené na snahe oboch strán spolupracovať na riešení hlavných otázok, ktoré spôsobujú problémy.

Veľmi nás znepokojuje kritická humanitárna situácia v táboroch, kde sú vnútorne vysídlené osoby internované. Neselektívne zadržiavanie týchto ľudí na Srí Lanke predstavuje neslýchané porušovanie noriem medzinárodného práva. Bezodkladne musíme hneď teraz zabezpečiť, aby všetci ľudia, ktorí ostali v táboroch, mali slobodu pohybu a aby do týchto táborov mali plný prístup humanitárne organizácie a mohli v nich zbierať informácie potrebné na zabezpečenie humanitárnej pomoci a ochrany.

Na základe správ o zabíjaní bez súdu, o únosoch a o závažnom zastrašovaní médií je tiež Komisia naďalej znepokojená zo stavu, v akom sa nachádzajú ľudské práva na Srí Lanke. Kým sa bude ignorovať nespokojnosť Tamilov a kým bude pokračovať atmosféra beztrestnosti, bude zmierenie na ostrove narážať na prekážky. Európska komisia pevne verí, že kľúčom k procesu zmierenia znepriatelených strán je, že tieto strany prevezmú zodpovednosť za svoje činy.

Európska komisia nedávno dokončila podrobný prieskum dodržiavania ľudských práv na Srí Lanke. Poslaním misie bolo zistiť, či krajina plní alebo neplní záväzky, ktoré prijala, keď ju začlenili do špeciálneho systému na podporu udržateľného rozvoja a dobrej správy GSP+ dohodnutého s Európskou úniou, a záväzky dodržiavať najmä medzinárodné predpisy o ľudských právach.

Prieskum ukázal významné nedostatky, pokiaľ ide o tri dohovory Organizácie Spojených národov týkajúce sa ľudských práv: Medzinárodný dohovor o občianskych a politických právach, Dohovor proti mučeniu a Dohovor o právach dieťaťa. Poukazuje to na to, že Srí Lanka v súčasnosti tieto dohovory nedodržiava.

Je pravdepodobné, že táto situácia bude nevyhnutne ďalej ohrozovať poskytovanie ďalších obchodných výhod v rámci systému GSP+, keďže podmienkou, ktorú musí splniť každý, kto zo systému čerpá, je ratifikácia a účinné presadzovanie týchto troch dohovorov.

Ďakujem vám.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Ďalším bodom programu je hlasovanie.

13. Hlasovanie

Predsedajúci. - Ďakujem, pán komisár Orban. Rozprava sa skončila. Po skončení rozpravy pristúpime k hlasovaniu.

Chcel by som využiť túto príležitosť a vyjadriť sa k otázke, ktorá vznikla dnes popoludní počas vysvetľovania hlasovania a aj teraz pri postupe "chatch-the-eye". Podľa rokovacieho poriadku sa po začatí vysvetlení hlasovania alebo postupu "catch-the-eye" neprijímajú žiadne ďalšie žiadosti. Požiadal som službu, aby o tom prípadne znova všetkých informovala. Dnes sme sa tým už príležitostne zaoberali, ale nabudúce si na to musíme dávať pozor, inak výrazne prekročíme čas oznámený poslancom.

Ďalším bodom programu je hlasovanie o šiestich návrhoch uznesení o Guinei. Najskôr sa budeme zaoberať spoločným návrhom uznesenia od šiestich skupín, ktorý by mal nahradiť všetky návrhy uznesení o tejto otázke.

13.1. Guinea (hlasovanie)

13.2. Irán (hlasovanie)

13.3. Srí Lanka (hlasovanie)

Thomas Mann, *autor*. – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, navrhujem, aby sme odôvodnenie 3 z uznesenia odstránili, pretože o situácii novinára Ti Sei Nayagama je zmienka len na začiatku uznesenia a nie vo výroku uznesenia. Tento bod sme z nášho programu vyškrtli počas spoločného rokovania. Preto odporúčam, aby sa tento bod vyškrtol aj tu. Určite budeme mať príležitosť prediskutovať túto otázku inokedy.

(Parlament súhlasil s prijatím ústneho pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu)

14. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

15. Zloženie výborov: pozri zápisnicu

Bernd Posselt (PPE). – (*DE*) Vážený pán predsedajúci, ospravedlňujem sa, ale celý deň som pri každom bode rokovania počúval, ako jedna pravicová maďarská extrémistka hovorí o Maďarsku. Mohli by ste, prosím, zdôrazniť, že náš program sa skladá zo samostatných bodov rokovania? Možno si to táto poslankyňa neuvedomuje.

(potlesk)

Predsedajúci. – Bohužiaľ, táto poslankyňa nie je prítomná. Predpokladám, že vašu poznámku vezme na vedomie.

- 16. Rozhodnutia týkajúce sa určitých dokumentov: pozri zápisnicu
- 17. Písomné vyhlásenia zapísané v registri (článok 123 rokovacieho poriadku): pozri zápisnicu
- 18. Zaslanie textov prijatých počas rokovania: pozri zápisnicu
- 19. Termíny nasledujúcich rokovaní: pozri zápisnicu
- 20. Prerušenie zasadania

Predsedajúci. – Vyhlasujem zasadnutie Európskeho parlamentu za prerušené.

(Rokovanie sa skončilo o 16.35 hod.)

PRÍLOHA (Písomné odpovede)

OTÁZKY PRE RADU (Zodpovednosť za tieto odpovede nesie výhradne úradujúce predsedníctvo Rady Európskej únie)

Otázka č. 10, ktorú predkladá Liam Aylward (H-0331/09)

Vec: Finančný výhľad EÚ na obdobie rokov 2014 – 2021

Môže Rada načrtnúť pravdepodobný časový rámec, v rámci ktorého má v úmysle uzavrieť rokovania o nasledujúcom finančnom výhľade na obdobie rokov 2014 – 2021?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na októbrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

Keďže súčasný finančný rámec pokrýva obdobie rokov 2007 až 2013, v medziinštitucionálnej dohode zo 17. mája 2006 sa tri inštitúcie dohodli, že Komisia predloží návrhy nového finančného rámca "pred 1. júlom 2011".

Presný časový rámec diskusie v Rade preto závisí sčasti od toho, kedy presne Komisia predloží svoj návrh a aký bude v tom čase zámer predsedníctva v súvislosti s organizáciou práce Rady.

Samozrejme, je jasné, že hneď ako Komisia predloží svoj návrh, Rada ho preskúma s cieľom prijať ho v dostatočnom čase pred skončením platnosti súčasného finančného rámca.

Súčasná medziinštitucionálna dohoda zo 17. mája 2006 a finančný rámec na obdobie rokov 2007 – 2013 ostanú v platnosti, pokým nebudú pozmenené a doplnené alebo nahradené novým právnym aktom a nástrojom.

*

Otázka č. 11, ktorú predkladá Gay Mitchell (H-0335/09)

Vec: Predseda Európskej rady

Ak bude Lisabonská zmluva prijatá, na októbrovej Európskej rade sa bude môcť rozhodovať o nomináciách na novovytvorené miesto predsedu Európskej rady.

Nový predseda bude zohrávať veľmi dôležitú úlohu pri zastupovaní Rady na medzinárodnej scéne. Je preto nesmierne dôležité, aby sa tieto nominácie dôkladne preskúmali.

Aký postup sa uplatní na voľbu predsedu Európskej rady a ako švédske predsedníctvo zabezpečí, aby bol tento postup spravodlivý a demokratický a aby úspešný kandidát reprezentoval zásady a hodnoty občanov Európskej únie?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na októbrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

Na základe Lisabonskej zmluvy bude budúci predseda Európskej rady zohrávať dôležitú úlohu na medzinárodnej scéne, ako zdôraznil vážený pán poslanec, ale aj zo všeobecnejšieho hľadiska, v poháňaní práce Európskej rady a zabezpečovaní jej prípravy a kontinuity.

Zatiaľ nie je jasné, kedy nová Zmluva nadobudne platnosť a kedy bude vymenovaný budúci predseda Európskej rady. Zmluvu už prijalo 26 členských štátov, ale neratifikovala ju ešte Česká republika.

Vo vhodnom čase sa predseda Európskej rady poradí so všetkými svojimi kolegami s cieľom dosiahnuť dohodu vedúcich predstaviteľov štátov alebo vlád o najvhodnejšom kandidátovi na danú prácu. V súlade s Lisabonskou zmluvou je plne v kompetencii Európskej rady, aby si zvolila svojho predsedu. Bude zvolený

kvalifikovanou väčšinou v Európskej rade. Predseda je volený na obdobie dva a pol roka s možnosťou jedného znovuzvolenia.

*

Otázka č. 12, ktorú predkladá Brian Crowley (H-0337/09)

Vec: Spoločnosť EÚ a prínos nových technológií

Môže Rada uviesť, aké programy vykonáva s cieľom zabezpečiť, aby mali všetky zložky európskej spoločnosti prospech z využívania nových a vyvíjajúcich sa technológií, a to najmä počas tohto ekonomicky veľmi zložitého obdobia?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na októbrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

Rada sa stotožňuje s názorom váženého pána poslanca, že je dôležité zabezpečiť, aby všetky zložky európskej spoločnosti mali prospech z využívania nových a vyvíjajúcich sa technológií. Pre Európu to bude veľmi dôležité, aby mohla reagovať na naše spoločné dlhodobé problémy ako globalizácia, zmena klímy a starnutie obyvateľstva. Z krátkodobého hľadiska je potrebné pripraviť cestu trvalo udržateľnému oživeniu hospodárstva.

Niekoľko programov a činností organizovaných Európskym spoločenstvom v oblasti výskumu, technického rozvoja a inovácie pomáha zabezpečiť, aby nové a vyvíjajúce sa technológie prinášali úžitok všetkým zložkám európskej spoločnosti:

- -Cieľom siedmeho rámcového programu v oblasti výskumu, technického rozvoja a demonštračných činností, prijatého na obdobie rokov 2007 až 2013, je posilniť vedecko-technickú základňu priemyslu Spoločenstva. Integrálnou súčasťou rámcového programu je rozširovanie vedomostí a zaistenie, aby sa výsledky výskumu a technológie uplatňovali v spoločnosti. Tento program sa usiluje o vytvorenie pevnejšieho základu Európskeho výskumného priestoru (EVP) vytvorením atraktívnych podmienok a efektívneho a výkonného riadenia výskumu a investícií do výskumu a technického rozvoja. Týmto spôsobom chce pozitívne prispieť k sociálnemu, kultúrnemu a hospodárskemu rozvoju vo všetkých členských štátoch. Budúce rámcové programy by sa mali viac zaoberať hlavnými spoločenskými problémami. Závery Rady, ktoré navrhujú, ako by sa to malo urobiť s vysokou účasťou zainteresovaných subjektov, sa predkladajú počas švédskeho predsedníctva.
- Program pre konkurencieschopnosť a inovácie (CIP), prijatý na obdobie rokov 2007 až 2013, ktorý sa zameriava na malé a stredné podniky, podporuje inovačnú činnosť vrátane ekologických inovácií a poskytuje lepší prístup k finančným službám a službám na podporu podnikania. Nabáda na lepšie prijímanie a používanie informačných a komunikačných technológií a podporuje zvýšenie používania obnoviteľných energií a energetickú účinnosť.

Popri vyššie spomenutých programoch funguje Európsky technologický a inovačný inštitút (ETI) zriadený nariadením Európskeho parlamentu a Rady z marca 2008, ktorý má prispievať k trvalo udržateľnému hospodárskemu rastu Európy a konkurencieschopnosti posilnením inovačných schopností členských štátov a Spoločenstva. Táto inštitúcia stavia na koncepte znalostného trojuholníka, v ktorom sa podporuje vzájomné pôsobenie vyššieho vzdelania, výskumu a inovácií v záujme lepšieho využitia európskych investícií do poznania. Podpora znalostného trojuholníka je prioritou švédskeho predsedníctva.

Všetky tieto programy v súčasnosti realizuje Komisia. Čo sa týka ETI, tento si v rámci svojich činností zachováva vysoký stupeň autonómie.

Popri týchto programoch a činnostiach Európskeho spoločenstva je Rada zapojená do identifikovania iniciatív pre spoločné plánovanie výskumu v Európe prostredníctvom dobrovoľnej koordinácie národných programov členských štátov. Zameriava sa na riešenie hlavných globálnych a spoločenských problémov s cieľom posilniť schopnosť Európy pretvoriť výsledky výskumu na hmatateľný úžitok pre spoločnosť a celkovú konkurencieschopnosť jej hospodárstva.

V oblasti inovačnej politiky sa "iniciatíva vedúcich trhov" stanovená oznámením Komisie, ktoré nasledovalo po výzve Rady, zameriava na podporu trhov inovačných služieb a produktov v oblastiach ako elektronická

zdravotná starostlivosť. Má pomôcť tomu, aby spoločnosť ako celok získavala praktický úžitok z výskumu a rozvoja nových technológií.

V decembri 2008 Rada prijala Víziu 2020, v ktorej uviedla, že do roku 2020 budú všetci v rámci ERA plne ťažiť z "piatej slobody": voľného pohybu výskumníkov, poznania a technológie. Očakáva sa, že počas švédskeho predsedníctva sa schváli nový systém riadenia, ktorý zahŕňa súdržnejšiu stratégiu.

Stratégia i2010 spája všetky politiky, iniciatívy a činnosti Európskej únie, ktoré sa zameriavajú na podporu rozvoja a používanie digitálnych technológií v každodennom pracovnom aj súkromnom živote. Stratégia i2010 zahŕňa viaceré činnosti, ako napríklad reguláciu, financovanie výskumných a pilotných projektov, propagačnú činnosť a partnerstvo so zainteresovanými subjektmi. Rada momentálne podporuje snahy o obnovený program európskej politiky pre informačné a komunikačné technológie s cieľom reagovať na problémy spojené s neustálym rastom a ekologicky účinným rozvojom.

Napokon treba spomenúť, že plán hospodárskej obnovy Európy, ktorý Európska rada prijala v decembri 2008, obsahuje opatrenia v oblasti výskumu a technického rozvoja – ako napríklad rozvoj širokopásmového internetu – aj pre tie oblasti, v ktorých sú menej kvalitné služby. Európska rada schválila dosiahnutie 100 % pokrytia vysokorýchlostným internetom v rámci EÚ do roku 2013. Členské štáty EÚ schválili návrhy Európskej komisie z januára 2009 vyčleniť jednu miliardu eur na pomoc vidieckym oblastiam so zavedením internetu, vytváraním nových pracovných miest a rastom podnikov.

* *

Otázka č. 13, ktorú predkladá Pat the Cope Gallagher (H-0339/09)

Vec: Pristúpenie Islandu

Môže Rada predložiť vyhlásenie o súčasnom stave prístupových rokovaní medzi Islandom a Európskou úniou?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na októbrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

Žiadosť Islandu o členstvo v Európskej únii bola oficiálne predložená 16. júla 2009 predsedovi Európskej rady švédskemu premiérovi Fredrikovi Reinfeldtovi a predsedovi Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy Carlovi Bildtovi a následne odovzdaná členom Rady. Švédske predsedníctvo víta žiadosť Islandu o členstvo.

Rada si na svojom zasadnutí, ktoré sa konalo 27. júla 2009, pripomenula obnovený konsenzus o rozšírení, ako je vyjadrený v záveroch Európskej rady zo 14. a 15. decembra 2006, vrátane zásady, že každá krajina, ktorá sa uchádza o členstvo, je posudzovaná samostatne, a rozhodla o realizácii postupu stanoveného v článku 49 Zmluvy o Európskej únii. V súlade s tým bola Komisia vyzvaná, aby Rade predložila stanovisko k jeho uplatneniu.

Rada preskúma toto stanovisko, len čo jej bude poskytnuté.

* *

Otázka č. 14, ktorú predkladá Jim Higgins (H-0341/09)

Vec: Otvorenie námorných trás v Izraeli

Je Rada pripravená požiadať izraelské orgány o otvorenie námorných trás s cieľom uľahčiť poskytovanie životne dôležitých zásob palestínskemu obyvateľstvu v Gaze a je Rada spokojná s tým, že izraelské orgány dodržiavajú podmienky euro-stredozemských dohôd?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na októbrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

Rada už pri niekoľkých príležitostiach zopakovala potrebu trvalého riešenia krízy v Gaze prostredníctvom úplného uplatnenia rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1860. Čo sa týka špecifického problému prístupu, môžem potvrdiť, že EÚ pravidelne vyzýva na okamžité a bezpodmienečné otvorenie priechodov, aby sa umožnil pohyb humanitárnej pomoci, tovaru a ľudí do Gazy a z Gazy, bez ktorého nebudú možné nepretržité dodávky humanitárnej pomoci, rekonštrukcia ani hospodárska obnova, a to na základe úplného uplatnenia dohody o pohybe a prístupe z roku 2005.

Euro-stredozemská dohoda s Izraelom vytvára rámec pre politický dialóg a umožňuje rozvoj úzkych politických vzťahov medzi stranami. Tento dialóg a spolupráca môžu pomôcť rozvinúť lepšie vzájomné porozumenie a umožňujú nám upozorniť izraelské orgány na rôznych úrovniach na závažné problémy.

Ešte by som rád dodal, že Rada zastáva názor, že politický proces založený na predchádzajúcich záväzkoch strán predstavuje jediný spôsob, ako dosiahnuť prerokované riešenie dvoch štátov, dohodnuté medzi zúčastnenými stranami, ktoré by viedlo k vytvoreniu nezávislého, demokratického, životaschopného susedného palestínskeho štátu existujúceho s Izraelom bok po boku v mieri a bezpečí.

* *

Otázka č. 15, ktorú predkladá Georgios Toussas (H-0346/09)

Vec: Elektronický dozor v Európskej únii

Osobné údaje celkom 1 041 821 osôb vstupujúcich do/odchádzajúcich z Grécka boli zaznamenané v rámci rozsiahleho cvičenia, ktoré sa uskutočnilo v 24 členských štátoch EÚ počas týždňa od 31. augusta do 6. septembra 2009. Celkovo boli v rámci EÚ zaznamenané a elektronicky zaregistrované údaje 12 907 581 osôb. Cvičenie sa uskutočnilo v súlade s dokumentom č. 10410/09 Strategického výboru pre imigráciu EÚ a jeho cieľom bolo zozbierať osobné údaje všetkých osôb vstupujúcich do EÚ a odchádzajúcich z nej cez jej hranice. Pri implementácii inštitucionálneho rámca EÚ, ktorý vlády Nea Dimokratia a PASOK odsúhlasili, Grécko rýchlo zrealizovalo opatrenia zberu údajov a zaznamenalo pritom piaty najvyšší počet osôb.

Aký je názor Rady na tieto cvičenia, ktoré sú súčasťou návrhov na vybudovanie "európskej pevnosti" a vytvorenie gigantického systému elektronických kontrol a dozoru nad všetkými cestujúcimi, čím sa drasticky obmedzia základné demokratické práva a slobody?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na októbrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

Rada by chcela váženého pána poslanca upozorniť na skutočnosť, že cvičenie zamerané na zber údajov, ktoré prebiehalo od 31. augusta do 6. septembra 2009, bolo limitované registráciou počtu vstupov a výstupov rôznych kategórií cestujúcich na rôznych typoch vonkajších hraníc. Neobsahovalo registráciu osobných údajov.

Cieľom cvičenia však bolo zozbieranie porovnateľných údajov o vstupoch a výstupoch rôznych kategórií cestujúcich na rôznych typoch vonkajších hraníc, keďže v súčasnosti nie sú dostupné vo všetkých členských štátoch. Tieto údaje by boli užitočné pre prípravné práce Komisie. Cieľom by bolo predložiť legislatívny návrh o vytvorení systému elektronickej registrácie vstupov a výstupov začiatkom roka 2010. Účelom takého systému, ak bude zavedený, bude umožniť odhaľovanie osôb, ktoré prekročili povolenú dobu pobytu v krajine, a identifikáciu neregistrovaných osôb.

S myšlienkou vytvorenia takéhoto systému prišla Komisia vo februári 2008 vo svojom oznámení s názvom Príprava ďalších krokov pre riadenie hraníc v Európskej únii. Oznámenie podporila aj Rada.

Vo svojich "záveroch o riadení vonkajších hraníc členských štátov Európskej únie" z júna 2008 Rada zdôraznila potrebu využiť dostupné technológie na lepšie riadenie vonkajších hraníc a nezákonného prisťahovalectva. Preto Rada vyzvala Komisiu, aby začiatkom roka 2010 predložila, ak to bude považovať za vhodné, návrhy na systém registrácie vstupu/výstupu a registrácie cestujúcich štátnych príslušníkov tretích krajín.

Pri preskúmaní takého návrhu bude Rada brať do úvahy uznesenie o "ďalších krokoch pri riadení hraníc v Európskej únii a o podobných skúsenostiach v tretích krajinách", ktoré Európsky parlament prijal v marci

2009. Spomenuté závery zdôraznili potrebu, aby nové systémy boli plne v súlade s právnymi predpismi Spoločenstva, zásadami o ochrane údajov, ľudskými právami, medzinárodnou ochranou a proporcionalitou a aby odrážali pomer vynaložených prostriedkov k celkovému zisku a pridanú hodnotu technológie.

Váženého pána poslanca môžem ubezpečiť, že účelom systému registrácie vstupu/výstupu nie je zabrániť ľuďom v cestovaní do Európskej únie alebo vytvoriť "európsku pevnosť", ale vytvoriť si lepší obraz o tom, kto v nej ostáva. Čo sa týka rovnováhy medzi bezpečnosťou a integritou, myslím si, že švédske predsedníctvo a aj všetky ostatné členské štáty ju veľmi pozorne sledujú, a keď Komisia predloží svoj návrh, budeme v tom pokračovať.

* *

Otázka č. 16, ktorú predkladá Laima Liucija Andrikienė (H-0350/09)

Vec: Stanovisko Rady k správe o vojne medzi Ruskom a Gruzínskom

30. septembra 2009 predložila nezávislá prieskumná misia poverená EÚ svoju správu o vzniku vojny medzi Ruskom a Gruzínskom v auguste 2008. Túto správu, pokiaľ ide o skutočnosť, kto nesie vinu za vojenské akcie a stovky stratených životov, interpretujú protistrany rôzne. Správa je však dostatočne jasne formulovaná, čo sa týka provokácií ruskej strany pred vojnou, a uvádza, že vydávanie pasov občanom Gruzínska v Južnom Osetsku a Abcházsku nebolo legálne po dobu niekoľkých rokov.

Aké je stanovisko Rady k správe a jej zisteniam? Ako správa mení politické situáciu v regióne? Vidí teraz Rada potrebu angažovať sa v regióne aktívnejšie s cieľom zabrániť ďalšej eskalácii konfliktu? Ako hodlá Rada reagovať na správu a jej zistenia?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na októbrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

Rada vyjadrila uznanie veľvyslankyni Heidi Tagliaviniovej a všetkým členom nezávislej medzinárodnej prieskumnej misie pre konflikt v Gruzínsku (IIFFMCG) za prácu, ktorú urobili pri plnení tejto veľmi náročnej úlohy. Predsa len však treba zdôrazniť, že ide o nezávislú správu. EÚ podporila myšlienku vyšetrovania, poverila ním prieskumnú misiu a poskytla jej finančnú podporu, ale žiadnym spôsobom nebola zapojená do vyšetrovania ani do jeho výsledkov. EÚ víta predloženie správy. Verí, že výsledky prispejú k lepšiemu pochopeniu pôvodu a priebehu konfliktu z augusta 2008 a zo širšej perspektívy poslúžia aj ako vklad do budúcich medzinárodných snáh v oblasti preventívnej diplomacie.

Rada si myslí, že mierové a trvalé riešenie konfliktov v Gruzínsku sa musí zakladať na úplnom rešpektovaní zásad nezávislosti, zvrchovanosti a územnej celistvosti, ako sú uznané medzinárodným právom vrátane Helsinského záverečného aktu z konferencie o bezpečnosti a spolupráci v Európe a rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN, a naďalej sme odhodlaní dosiahnuť ho.

V tomto zmysle sa Rada plne zasadzuje za ženevské medzinárodné rokovania. Napriek existujúcim problémom a rozdielom medzi účastníkmi považuje Rada pokračovanie ženevských rokovaní za veľmi dôležité, pretože sú jediným fórom, v ktorom sú zastúpené všetky strany, a traja hlavní medzinárodní aktéri – EÚ, OBSE a OSN – v ňom úzko spolupracujú na podpore bezpečnosti a stability v regióne. Tešíme sa na ďalšie kolo konzultácií, ktoré sa uskutoční 11. novembra.

Taktiež chcem zdôrazniť, že EÚ sa bude Gruzínskom naďalej aktívne zaoberať. Jej záväzok je presvedčivý viacerými spôsobmi. Prejavuje sa predovšetkým pokračujúcou prítomnosťou – jediná medzinárodná prítomnosť sa po misiách OBSE a OSN musela prerušiť – monitorovacej misie EÚ priamo na mieste v Gruzínsku s cieľom monitorovať uplatňovanie dohôd o prímerí z 12. augusta a 8. septembra 2008, ktoré ešte treba naplniť, prispieť k stabilizácii a normalizácii situácie v oblastiach postihnutých vojnou a sledovať dodržiavanie ľudských práv a právneho štátu. Mandát monitorovacej misie EÚ sa predĺžil do septembra 2010.

V tomto zmysle, ako vážená pani poslankyňa vie, EÚ zohrávala vedúcu úlohu prostredníctvom osobitného predstaviteľa EÚ pre krízu v Gruzínsku spolu s OSN a OBSE ako spolupredsedajúca ženevským medzinárodným rokovaniam, jedinému medzinárodnému fóru, v ktorom sú zastúpené všetky strany.

EÚ prisľúbila zvýšenú finančnú pomoc v rámci medzinárodnej konferencie darcov, ktorá sa konala 22. októbra 2008, zameranú na obnovu po konflikte, podporu vnútorne vysídlených osôb a hospodársku stabilitu.

Okrem toho poskytuje EÚ Gruzínsku neustálu podporu prostredníctvom činností osobitného predstaviteľa EÚ pre južný Kaukaz a finančnej pomoci v jeho procese vnútorných reforiem zameraných na posilnenie demokratických inštitúcií a právneho štátu, ako aj podporu kontaktov medzi ľuďmi a dialóg s občianskou spoločnosťou.

Na záver treba uviesť, že záväzok EÚ sa odráža v cieli a ponuke rozvinúť blízky vzťah s Gruzínskom aj inými štátmi južného Kaukazu v rámci Východného partnerstva.

* * *

Otázka č. 17, ktorú predkladá Jacek Włosowicz (H-0352/09)

Vec: Integrita a posilňovanie pluralistických demokracií

Krajiny Európy sa angažujú za integritu a posilňovanie pluralistických demokracií. Aké kroky navrhuje Rada na zabránenie aktivít skupinám, ktoré sa podobajú Chalistanu, ktoré usilujú o dezintegráciu liberálneho a demokratického národa, akým je India.

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na októbrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

Európska únia aktívne podporuje hodnoty, ktoré slúžia na podporu mieru a demokracie. Medzi ne patria základné hodnoty, ako sú ľudské práva a právny štát, sloboda, solidarita a rešpektovanie rozmanitosti.

India je jednou z najväčších a najpluralistickejších spoločností na svete. V Indii je množstvo stúpencov všetkých hlavných náboženstiev vrátane budhizmu, kresťanstva, hinduizmu, islamu a sikhizmu. EÚ uznáva skutočnosť, že indická ústava v ústavnom rámci zaručuje individuálne aj kolektívne práva.

Európska únia je silným odporcom použitia sily v snahe oslabiť existujúce demokratické inštitúcie štátov ako India. Preto Rada v roku 2005 súhlasila so zaradením militantnej skupiny Khalistan Zindabad Force (KZF) na zoznam určitých osôb a subjektov, na ktoré sa vzťahujú osobitné obmedzujúce opatrenia s cieľom bojovať proti terorizmu. Keď sa tento zoznam v júni 2009 revidoval, Rada rozhodla, že v ňom skupinu KZF ponechá.

* *

Otázka č. 18, ktorú predkladá Tadeusz Cymański (H-0354/09)

Vec: Pripojenie provincie Beludžistan k Pakistanu.

Uvedomuje si Rada, že pripojenie provincie Beludžistan k Pakistanu bolo vynútené násilím a zmanipulované? Ak áno, je Rada presvedčená, že európske krajiny musia poskytnúť plnú podporu požiadavke o samosprávu a sebaurčenie beludžistanského ľudu?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na októbrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

Otázkou sebaurčenia beludžistanského ľudu sa Rada nezaoberala. Preto Rada nemá stanovisko ku konkrétnej otázke, ktorú predložil vážený pán poslanec.

Otázka č. 20, ktorú predkladá Hans-Peter Martin (H-0359/09)

Vec: Internetová stránka Rady

Podľa oznámenia generálneho tajomníka Rady vo veci otvorenosti a transparentnosti práce Rady z 22. 12. 2005 má "každý občan prístup k dokumentom Rady v zmysle platných predpisov. Verejný register dokumentov Rady sa nachádza na stránke Rady http://register.consilium.eu.int)".

Prečo sa teda na hlavnej internetovej stránke Rady (http://www.consilium.europa.eu) nenachádza odkaz na tento register?

Prečo nespĺňa register (http://register.consilium.eu.int) a internetová stránka Rady ako taká v súčasnosti už etablované medzinárodné normy, pokiaľ ide o transparentnosť, prehľadnosť a jednoduchosť?

Čo zamýšľa Rada vykonať na nápravu tejto veci?

Odpoveď

Táto odpoveď, ktorú vypracovalo predsedníctvo a ktorá nie je záväzná pre Radu ani jej členov, nebola prezentovaná ústne počas hodiny otázok pre Radu na októbrovej schôdzi Európskeho parlamentu v roku 2009 v Štrasburgu.

Na internetovej stránke Rady sa skutočne nachádza odkaz na verejný register. Najjednoduchší prístup na tento odkaz je kliknutím na hlavičku "Prístup k dokumentom: verejný register", ktorá sa nachádza priamo na hlavnej internetovej stránke Rady. Na uľahčenie prístupu k registru je tento odkaz sprístupnený vo všetkých 23 úradných jazykoch Európskej únie.

Verejný register bol zriadený v roku 1999 ako prostriedok na prístup širokej verejnosti k dokumentom Rady, čím sa zvýšila transparentnosť práce Rady. Register sa od svojho zriadenia významne rozrástol a v súčasnej dobe obsahuje vyše milióna dokumentov, z čoho sú takmer tri štvrtiny priamo sprístupnené v úplnom znení. Minulý rok bolo zaznamenaných takmer 900 000 návštev registra, čo je ďalší dôkaz jeho ocenenia zo strany používateľov, ktorí sa prostredníctvom tohto nástroja môžu jednoduchým spôsobom dostať k dokumentom Rady.

Váženého pána poslanca by som chcel upozorniť na to, že informačný leták, o ktorom hovorí, je zastaraný a už nezohľadňuje súčasnú situáciu. V januári 2009 bol nahradený novým letákom "Ako získať informácie o činnosti Rady EÚ", ktorý je sprístupnený vo všetkých úradných jazykoch EÚ na stiahnutie na internetovej stránke Rady.

Register Rady sa v skutočnosti pravidelne aktualizuje s cieľom reagovať na rastúcu potrebu informácií, ktoré požaduje verejnosť. Jednoduchý prístup k registru prostredníctvom internetu a dodržiavanie zásady viacjazyčnosti neviedli len k postupnému zvýšeniu počtu diskusií a požiadaviek na dokumenty, ale aj k profesionálnemu a geografickému rozšíreniu používateľov internetu, ktorí majú prístup k tomuto nástroju.

Samozrejme, vždy je priestor na zlepšenie a Rada pracuje na zmodernizovaní svojej internetovej stránky. Prebieha prvý stupeň rekonštrukcie. V každom prípade sa zachovajú odkazy na verejný register na hlavnej stránke.

*

OTÁZKY PRE KOMISIU

Otázka č. 33, ktorú predkladá Marian Harkin (H-0306/09)

Vec: Lepší prístup k financiám

Keď zohľadníme pozitívne iniciatívy, ktoré uplatňuje Európska komisia a Európska investičná banka (EIB), aby malé a stredné podniky (MSP) mali prístup k financiám, ktoré tak veľmi potrebujú (záručný fond pre MSP, fond na podporu rýchlorastúcich a inovačných MSP a úvery pre MSP od EIB), a najnovší prieskum v Írsku, z ktorého vyplynulo, že viac ako 54 % MSP v Írsku bol od januára tohto roku odopretý prístup k financiám zo strany finančných inštitúcií, ktoré spravujú úvery od EIB – aké konkrétne kroky Komisia podniká, aby tieto finančné inštitúcie poskytli MSP prístup k uvedeným financiám? Aké mechanizmy zaviedla Európska komisia, aby monitorovala účinnosť, dosah a doplnkový charakter týchto úverov pre MSP?

Odpoveď

Komisia realizuje program pre konkurencieschopnosť a inovácie (KIP) v rámci členských štátov a ostatných zúčastnených krajín.

Fond na podporu rýchlorastúcich a inovatívnych malých a stredných podnikov (MSP), čo je jeden z dvoch fondov dostupných v rámci tohto programu, viedol od začiatku tohto programu k podpísaniu jednej dohody na celkovú investíciu EÚ vo výške 15 miliónov EUR s írskou spoločnosťou rizikového kapitálu. Doteraz bola v rámci záručného fondu pre MSP podpísaná aj jedna zmluva so spoločnosťou First Step Ltd., írskym finančným sprostredkovateľom, poskytovateľom mikrofinancovania, ktorý poskytuje záruky na úvery na účely rozvoja podnikania najviac do výšky 3 miliónov EUR.

Oznámenia o realizácii, ktoré informujú potenciálnych finančných sprostredkovateľov o tom, ako požiadať o účasť na programe, boli uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie 26. 9. 2007 a 14. 12. 2007; všetky tieto žiadosti preskúma v mene Komisie Európsky investičný fond (EIF).

Záruky a investície sa v rámci týchto fondov poskytujú pod podmienkou, že takéto financovanie sa použije na poskytnutie úverov alebo investícií v cieľových odvetviach uvedených v právnom základe programu pre konkurencieschopnosť a inovácie.

Komisia používa mechanizmy požadované rozpočtovými pravidlami a právnym základom programu pre konkurencieschopnosť a inovácie na monitorovanie účinnosti, vplyvu a doplnkovosti fondov:

účinnosť fondov sa monitoruje prostredníctvom štvrťročných výkazov dodávaných od finančných sprostredkovateľov a prostredníctvom externých hodnotení;

vplyv sa monitoruje okrem iného prostredníctvom štatistiky vychádzajúcej z počtu spoločností, ktorým bola poskytnutá podpora, výšky realizovaných investícií a počtu pracovných miest v malých podnikoch, ktoré využívajú záruky alebo investície EÚ;

doplnkovosť sa okrem iného dosiahne prostredníctvom pomoci sprostredkovateľom podstatne zvýšiť objemy úverov a poskytnúť investície rizikového kapitálu.

Okrem financovania, ktoré Komisia sprístupňuje v rámci programu CIP, Európska investičná banka (EIB) poskytuje úvery pre malé a stredné podniky, ktoré sú určené na podporu ich investícií prostredníctvom strednodobého a dlhodobého financovania. Táto podpora sa poskytuje prostredníctvom miestnych bankových sprostredkovateľov, ktorí následne poskytnú úver konečnému príjemcovi, malým a stredným podnikom, v súlade so svojimi individuálnymi úverovými politikami.

Kým Komisia nie je zapojená do dohôd medzi EIB a bankovými sprostredkovateľmi, EIB aktívne monitoruje prideľovanie tých finančných prostriedkov malým a stredným podnikom, ktoré čerpali írski sprostredkovatelia EIB (125 miliónov EUR sa už vyčerpalo a v krátkej dobe sa očakáva čerpanie 50 miliónov EUR z celkového záväzku EIB, ktorý predstavuje 350 miliónov EUR). Podľa dohody EIB s bankovými sprostredkovateľmi majú banky stanovený termín, do ktorého musia prideliť finančné prostriedky malým a stredným podnikom. Banky oznámili EIB, že prideľovanie prostriedkov postupuje pomerne pomalým tempom, ktoré zohľadňuje nižší dopyt írskych malých a stredných podnikov po dlhodobých investičných úveroch.

Kým malé a stredné podniky mali podľa EIB za súčasných okolností väčšie problémy získať úvery, pokračujúca podpora írskych bánk odvetviu malých a stredných podnikov zostáva jednou z ich najvyšších priorít. Sprostredkovatelia EIB najmä neuviedli, že sa vyhýbajú výraznejšie vyššiemu podielu oprávnených a primeraných žiadostí malých a stredných podnikov o financovanie ich strednodobých a dlhodobých investícií. Zamestnanci EIB sa čoskoro stretnú s írskymi bankami, aby zistili, či existujú nejaké nepredvídané prekážky pri rozdeľovaní financovania z podpory EIB, a aby pracovali na urýchlení prideľovania finančných prostriedkov svojim zákazníkom, teda malým a stredným podnikom.

*

Otázka č. 34, ktorú predkladá Georgios Papastamkos (H-0307/09)

Vec: Pranie špinavých peňazí v európskom futbale

Aké informácie má Komisia v súvislosti s praním špinavých peňazí na európskom futbalovom trhu? Aké opatrenia na boj proti tomuto javu plánuje prijať?

Odpoveď

Komisia vo svojej bielej knihe o športe, ktorá bola uverejnená v júli 2007⁽¹⁾, upozornila na to, že korupcia, pranie špinavých peňazí a ostatné formy finančných trestných činov môžu ovplyvniť šport na miestnej, národnej a medzinárodnej úrovni. Biela kniha obsahuje akčný plán "Pierre de Coubertin", ktorý najmä prostredníctvom článkov 44 a 45 navrhuje riešiť otázky týkajúce sa cezhraničnej korupcie na európskej úrovni a monitorovať vykonávanie právnych predpisov na boj proti praniu špinavých peňazí v súvislosti s odvetvím športu.

Komisia nemá v tejto etape priamy dôkaz prania špinavých peňazí na európskom futbalovom trhu. Medzinárodný orgán FATF (Finančná akčná skupina), ktorý určuje globálne normy na zabránenie praniu špinavých peňazí a boj proti nemu, v júli 2009 uverejnil správu o praní špinavých peňazí prostredníctvom odvetvia futbalu. Správa skúma toto odvetvie z hospodárskeho a sociálneho hľadiska, uvádza príklady prípadov a určuje oblasti, ktoré by mohli byť zneužité tými, čo chcú nezákonne získané peniaze investovať do futbalu. Zraniteľné oblasti sa týkajú vlastníctva futbalových klubov; prestupového trhu a vlastnenia hráčov; činností v oblasti uzatvárania stávok; práv na použitie podobizne; dohôd o sponzorstve a reklame. Správa však nie je úplná, pokiaľ ide o rozsah prania špinavých peňazí v odvetví európskeho futbalu.

Komisia okrem vykonávania akčného plánu "Pierre de Coubertin", ale aj v rámci tohto plánu, začala vykonávať alebo pripravuje viacero štúdií týkajúcich sa otázok, ktoré sú uvedené v správe Finančnej akčnej skupiny. Štúdia o športových agentoch (článok 41) by mala byť ukončená do konca roku 2009. Štúdia sa bude zaoberať problémami, ktoré predstavujú činnosti športových agentov v Európe. Ďalšia štúdia týkajúca sa prekážok na internom trhu vo financovaní športu sa uskutoční v roku 2010 (článok 37). Okrem iného sa bude zaoberať otázkou uzatvárania stávok na športové výsledky.

Nakoniec by sa malo zdôrazniť, že Komisia nemá právomoc vyšetrovať konkrétne sťažnosti v súvislosti s praním špinavých peňazí alebo s inou trestnou činnosťou, pokiaľ sa netýkajú ochrany finančných záujmov Spoločenstva a nepatria do právomocí úradu OLAF.

* *

Otázka č. 35, ktorú predkladá Athanasios Plevris(H-0308/09)

Vec: Prílev prisťahovalcov do Európy

Má Komisia v úmysle poskytnúť hospodársku podporu oblastiam členských štátov, ktoré sú postihnuté hromadným prílevom nelegálnych prisťahovalcov (napr. centrum Atén) a čo plánuje urobiť v krátkodobom a dlhodobom horizonte, aby vyriešila problém prílevu prisťahovalcov do Európy? Existuje konkrétny plán, ktorý by prinútil štáty, z ktorých títo prisťahovalci pochádzajú, ale i krajiny, ktoré umožňujú ich tranzit (napr. Turecko), k tomu, aby prisťahovalcov prijímali späť? Plánuje Komisia akceptovať spravodlivé rozloženie nelegálnych prisťahovalcov v členských štátoch úmerne k počtu obyvateľov tak, aby neboli zaťažené iba krajiny Stredomoria?

Odpoveď

Európska únia poskytuje finančnú pomoc členským štátom v oblasti migrácie prostredníctvom štyroch fondov zriadených v rámci všeobecného programu Solidarita a riadenie migračných tokov, ktorými sú Európsky fond pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín, Európsky fond pre utečencov, Európsky fond pre riadenie vonkajších hraníc a Európsky fond pre návrat. Najmä posledné dva z uvedených fondov pomáhajú členským štátom predchádzať nezákonnej migrácii a riešiť jej dôsledky. Fondy sú decentralizovane riadené vnútroštátnymi orgánmi každého členského štátu.

Európska komisia okrem toho už poskytuje technickú a finančnú pomoc, rozvíja dialóg a v niektorých prípadoch aj uskutočňuje rokovania s tretími krajinami pôvodu a tranzitu migrácie s cieľom podporiť schopnosť týchto krajín riešiť nezákonnú migráciu v súlade s medzinárodnými normami a uľahčiť ich spoluprácu s Európskou úniou v tejto záležitosti.

Pokiaľ ide o spoluprácu s tretími krajinami tranzitu, malo by sa zdôrazniť, že Komisia v mene Európskeho spoločenstva rokuje o readmisnej zmluve s Tureckom, ktorá by mala obsahovať aj ustanovenia týkajúce sa vracania štátnych príslušníkov tretích krajín. Okrem toho, že Komisia v Turecku už financuje projekty vo

⁽¹⁾ KOM(2007)391.

výške približne 90 miliónov EUR s cieľom podporiť schopnosť Turecka zosúladiť svoje právne predpisy a postupy verejnej správy s normami Európskej únie v oblasti hraničného dozoru, prevencie a riadenia nezákonnej migrácie, ako aj azylovej politiky, snaží sa presadiť, aby turecké orgány ďalej rozširovali spoluprácu s Európskou úniou vo všetkých týchto oblastiach.

V tejto súvislosti a v priamej nadväznosti na výsledky zasadnutia Európskej rady v júni 2009 navštívila delegácia vyšších úradníkov Komisie 16. a 17. septembra 2009 Ankaru s cieľom rokovať s tureckými orgánmi o možnosti obnoviť oficiálne rokovania o readmisnej zmluve medzi Tureckom a Európskym spoločenstvom, ako aj rokovania o spôsobe a prostriedkoch zvýšenia ich zapojenia do prevencie nezákonnej migrácie a riadenia zmiešaných migračných tokov. Misia zistila, že turecké orgány sú pripravené prehĺbiť spoluprácu s EÚ a oficiálne sa dohodnúť na pevnom záväzku a viacerých konkrétnych opatreniach pri príležitosti návštevy podpredsedu Barrota a ministra Billströma, ktorá sa uskutoční začiatkom novembra 2009.

Komisia si plne uvedomuje, že na niektoré členské štáty sa vyvíja osobitný a neúmerný tlak v súvislosti s migráciou, a poznamenáva, že Európska rada vo svojich záveroch z 18. a 19. júna 2009 zdôraznila, že víta zámer Komisie prevziať v tejto súvislosti iniciatívu. Keďže v súčasnosti sa nepredpokladá riešenie otázky prerozdelenia migrantov s nezákonným pobytom na úrovni EÚ, Komisia považuje za veľmi dôležité poskytnutie praktickej pomoci krajinám Stredozemia, ktoré sú najviac postihnuté. Komisia preto presadzuje iniciatívy nových foriem solidarity, ako je prerozdelenie príjemcov medzinárodnej ochrany medzi členské štáty na základe dobrovoľnosti, s cieľom znížiť neprimeranú záťaž pre niektoré členské štáty s pomocou ostatných. Prvý pilotný projekt sa pripravuje na Malte.

* * *

Otázka č. 36, ktorú predkladá Justas Vincas Paleckis (H-0309/09)

Vec: Úspora administratívnych nákladov

V súčasnom období hospodárskej a finančnej krízy vyvíjajú členské štáty Európskej únie osobitné úsilie, aby znížili administratívne náklady štátnych aparátov a aby čo najhospodárnejšie využívali zdroje a finančné prostriedky. Členské štáty – a predovšetkým občania EÚ – bezpochyby očakávajú, že podobné kroky podnikne aj Brusel.

Aké opatrenia Komisia v tomto smere už prijala a čo zamýšľa v budúcnosti ešte podniknúť?

Odpoveď

Komisia je plne odhodlaná čo najhospodárnejšie využívať svoje administratívne zdroje. Komisia navrhla na rok 2010 mierne zvýšenie svojich administratívnych nákladov o 0,9 %.

Do tohto malého zvýšenia rozpočtu je zahrnutý vplyv rastúcich potrieb bezpečnosti, dôležité vnútorné zmeny súvisiace s preložením pracovníkov z ústredia do delegácií s cieľom posilniť vonkajšie projekcie vnútropolitických opatrení, ako aj zvýšenie cien energie.

S cieľom zosúladiť politické priority s rozpočtovými obmedzeniami Komisia vynaložila osobitné úsilie, aby obmedzila výdavky a čo najlepšie využívala zdroje.

Komisia v prvom rade nepožadovala žiadne nové pracovné miesta na rok 2010. Potreby ľudských zdrojov v súvislosti s politickými prioritami budú splnené na základe vnútorných zmien (celkovo bude v roku 2010 preložených okolo 600 pracovníkov).

Po druhé, starostlivé posudzovanie všetkých výdavkových položiek prinieslo úspory vďaka zníženiu nákladov na niektorý tovar, uplatňovaniu ekologických zásad a využívaniu technológií.

Po tretie, Komisia sa už zaviazala, že všetky potreby týkajúce sa personálnych zdrojov bude do roku 2013 plniť v rámci trvalých zdrojov, pokiaľ sa nevyskytnú nejaké významné okolnosti, ktoré by mohli významným spôsobom ovplyvniť právomoci Komisie alebo jej jazykový režim. Naďalej bude tiež starostlivo kontrolovať rôzne typy výdavkov a využije všetky príležitosti na úspory.

Na záver: Komisia bude uskutočňovať svoje ambiciózne politické ciele, pričom obmedzí administratívne výdavky v čo najväčšej možnej miere.

* * *

Otázka č. 37, ktorú predkladá Anna Hedh (H-0313/09)

Vec: Stratégia EÚ zameraná na alkohol

Od prijatia stratégie EÚ zameranej na alkohol uplynuli už takmer tri roky. Jej vyhodnotenie sa malo uskutočniť do leta 2009.

Mám informácie, že Komisia sa rozhodla toto vyhodnotenie odložiť.

Prečo nebola stratégia vyhodnotená? Kedy môžeme očakávať jej vyhodnotenie? Ako Komisia dohliadala na vykonávanie stratégie v rôznych členských štátoch?

Odpoveď

Komisia by chcela poďakovať váženej poslankyni za jej záujem o dôležitý aspekt politiky verejného zdravia: politiku zameranú na alkohol.

Počas odbornej konferencie o alkohole a zdraví (21. – 22. septembra), ktorú organizovali švédske predsedníctvo a Komisia, predložilo Generálne riaditeľstvo pre zdravie a ochranu spotrebiteľov prvú správa o pokroku týkajúcu sa vykonávania stratégie EÚ zameranej na alkohol. Správa je sprístupnená na internetových stránkach Generálneho riaditeľstva Komisie pre zdravie⁽²⁾.

Ako sa uvádza v správe o pokroku, Komisia podporuje členské štáty pri vykonávaní stratégie na vnútroštátnej úrovni viacerými spôsobmi. Patrí k nim aj zriadenie Výboru pre vnútroštátnu politiku zameranú na alkohol ako fóra na výmenu skúseností a rozvoja spoločných prístupov členských štátov. Tento výbor sa doteraz stretol päťkrát.

Komisia tiež uľahčila prácu výboru pri vypracovaní spoločných ukazovateľov s cieľom umožniť porovnávaciu analýzu v rámci EÚ. Správa o pokroku opisuje opatrenia, ktoré doteraz prijali členské štáty, najmä v súvislosti s osvedčenými postupmi, ktoré boli dohodnuté v odporúčaní Rady z roku 2001⁽³⁾. Komisia tiež vykonala dva prieskumy činnosti členských štátov v prioritných oblastiach, ktoré boli určené v stratégii. Príloha 1 k správe o pokroku poskytuje aktualizáciu činností členských štátov od prijatia stratégie.

* *

Otázka č. 38, ktorú predkladá Rolandas Paksas (H-0314/09)

Vec: Energetika

Nie je zložitá ekonomická situácia v členských štátoch Európskej únie vrátane Litvy dostatočným dôvodom na vykonávanie ustanovení článku 37 Aktu o podmienkach pristúpenia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska a článku 4 protokolu č. 4, a dôvodom na to, aby sa Európskej komisii umožnilo prijať rozhodnutie, ktorým sa lehota stanovená na rok 2009 presunie na rok 2012, keďže Litva sa zaviazala uzavrieť druhý blok jadrovej elektrárne v Ignaline?

Odpoveď

Jadrová bezpečnosť je absolútnou prioritou EÚ, čoho dôkazom je smernica o jadrovej bezpečnosti, ktorú jednomyseľne prijala Rada 25. júna 2009⁽⁴⁾. Vzhľadom na neodstrániteľné nedostatky v riešení reaktora (najmä chýbajúca sekundárna ochranná obálka reaktora) nie je možné modernizovať jadrovú elektráreň v Ignaline (INPP) tak, aby spĺňala príslušné bezpečnostné normy. Modernizácie, ktoré sa uskutočnili v minulosti, umožňujú len základnú bezpečnosť prevádzky do konca roku 2009, keď sa bude musieť uzavrieť druhý blok INPP ako súčasť záväzkov, ktoré prijala Litva pri svojom pristúpení k EÚ. Ochranná doložka uvedená v článku 37 Aktu o podmienkach pristúpenia Litvy, ktorá poukazuje na vážne hospodárske problémy, by sa mohla uplatňovať len tri roky po pristúpení Litvy.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/alcohol/Forum/docs/open300409_co01_en.pdf.

⁽³⁾ Odporúčanie Rady z 5. júna 2001, týkajúce sa požívania alkoholu mladými ľuďmi, najmä deťmi a mladistvými, Ú. v. ES L 161, 16.6.2001.

⁽⁴⁾ Smernica Rady 2009/71/EURATOM z 25. júna 2009, ktorou sa stanovuje rámec Spoločenstva pre jadrovú bezpečnosť jadrových zariadení, Ú. v. EÚ L 172, 2.7.2009.

EÚ poskytovala a naďalej poskytuje podporu v celkovej výške 1,3 miliardy EUR na uzavretie INPP a na rozvoj alternatívnych zdrojov energie v Litve. Toto financovanie je podmienené tým, že Litva dodrží dohodnutý termín uzavretia jadrovej elektrárne v Ignaline.

Protokol č. 4 Aktu o podmienkach pristúpenia uznáva modernizáciu litovskej tepelnej elektrárne so zreteľom na životné prostredie ako kľúčovú náhradu za jadrovú elektráreň v Ignaline. Táto modernizácia bola ukončená v septembri 2008, a preto sa neočakávajú žiadne výpadky dodávok energie po uzavretí INPP. Komisia okrem toho podporuje projekty diaľkového vykurovania v Ignaline a opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti obytných budov, ako aj projekt turbín s kombinovaným paroplynovým cyklom (CCGT), ktorého ukončenie sa predpokladá do roku 2013.

Dôležité je pokračovať v práci na zaistení energetickej bezpečnosti v pobaltskom regióne vrátane zvyšovania energetickej účinnosti a zlepšovania cezhraničných spojení. Komisia je odhodlaná s podporou Európskej banky pre obnovu a rozvoj naďalej úzko spolupracovať s Litvou na zabezpečení účinného odstavenia jadrovej elektrárne v Ignaline.

* *

Otázka č. 39, ktorú predkladá Sławomir Witold Nitras (H-0315/09)

Vec: Diaľ ničné známky v Rakúsku

Väčšina európskych krajín zaviedla poplatky za využívanie diaľnic alebo niektorých typov rýchlostných ciest. Regulácia poplatkov sa uskutočňuje rozličným spôsobom charakteristickým pre každú krajinu. Poplatky sa môžu vyberať priamo u mýtnych brán pri vjazde na daný úsek cesty alebo vo forme známok s obmedzenou časovou platnosťou. Stanovenie poplatkov za známky je plne v právomoci jednotlivých členských štátov.

V niektorých členských štátoch sa napríklad poplatky vyberajú spôsobom, ktorý podľa môjho názoru poškodzuje vozidlá prechádzajúce týmto štátom do inej krajiny. Treba poznamenať, že vodiči takýchto vozidiel spravidla prechádzajú cez danú krajinu v priebehu jedného dňa, nemajú však možnosť zakúpiť si jednodňovú známku (napr. v Rakúsku, Českej republike).

Každý členský štát má nespochybniteľné právo stanoviť a vyberať poplatky za jazdu na diaľniciach. Keďže však neexistujú jednotné pravidlá, na základe ktorých by sa vyberané poplatky prispôsobili skutočnému času jazdy na diaľniciach, môže to viesť k vážnemu porušeniu jednej zo základných zásad Európskej únie, t. j. voľného pohybu osôb. Vzhľadom na túto skutočnosť sa domnievam, že by sa malo zvážiť, či by na úrovni Európskeho spoločenstva nebolo treba vydať usmernenia pre štáty Európskej únie, v ktorých by sa stanovil rámec zaručujúci v tejto veci rovnosť všetkých občanov.

Odpoveď

Pokiaľ ide o komerčnú dopravu, existuje rámec na zabezpečenie rovnakého zaobchádzania so všetkými používateľmi ciest. Smernica 1999/62 o poplatkoch za používanie určitej dopravnej infraštruktúry (Eurovignette), ⁽⁵⁾ zmenená a doplnená smernicou 2006/38, ⁽⁶⁾ reguluje rámec o poplatkoch za používanie určitej dopravnej infraštruktúry ťažkými nákladnými vozidlami tak, aby zavedenie mýta alebo užívateľských poplatkov na základe prejazdenej vzdialenosti nebolo priamo ani nepriamo diskriminačné z dôvodu štátnej príslušnosti dopravcu, krajiny alebo sídla dopravcu, alebo registrácie vozidla, ani miesta počiatku alebo miesta určenia prepravy. Smernica stanovuje, že výber poplatkov za používanie dopravnej infraštruktúry v závislosti od času musí byť umožnený za obdobia od jedného dňa do jedného roka.

Členské štáty majú možnosť uplatňovať mýto alebo poplatky za používanie komunikácií aj na iné vozidlá, ako sú ľahké nákladné vozidlá, autobusy a osobné vozidlá, v súlade s vnútroštátnymi predpismi a ak sa dodržujú zásady nediskriminácie a proporcionality uvedené v zmluve. Výber poplatkov za tranzit alebo za krátkodobé používanie infraštruktúry, vychádzajúci zo zásady proporcionality, by mal byť umožnený v rámci členského štátu, v ktorom sa poplatky uplatňujú, aj mimo neho tak, aby spôsoboval čo najmenšie prekážky v plynulosti cestnej premávky.

* *

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 187, 20.7.1999.

⁽⁶⁾ Ú. v. EÚ L 157, 9.6.2006.

Otázka č. 40, ktorú predkladá Carlos José Iturgaiz Angulo (H-0317/09)

Vec: Plán pre sardely

Európska komisia prijala v júli 2009 dlhodobý plán na obnovu stavov sardel v Biskajskom zálive. Po dohode s príslušnými oddeleniami Generálneho riaditeľstva pre rybné hospodárstvo Komisie bol tento návrh vypracovaný v plnom súlade s požiadavkami zástupcov tohto odvetvia.

Komisár Joe Borg má v úmysle uzatvoriť dohodu do konca roka. Znamená to teda, že sa výkonný orgán Spoločenstva domnieva, že v budúcom roku bude možné zrušiť zákaz lovu sardel? Zavádza sa plánom nejaká zmena vedeckých kritérií, ktoré sa doteraz uplatňovali pri stanovovaní celkového povoleného výlovu (TAC)?

Odpoveď

Komisia by chcela zdôrazniť, že akékoľvek upustenie od platného zákazu bude závisieť od stavu sardel podľa posúdenia príslušného vedeckého odporúčania, ktoré Komisii poskytne Medzinárodná rada pre výskum mora (ICES). Ďalšou príležitosťou, kedy bude k dispozícii toto posúdenie, bude jún 2010, keď sa spracujú výsledky jarného vedeckého prieskumu. Podľa navrhovaného plánu, o ktorom Komisia dúfa, že vtedy už bude platiť, by sa lov sardel v Biskajskom zálive mohol začať, ak vedecké odporúčanie posúdi, že stav sardel je vyšší ako 24 000 ton. V prípade nižších stavov tento plán stanovuje, že rybolov by mal zostať zakázaný.

Prechod k prístupu dlhodobého riadenia nezaručuje automatické obnovenie rybolovu, ak pretrvávajú súčasné nízke stavy sardel. Plán uvádza hranice výlovu sardel, ktoré znižujú riziko skolabovania odvetvia. Preto je jeho cieľom zaručenie najlepších možností stabilného rybolovu pre toto odvetvie, ako aj najvyššie výnosy, ktoré je možné pri love sardel dosiahnuť v rámci limitov udržateľnosti. Komisia vždy zakladala svoje návrhy na najlepších dostupných vedeckých výsledkoch a dlhodobé záujmy tohto odvetvia vždy patrili medzi jej priority. Postup, na ktorý nadväzuje plán určenia ročných možností rybolovu, má plnú podporu Regionálnej poradnej rady pre juhozápadné vody.

* * *

Otázka č. 41, ktorú predkladá Jim Higgins (H-0323/09)

Vec: Transmastné kyseliny

Má Komisia v úmysle predložiť návrh smernice, ktorá stanoví maximálnu hranicu hydrogenizovaných kyselín/transmastných kyselín v potravinách, vzhľadom na skutočnosť, že táto zložka dokázateľne prispieva ku koronárnym ochoreniam?

Odpoveď

Komisia je zaviazaná používať primerané prostriedky, ktoré má k dispozícii, na podporu ochrany a zdravia spotrebiteľov. Podporuje iniciatívy, ktoré môžu pomôcť zabrániť rozvoju kardiovaskulárnych ochorení v Európe. Konzumácia transmastných kyselín je jedným z rizikových faktorov kardiovaskulárnych ochorení v Európe spolu s celkovým príjmom tukov a príjmom nasýtených mastných kyselín.

Komisia je presvedčená, že stravovacie návyky závisia od mnohých rozličných faktorov. Ovplyvnenie týchto faktorov je veľmi zložitý proces, ktorý si vyžaduje množstvo opatrení. Tieto opatrenia by mali byť primerané a zohľadňovať príslušnú kompetenciu a zodpovednosť Európskeho spoločenstva a jeho členských štátov. V tejto súvislosti Komisia podporuje prijatie samoregulačných opatrení a uvažuje o regulačných opatreníach. Rozsah regulačných opatrení by nepochybne ovplyvnila efektívnosť samoregulačných opatrení.

Momentálne je zákonné obmedzenie týkajúce sa obsahu transmastnej kyseliny v potravinách z pohľadu Komisie nevhodným a neprimeraným opatrením na úrovni EÚ.

* * *

Otázka č. 42, ktorú predkladá Mairead McGuinness (H-0326/09)

Vec: Dobré životné podmienky koní

Hospodársky pokles viedol k výraznému zníženiu predajnej hodnoty plnokrvníkov. V mnohých členských štátoch sa značne zvýšil počet opustených koní, ktorých majitelia neboli schopní uhrádzať náklady na

starostlivosť o tieto zvieratá. Zdieľa Komisia obavy, ktoré vyjadrili organizácie na ochranu zvierat v súvislosti so životnými podmienkami koní v súčasnosti? Plánuje Komisia preskúmať túto otázku alebo predložiť v tejto veci návrhy opatrení?

Odpoveď

Komisia nedostala informácie z členských štátov ani sťažnosti od mimovládnych organizácií na ochranu zvierat týkajúce sa výrazného nárastu počtu opustených koní z dôvodu poklesu predajných hodnôt plnokrvníkov. Komisia však vie o tomto probléme na základe článkov uverejnených v tlači.

Smernica Rady 98/58/ES z 20. júla 1998⁽⁷⁾ stanovuje všeobecné minimálne normy na ochranu zvierat chovaných alebo držaných na poľnohospodárske účely vrátane koní. Táto smernica sa nevzťahuje na kone určené na používanie v súťažiach, na vystúpeniach, kultúrnych alebo športových podujatiach či pri športových činnostiach. Smernica požaduje, aby členské štáty zabezpečili, že vlastníci alebo držitelia zvierat prijmú všetky primerané opatrenia na zabezpečenie dobrých životných podmienok koní vo svojej starostlivosti a na zabezpečenie toho, aby týmto zvieratám nebola spôsobená žiadna zbytočná bolesť, utrpenie ani zranenie.

Členské štáty nesú hlavnú zodpovednosť za vykonávanie tejto smernice a v súlade s nariadením (ES) č. 882/2004⁽⁸⁾ o úradných kontrolách musia prijať všetky nevyhnutné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby sa vykonávali právne ustanovenia Spoločenstva týkajúce sa ochrany zdravia a dobrých životných podmienok zvierat.

Zodpovednosťou členských štátov je zabezpečiť, aby sa príležitosti, ktoré poskytujú právne predpisy Spoločenstva, používali racionálne, a tým pomáhali predchádzať zanedbávaniu a opúšťaniu koní, ktoré z ekonomických dôvodov už nie je možné chovať v primeraných podmienkach. V tejto súvislosti by Komisia chcela upozorniť váženú pani poslankyňu na nariadenie (ES) č. 504/2008⁽⁹⁾ o identifikácii koňovitých zvierat, ktoré je dôležité pri posudzovaní možnosti porazenia koňovitých zvierat za kontrolovaných podmienok týkajúcich sa bezpečnosti potravín.

* *

Otázka č. 43, ktorú predkladá Syed Kamall (H-0328/09)

Vec: Pristúpenie Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko

V marci tohto roku hlasoval Európsky parlament o návrhu uznesenia o správe Komisie o pokroku Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko za rok 2008 (P6_TA(2009)0135). V 10. bode sa uvádza, že Európsky parlament vyjadruje poľutovanie, že "tri roky po udelení statusu kandidátskej krajiny [Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko] na členstvo v EÚ sa ešte nezačali prístupové rokovania, čo je neudržateľná situácia znižujúca motiváciu krajiny, pričom hrozí destabilizácia regiónu; považuje za žiaduce skončiť túto výnimočnú situáciu; naliehavo žiada, aby sa tento proces urýchlil...".

Parlament Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko už schválil posledné štyri právne predpisy potrebné na plné vykonanie kľúčových priorít prístupového partnerstva, konkrétne zákony o vnútorných veciach, štátnych úradníkoch, financovaní politických strán a parlamente.

Zamýšľa Komisia v súvislosti s reformami prebiehajúcimi v Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko a mimoriadnym oneskorením stanovenia dátumu začiatku rokovaní odporučiť Bývalej juhoslovanskej republike Macedónsko dátum začiatku rokovaní vo svojej nadchádzajúcej správe o pokroku?

Odpoveď

14. októbra prijala Komisia svoju ročnú stratégiu o rozširovaní. V tejto súvislosti Komisia zistila, že od získania štatútu kandidátskej krajiny v roku 2005 Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko posilnila

⁽⁷⁾ Smernica Rady 98/58/ES z 20. júla 1998, ktorá sa týka ochrany zvierat chovaných na hospodárske účely, Ú. v. ES L 221, 8.8.1998.

⁽⁸⁾ Nariadenie (ES) č. 882/2004 Parlamentu a Rady z 29. apríla 2004 o úradných kontrolách uskutočňovaných s cieľom zabezpečiť overenie dodržiavania krmivového a potravinového práva a predpisov o zdraví zvierat a o starostlivosti o zvieratá, Ú. v. EÚ L 191, 28.5.2004.

⁽⁹⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 504/2008 zo 6. júna 2008, ktorým sa vykonávajú smernice Rady 90/426/EHS a 90/427/EHS, pokiaľ ide o spôsoby identifikácie koňovitých zvierat, Ú. v. EÚ L 149, 7.6.2008.

fungovanie demokracie a zabezpečila stabilitu inštitúcií, ktoré zaručujú právny štát a dodržiavanie základných práv, aj keď toto úsilie, samozrejme, musí pokračovať.

Okrem toho Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko zásadne riešila kľúčové priority prístupového partnerstva. Z hľadiska celkového priebehu reforiem Komisia usudzuje, že krajina dostatočne plní politické kritériá, ktoré stanovila Európska rada v Kodani v roku 1993, a proces stabilizácie a pridruženia. Krajina sa priblížila k tomu, aby sa stala fungujúcim trhovým hospodárstvom a pokročila v množstve oblastí súvisiacich s jej schopnosťou prevziať povinnosti vyplývajúce z členstva.

V zmysle uvedených úvah a s ohľadom na závery Európskej rady z decembra 2005 a z decembra 2006 Komisia preto odporúča, aby sa rokovania s Bývalou juhoslovanskou republikou Macedónsko o pristúpení k Európskej únii otvorili.

Udržiavanie dobrých susedských vzťahov vrátane prerokovávaného a obojstranne prijateľného riešenia v otázke názvu pod záštitou Organizácie Spojených národov je naďalej kľúčové.

* * *

Otázka č. 44, ktorú predkladá Carl Schlyter (H-0329/09)

Vec: Prekračované limitné hodnoty výskytu chemických látok v odevoch

Nedávno zverejnená štúdia (SVT Plus, švédska televízia) ukázala, že v džínsoch je možné namerať vysokú mieru výskytu rôznych chemických látok, ktoré jasne prekračujú povolené limitné hodnoty. Ide napríklad o dimetylfumarát, etoxyláty nonylfenolu a ťažké kovy. Niektoré z týchto látok vyvolávajú silné alergické reakcie a nemali by prichádzať do priameho kontaktu s pokožkou. Napriek tomu však výrobcovia ani predajcovia zjavne nekontrolujú bezpečnosť svojho tovaru.

Aké opatrenia prijala alebo plánuje prijať Komisia, aby sa zabezpečilo, že obchodníci na trhu budú dodržiavať právne predpisy v tejto oblasti?

Odpoveď

Presadzovanie právnych predpisov Spoločenstva, napríklad kontrol výrobkov, patrí do právomoci členských štátov. V tejto súvislosti článok 125 právneho predpisu o chemických látkach REACH (nariadenie (ES) č. 1907/2006)⁽¹⁰⁾ požaduje, aby členské štáty udržiavali systém úradných kontrol a iné potrebné činnosti, zatiaľ čo článok 126 požaduje, aby členské štáty stanovili sankcie za porušovanie nariadenia REACH. Nariadenie o požiadavkách akreditácie a dohľadu nad trhom (nariadenie (ES) č. 765/2008, ktoré nadobúda platnosť 1. januára 2010⁽¹¹⁾) je ďalším nástrojom, ktorý majú členské štáty k dispozícii na prijímanie príslušných opatrení.

Komisia dostala informácie o tom, že väčšina členských štátov (ČŠ) očakávala, že orgány činné v trestnom konaní budú plne funkčné v roku 2008, pričom väčšina ČŠ používa existujúce exekučné štruktúry z predchádzajúcich právnych predpisov.

Európska chemická agentúra (ECHA) zohráva pomocnú úlohu tým, že umožňuje fórum na výmenu informácií o presadzovaní práva. Fórum agentúry ECHA sa zaoberá problematikou presadzovania práva najmä na úrovni Spoločenstva. Fórum slúži ako platforma na výmenu informácií o presadzovaní práva a koordinuje sieť orgánov ČŠ na jeho presadzovanie. K úlohám fóra patrí navrhovať, koordinovať a posudzovať projekty harmonizovaného presadzovania práva a spoločných inšpekcií. Prvé zasadnutie fóra sa uskutočnilo v decembri 2007 a odvtedy sa zasadnutia konajú dvakrát ročne.

⁽¹⁰⁾ Nariadenie (ES) č. 1907/2006 Parlamentu a Rady z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzení chemických látok (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES, Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006.

⁽¹¹⁾ Nariadenie (ES) č. 765/2008 Parlamentu a Rady z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93 (text s významom pre EHP), Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008.

Niektoré látky, napríklad nonylfenoletoxylát a ťažké kovy boli regulované prostredníctvom obmedzení vyplývajúcich zo smernice Rady 76/769/EHS⁽¹²⁾, ktorá sa zrušila nariadením REACH a ktorá je súčasťou jeho prílohy XVII.

Komisia môže revidovať súčasné opatrenia na základe dodatočných informácií. To znamená, že kedykoľvek Komisia alebo ČŠ usúdia, že je potrebné riešiť neprípustné riziká pre ľudské zdravie a životné prostredie na úrovni Spoločenstva, nariadenie REACH poskytne postup, ktorý umožní, aby sa prijali príslušné opatrenia týkajúce sa týchto látok, čo by v prípade potreby mohlo viesť k zmene alebo doplneniu prílohy XVII nariadenia REACH.

Pokiaľ ide o dimetylfumarát (DMF), rozhodnutie Komisie 2009/251/ES⁽¹³⁾ ustanovené na základe smernice 2001/95/ES o všeobecnej bezpečnosti výrobkov⁽¹⁴⁾ požaduje, aby ČŠ zabezpečili, že sa výrobky s obsahom tejto chemickej látky nebudú umiestňovať alebo sprístupňovať na trhu, a takéto výrobky je potrebné stiahnuť od spotrebiteľov a zároveň informovať spotrebiteľov o rizikách látky DMF. Preto je ktorýkoľvek spotrebný výrobok s obsahom látky DMF v Európskej únii zakázaný.

Nadobudnutie platnosti nariadenia REACH zaviedlo nové povinnosti pre výrobcov alebo dovozcov výrobkov. Od 1. júna 2008 musí každý výrobca alebo dovozca výrobkov zaregistrovať látky, ktoré sa môžu uvoľňovať z týchto výrobkov za normálnych a racionálne predvídateľných podmienok používania, keď sa tieto látky nachádzajú v týchto výrobkoch v množstvách presahujúcich 1 tonu. Výrobcovia a dovozcovia výrobkov okrem toho musia oznámiť agentúre ECHA prítomnosť látok vzbudzujúcich veľké obavy v súlade s podmienkami stanovenými v článku 7 ods. 2, ak boli tieto látky identifikované v súlade s článkom 59 ods. 1 a uvedené na kandidátskej listine. Tým sa zvýši informovanosť o látkach vzbudzujúcich veľké obavy, ktoré sa uvoľňujú alebo sú súčasťou výrobkov.

Skrátka, ako sme uviedli, presadzovanie právnych predpisov Spoločenstva o chemických látkach je predovšetkým zodpovednosťou ČŠ. Vážený pán poslanec si môže byť istý úplným odhodlaním Komisie podporovať celkové vykonávanie povinností podľa nariadenia REACH a aktívne podporovať prácu agentúry ECHA, ktorá je zodpovedná za isté vedecké a technické úlohy týkajúce sa plnenia požiadaviek nariadenia REACH. Aj v oblasti spotrebných výrobkov majú ČŠ hlavnú zodpovednosť za presadzovanie práva a Komisia ich v tejto úlohe povzbudzuje a podporuje. Uverejňovanie oznámení ČŠ o výrobkoch s obsahom látky DMF⁽¹⁵⁾ je toho praktickým príkladom.

* *

Otázka č. 45, ktorú predkladá Britta Thomsen (H-0330/09)

Vec: Implementácia smernice 2002/73/ES v Dánsku

V marci 2007 Komisia poslala dánskej vláde list s oficiálnym upozornením v súvislosti s implementáciou smernice 2002/73/ES⁽¹⁶⁾. Dňa 4. novembra 2008 som po prvýkrát požiadala Komisiu o informáciu o dosiahnutom pokroku a o tom, kedy dôjde k ďalšiemu vývoju. V odpovedi z 20. novembra 2008 mi Komisia oznámila, že v súčasnosti je hodnotenie súladu dánskych právnych predpisov so smernicou 2002/73/ES v záverečnej fáze.

Chcela by som sa Komisie opätovne spýtať, kedy prijme opatrenia na zabezpečenie toho, aby Dánsko dodržiavalo ustanovenia smernice, a akú formu budú mať tieto opatrenia?

Odkazujem na moju predchádzajúcu otázku (H-0863/08) a na odpoveď Komisie.

⁽¹²⁾ Smernica Rady 76/769/EHS z 27. júla 1976 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov vzťahujúcich sa na obmedzenia uvádzania na trh a používania niektorých nebezpečných látok a prípravkov, Ú. v. ES L 262, 27.9.1976.

^{(13) 2009/251/}ES: rozhodnutie Komisie zo 17. marca 2009, ktorým sa od členských štátov požaduje zabezpečiť, aby výrobky s obsahom biocídneho dimetylfumarátu neumiestňovali alebo nesprístupňovali na trhu (oznámené pod číslom C(2009) 1723), text s významom pre EHP, Ú. v. EÚ L 74, 20.3.2009.

⁽¹⁴⁾ Smernica 2001/95/ES Parlamentu a Rady z 3. decembra 2001 o všeobecnej bezpečnosti výrobkov (text s významom pre EHP), Ú. v. ES L 11, 15.1.2002.

⁽¹⁵⁾ http://ec.europa.eu/consumers/dyna/rapex/rapex_archives_en.cfm, prejdite nižšie a vyhľadajte výraz DMF.

^{(16) 8} Ú. v. ES L 269, 5.10.2002, str. 15.

Odpoveď

Dánska vláda oznámila Komisii prijatie zákona č. 387 z 27. mája 2008, ktorým sa ustanovuje nová Rada pre rovnaké zaobchádzanie. V zmysle toho vývoja sa Komisia rozhodla preskúmať svoje posúdenie zhody dánskeho zákona so smernicou 2002/73/ES⁽¹⁷⁾. V nadväznosti naň Komisia rozhodne v nasledujúcich týždňoch a bude informovať váženú pani poslankyňu o výsledku.

* *

Otázka č. 46, ktorú predkladá Andres Perello Rodriguez (H-0334/09)

Vec: Oneskorenie v príprave predloženia smernice "o biologickom odpade"

Komisia na konci roku 2008 predložila zelenú knihu o nakladaní s biologickým odpadom a následne začala proces verejných konzultácií, ktorý sa skončil v marci tohto roku. Predpokladá sa, že Komisia v decembri predloží závery týchto konzultácií pracovnej skupine Rady a v prípade potreby aj svoj návrh či iniciatívu týkajúcu sa stratégie nakladania s biologickým odpadom.

So zreteľom na to, že:

- vypracovanie hodnotenia vplyvu týkajúce sa prípadného legislatívneho návrhu má byť tiež hotové do konca roka,
- táto legislatíva je pre Radu prioritou, keďže v záveroch z jej schôdze z 25. júna 2009 o zelenej knihe sa uznáva, že "zlepšenie nakladania s biologickým odpadom prispeje na jednej strane k udržateľnému využívaniu zdrojov a k lepšej ochrane pôdy a na strane druhej k boju proti zmene klímy a k dosiahnutiu cieľov týkajúcich sa odklonu od využívania skládok, recyklácie a energie z obnoviteľných zdrojov",

mohla by Komisia potvrdiť, či dodrží predpokladané termíny a bude mať legislatívny návrh pripravený na predloženie začiatkom roku 2010?

Odpoveď

Práca na hodnotení vplyvu týkajúceho sa nakladania s biologickým odpadom je jednou z priorít Generálneho riaditeľstva Komisie pre životné prostredie. Komisia v súčasnosti dokončuje návrh hodnotenia vplyvu a v novembri ho predloží na interné schválenie.

Ďalšie kroky týkajúce sa nakladania s biologickým odpadom v EÚ vrátane možných opatrení (legislatívny návrh alebo oznámenie) budú závisieť od výsledku hodnotenia kladných a záporných stránok rôznych možností nakladania s biologickým odpadom. Preto sa neočakáva, že toto rozhodnutie bude prijaté pred ukončením uvedeného hodnotenia vplyvu, ktoré sa plánuje na december 2009. Ak hodnotenie preukáže, že je potrebné prijať legislatívne opatrenia, Komisia by mohla návrh prijať na jar 2010.

*

Otázka č. 47, ktorú predkladá Pat the Cope Gallagher (H-0340/09)

Vec: Írsky jazyk ako pracovný jazyk EÚ

Môže Európska komisia poskytnúť podrobné stanovisko o praktických krokoch, ktoré sa od januára 2007 podnikli s cieľom integrovať írsky jazyk ako pracovný jazyk do EÚ?

Odpoveď

Ako už Komisia uviedla v odpovediach na otázky na ústne zodpovedanie H-0622/08 a H-0636/08 na základe nariadenia Rady č. 1 z 15. apríla 1958 zmeneného a doplneného článkom 1 nariadenia Rady (ES) č. 920/2005 z 13. júna 2005, írsky jazyk má od 1. januára 2007 štatút úradného jazyka a pracovného jazyka inštitúcií Európskej únie.

⁽¹⁷⁾ Smernica 2002/73/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. septembra 2002, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 76/207/EHS o vykonávaní zásady rovnakého zaobchádzania s mužmi a ženami, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, odbornej príprave a postupu v zamestnaní a o pracovné podmienky (Ú. v. ES L 269, 5.10.2002, s. 15).

PREKLADY

Články 2 a 3 nariadenia (ES) č. 920/2005 obsahujú čiastočnú, obnoviteľnú 5-ročnú výnimku o používaní írskeho jazyka v inštitúciách EÚ. V praxi táto výnimka znamená, že zatiaľ sa do (alebo z) írskeho jazyka prekladajú len návrhy nariadení v rámci spolurozhodovacieho postupu a určité súvisiace dokumenty (18), ako aj priama korešpondencia s verejnosťou.

Komisia preto v súlade s týmito ustanoveniami mohla robiť v legislatívnom postupe všetky požadované preklady v írskom jazyku a zabezpečiť ich včasné vyhotovenie. Okrem toho sa v írskom jazyku vypracovali odpovede občanom alebo právnickým osobám, ktoré oslovili Komisiu v tomto jazyku.

Komisia – v rámci Generálneho riaditeľstva pre preklad (DGT) – na základe toho zriadila nezávislé oddelenie írskeho jazyka. V súčasnosti zamestnáva úradujúceho vedúceho oddelenia, asistentku, päť prekladateľov na plný úväzok a priradeného vnútroštátneho experta. To je dostatočný počet vzhľadom na súčasný stav pracovného zaťaženia, situáciu však nepretržite sledujeme. Okrem toho je ďalší vnútroštátny expert priradený na prácu na oddelení prekladu webových stránok. Pracovníci tohto oddelenia absolvovali školenie o informačných technológiách potrebné na výkon práce a v rámci riaditeľstva DGT sa pravidelne organizujú aj tematické školenia. Prínosom pre írsky preklad je spolupráca s vnútroštátnymi orgánmi, najmä v oblasti budovania terminológie, ktorá je zvlášť pozitívna a tiež veľmi vítaná vzhľadom na veľký nedostatok acquis Spoločenstva v írskom jazyku. Od roku 2007 riaditeľstvo DGT vyhlásilo aj mnoho výziev na verejné súťaže pre externých prekladateľov do írskeho jazyka, v dôsledku čoho toto oddelenie pracuje aj s niekoľkými profesionálnymi prekladateľskými agentúrami, ktoré môžu ponúknuť prekladateľské služby v období najvyššieho dopytu.

V súčasnosti prebieha spoločná súťaž Rady a Komisie s cieľom zriadiť zoznam kandidátov, na základe ktorého bude prebiehať nábor na vedúcich oddelení írskeho jazyka v Rade aj Komisii. Očakáva sa, že tento zoznam kandidátov bude uverejnený onedlho. V blízkom čase sa zorganizuje aj nová súťaž pre prekladateľov írskeho jazyka.

Nad rámec svojich povinností podľa zmeneného a doplneného nariadenia č. 1 a v rámci rozsahu dostupných zdrojov Komisia tiež začala poskytovať niektoré zo svojich dôležitejších webových stránok v írskom jazyku, pričom uprednostňuje obsah, ktorý je zaujímavý najmä pre írsky hovoriacich občanov. Od roku 2007 Komisia zverejňuje stále vyšší počet webových stránok v írskom jazyku, čo je práca uznávaná v Írsku, a obsah týchto stránok využívajú/preberajú aj rôzne médiá.

Ako úradný jazyk EÚ je írsky jazyk jedným z jazykov, ktorý riaditeľstvo DGT ponúka v každoročnej prekladateľskej súťaži Juvenes Translatores pre žiakov stredných škôl. Úplne prvý víťaz z Írska (v roku 2007) prekladal do írskeho jazyka.

Vzhľadom na potreby prijímania pracovníkov má riaditeľstvo DGT záujem o rozvoj prekladateľských kurzov v členských štátoch. Komisia nedávno zaviedla sieť European Master in Translation (Európsky majster prekladu), ktorá zahŕňa 34 vysokokvalitných univerzitných programov magisterského štúdia prekladateľstva. Dva z prvých úspešných uchádzajúcich sa študijných programov boli magisterské štúdium Léann an Aistriúcháin, ktoré ponúkla univerzita Acadamh na hOllscolaíochta Gaeilge (Írska národná univerzita v Galway) a magisterské štúdium prekladateľstva na škole aplikovaného jazyka a medzikultúrnych štúdií Dublin City University. Komisia sa teší na úzku spoluprácu s týmito dvoma študijnými programami a inými univerzitami, ktoré ponúkajú odborné prekladateľské študijné programy s možnosťou výberu írskeho jazyka. Na základe toho Komisia verí, že spôsobilí prekladatelia írskeho jazyka, ktorí spĺňajú konkrétne požiadavky na prácu v inštitúciách EÚ alebo pre ne, začnú vstupovať na trh ako externí prekladatelia.

Okrem toho riaditeľstvo DGT zaujalo na politickej úrovni postoj voči írskym orgánom s cieľom zabezpečiť v Írsku dostatočnú pozornosť vysokoškolskému vzdelávaniu prekladateľov, budovaniu írskej terminológie a náboru írskych prekladateľov. To sa dosiahlo okrem iného prostredníctvom misií generálneho riaditeľstva, pracovníkov riaditeľstva DGT a prostredníctvom ďalších iniciatív.

TLMOČENIE

Na žiadosť írskych orgánov sa tlmočenie írskeho jazyka poskytovalo od januára 2007 na zasadnutiach Komisie, Rady ministrov, Hospodárskeho a sociálneho výboru, Výboru regiónov a Parlamentu.

⁽¹⁸⁾ Najmä pozmenené a doplnené návrhy (čl. 250 ods. 2 Zmluvy o ES) a poznámky o pozíciách, ktoré zaujal Európsky parlament alebo Rada v priebehu spolurozhodovacieho postupu (čl. 251 ods. 2 Zmluvy o ES).

Generálne riaditeľstvo Komisie pre tlmočenie má dostatočné zdroje na pokrytie súčasného dopytu po írskom jazyku v Rade a Výbore regiónov. V Parlamente (ktorý využíva tých istých externých tlmočníkov) môže koncentrácia dopytu v týždňoch, keď sa konajú plenárne schôdze, spôsobiť ťažkosti. Po nedávnych voľbách do Parlamentu sa zdá, že dopyt po írskom jazyku v ňom bude skôr stúpať ako klesať.

V súčasnosti na Generálnom riaditeľstve pre tlmočenie pracujú dvaja interní tlmočníci, ktorí môžu tlmočiť z írskeho jazyka. Okrem toho máme 11 externých tlmočníkov s akreditáciou EÚ, ktorí môžu tlmočiť z írskeho jazyka do anglického. Piati z nich tlmočia aj spätne do írskeho jazyka. V súčasnosti máme jedného akreditovaného externého tlmočníka, ktorého rodným jazykom je írsky jazyk a ktorý tlmočí aj spätne do anglického jazyka a ďalej dvoch dočasne akreditovaných tlmočníkov. Dvaja kandidáti vyhoveli akreditačnej skúške v júni 2009.

Pokiaľ ide o školenie, na Westminsterskej univerzite prebehol špecializovaný kurz (s finančnou podporou Parlamentu a školiteľskou podporou Generálneho riaditeľstva pre tlmočenie) pre írskych tlmočníkov v rokoch 2006 – 2007 a znova v rokoch 2007 – 2008. Celkovo vyhovelo akreditačnej skúške šesť absolventov z Westminsterskej univerzity (traja v roku 2007, traja v roku 2008). Univerzita v Galway začala na jeseň 2008 nový postgraduálny kurz tlmočenia. Štyria študenti dokončili prvý rok kurzu, pričom jeden z nich v júni 2009 vyhovel medziinštitucionálnej akreditačnej skúške. V súčasnosti sa začína druhý rok tohto kurzu. Doteraz sa zapísalo osem študentov s jazykovými kombináciami okrem írskeho a anglického jazyka aj francúzskeho alebo nemeckého jazyka.

PRÁVNA REVÍZIA

Rovnako ako v iných legislatívnych inštitúciách, aj právny útvar Komisie má skupinu právnych revízorov schopných pracovať vo všetkých úradných jazykoch. V prípade Komisie ide o dvoch právnych revízorov, ktorí môžu pracovať v írskom jazyku. Takáto situácia je rovnaká aj v prípade ďalších úradných jazykov.

*

Otázka č. 48, ktorú predkladá Eleni Theocharous (H-0342/09)

Vec: Navrátenie mesta Famagusta

Zamýšľa Európska únia, a najmä Komisia, podporiť žiadosť zákonných obyvateľov okupovaného mesta Famagusta o navrátenie ich mesta, ktoré ovláda turecká armáda, ako opatrenie na obnovenie dôvery s cieľom umožniť definitívne vyriešenie cyperskej otázky?

Okamžité navrátenie tohto mesta sa predpokladá v dohodách zo samitu v roku 1979 (Kyprianu – Denktaš) a v rezolúciách Bezpečnostnej rady OSN týkajúcich sa tejto otázky.

Odpoveď

Znovuzjednotenie Cypru a ukončenie tohto 40-ročného konfliktu na európskej pôde je naším všeobecným záujmom. Rozdelenie tohto ostrova je v rámci Európskej únie neprípustné.

Komisia opätovne zdôrazňuje svoj úplné odhodlanie podporovať úsilie vedúcich predstaviteľov obidvoch spoločenstiev pod záštitou OSN na dosiahnutie úplného riešenia cyperského problému.

Vzhľadom na konkrétnu možnosť osídlenia a znovuzjednotenia ostrova Komisia verí, že mesto Varoša sa čoskoro vráti jeho zákonným obyvateľom.

Ak sa obidvaja vedúci predstavitelia rozhodnú pre skoré navrátenie mesta Varoša jeho vlastníkom ako pre opatrenie na posilnenie dôvery, budú mať plnú podporu Komisie tak, ako navrhuje vážená pani poslankyňa.

*

Otázka č. 49, ktorú predkladá Rosa Estaràs Ferragut (H-0344/09)

Vec: Splnenie ustanovení Zmluvy o ES týkajúcich sa ostrovnej polohy regiónov

V článku 158 Amsterdamskej zmluvy a v pripojenom vyhlásení č. 30 sa uznáva, že ostrovné regióny sú z dôvodu svojej ostrovnej polohy postihnuté trvalými štrukturálnymi znevýhodneniami, ktoré obmedzujú ich hospodársky aj sociálny rozvoj. Zároveň sa tam stanovuje, že je nutné zohľadniť tieto znevýhodnenia v práve Spoločenstva a prijať konkrétne opatrenia v prospech ostrovných regiónov v záujme ich lepšej

integrácie do vnútorného trhu za rovnakých podmienok. Tieto ustanovenia sú prevzaté aj v Lisabonskej zmluve a sú v nej posilnené tak, že zahŕňajú územnú súdržnosť ako jeden z jej hlavných cieľov.

K uplatňovaniu a rozvoju uvedeného článku 158 prakticky nedošlo. Je nutné zaviesť na európskej úrovni konkrétnu integrovanú politiku, ktorá by umožnila zmierniť nevýhody vyplývajúce z ostrovnej polohy a zabezpečiť rovnosť ostrovných regiónov s regiónmi nachádzajúcimi sa na kontinente.

Aké opatrenia má Komisia v úmysle prijať na to, aby sa splnili ustanovenia článku 158 Amsterdamskej zmluvy, ako aj ustanovenia týkajúce sa ostrovnej polohy regiónov obsiahnuté v Lisabonskej zmluve v čase, keď táto zmluva nadobudne platnosť?

Odpoveď

Ostrovy s ich značnou rôznorodosťou spôsobenou zemepisnými osobitosťami (napríklad prístupnosťou, klimatickými podmienkami) predstavujú pre regionálnu politiku mimoriadnu výzvu.

Samozrejme, Komisia si je vedomá tejto situácie a veľký význam pripisuje dosiahnutiu lepšej hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti v Európe. Pre Komisiu je mimoriadne dôležité, aby zabezpečila harmonický a vyvážený vývoj Európskej únie a zároveň sa vyhla roztriešteniu európskych politík.

Hlavne politika súdržnosti ponúka mnoho príležitostí na podporu a posilnenie rozvoja oblastí s osobitými zemepisnými črtami, ako sú napríklad ostrovy. Poskytuje napríklad možnosť modifikovať mieru spolufinancovania v súlade s cieľom regionálnej konkurencieschopnosti a zamestnanosti. Okrem toho sa môžu členské štáty a regióny prispôsobiť osobitým sociálno-hospodárskym a územným charakteristickým črtám špecifických území prostredníctvom iných prostriedkov, ako napríklad prostredníctvom osobitných územných ustanovení v operačných programoch.

Aj iné politiky Spoločenstva ponúkajú pre špecifické územia možnosti. Napríklad nariadenia o štátnej pomoci umožňujú poskytovať pomoc s cieľom podporiť hospodársky rozvoj určitých oblastí. Týka sa to – okrem iných území – ostrovov, hôr a regiónov s nízkou hustotou obyvateľstva za predpokladu, že splnia určité podmienky.

Okrem toho môžu tie ostrovné spoločenstvá, ktoré sú závislé od činností spojených s rybolovom, dostať pomoc od Európskeho fondu pre rybné hospodárstvo (EFRH), ktorého intervencia tiež vychádza z územného rozmeru. Na základe osi č. 4 EFRH je k dispozícii podpora najmä na uplatňovanie miestnych rozvojových stratégii, ktoré pomáhajú miestnym rybárskym spoločenstvám diverzifikovať ich činnosti a zlepšiť kvalitu života v ich oblasti. Tieto stratégie sa môžu zaoberať špecifickými znevýhodneniami alebo stavať na konkrétnych územných výhodách ostrovných oblastí.

Samozrejme, že je tu priestor na ďalší rozvoj dostupných nástrojov v tejto oblasti, ak majú občania začať alebo pokračovať s čo najlepším využívaním základných čŕt území, na ktorých žijú. Tak ako je to uvedené v zelenej knihe o územnej súdržnosti.

Treba však zdôrazniť, že zemepisná zvláštnosť sama osobe nemusí predstavovať problém. Štatistika hovorí, že tieto územia nie sú zo sociálno-hospodárskeho hľadiska ani zďaleka rovnorodé. Preto univerzálny prístup (napríklad všeobecná ostrovná politika) nedáva veľký zmysel. Navyše drvivá väčšina reakcií na zelenú knihu poprela potrebu konkrétnych politík pre tieto oblasti.

Aj tak však musí Komisia ďalej rozvíjať dostupné analytické nástroje (napríklad údaje, ukazovatele, hodnotenie vplyvov). Cieľom by bolo rozšírenie poznatkov o osobitých charakteristických črtách týchto oblastí a schopnosť lepšie ich zvážiť. Európska únia musí naplno vystihnúť rozsah ich rozvojovej dynamiky a pomôcť im posilniť ich porovnateľné a konkurenčné výhody.

Preto pripravila Komisia pracovný dokument o "územiach s osobitými zemepisnými črtami", ktorý by mal byť uverejnený neskôr na jeseň tohto roku. Dodatočné informácie na zamyslenie sa dajú očakávať z nasledujúcej štúdie Monitorovacej siete pre európske územné plánovanie (ESPON) o európskom pohľade na špecifické typy území.

Tieto dve štúdie by mali pomôcť Komisii pripraviť návrhy na dodatočné opatrenia vedúce k ďalšiemu zlepšeniu situácie oblastí s osobitými zemepisnými črtami, a to hlavne ostrovov.

Otázka č. 50, ktorú predkladá Anne E. Jensen (H-0345/09)

Vec: Transfer cestujúcich v leteckej doprave, ktorí sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín

Osoby z krajín, ktoré nie sú členmi EÚ, musia pri cestovaní do niektorého z členských štátov často prechádzať cez iný členský štát predtým, ako pokračujú v ceste do konečného miesta určenia. Existujú však konkrétne prípady, keď bol osobám z tretích krajín zamietnutý transfer napriek tomu, že spĺňali vízové požiadavky cieľovej krajiny. Okrem toho sa vyskytol osobitný prípad, keď štátny príslušník tretej krajiny dostal zákaz vstupu do EÚ na dobu šesť mesiacov.

Súhlasí Komisia s tým, že transfer by sa mal umožniť, ak sú splnené vízové požiadavky konečného miesta určenia?

Súhlasí Komisia s tým, že ak orgány členského štátu bránia štátnemu príslušníkovi tretej krajiny dostať sa do konečného miesta určenia, ide o porušenie základného práva voľného pohybu v rámci Spoločenstva?

Zabezpečí Komisia, aby štátnym príslušníkom tretích krajín nebol svojvoľne odopieraný prístup do konečného miesta určenia? Súhlasí Komisia s tým, že v prípade zamietnutia transferu by malo byť predložené riadne odôvodnenie s možnosťou odvolania?

Odpoveď

Pravidlá týkajúce sa prekročenia vonkajších hraníc a podmienok na vstup štátnych príslušníkov tretích krajín do členských štátov sú upravené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 z 15. marca 2006. Tým sa vytvoril kódex Spoločenstva o pravidlách riadiacich cezhraničný pohyb osôb (Kódex schengenských hraníc)⁽¹⁹⁾.

Kódex schengenských hraníc rešpektuje základné práva a dodržiava zásady uznané hlavne Chartou základných práv Európskej únie. Treba zdôrazniť, že bezvýhradné základné právo na slobodný pohyb, ako bolo schválené v článku 45 Charty, existuje iba pre občanov Únie a nie pre štátnych príslušníkov tretích krajín. Právo na slobodný pohyb štátnych príslušníkov tretích krajín v rámci EÚ existuje iba do takej miery, aby bolo zabezpečené na základe osobitných pravidiel týkajúcich sa právnych predpisov Spoločenstva.

Pri príchode z krajín mimo EÚ a pred prejdením ku prípojnému domácemu letu sa musia cestujúci – v súlade s článkom 7 Kódexu schengenských hraníc – podrobiť systematickým kontrolám na hraniciach, ktoré majú za cieľ potvrdiť, že boli splnené podmienky na vstup upravené Kódexom schengenských hraníc. Patria sem hlavne vlastníctvo platných cestovných dokladov, ak sa to vyžaduje aj platných víz, odôvodnenie účelu a podmienok pobytu, nepodliehať zvýšenej ostražitosti v Schengenskom informačnom systéme (SIS) a nebyť považovaný za hrozbu pre verejnú politiku.

Podrobný neúplný zoznam podporných dokladov, ktoré si môže vyžiadať pohraničná stráž od štátneho príslušníka tretích krajín, aby mohla potvrdiť splnenie podmienok uvedených v odseku 1, písmeno c, je uvedený v Prílohe I Kódexu schengenských hraníc.

Znamená to, že existencia alebo neexistencia víz je jednou, ale nie jedinou požiadavkou, ktorú musí pohraničná stráž brať do úvahy pri výkone kontroly na hraniciach.

Článok 13 stanovuje, že štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí nespĺňajú všetky podmienky na vstup stanovené v článku 5 ods. 1, bude zamietnutý vstup na územie členských štátov. Vstup však možno odmietnuť iba prostredníctvom odôvodneného rozhodnutia, v ktorom bude uvedený presný dôvod na odmietnutie. Osoby, ktorým bude zamietnutý vstup, budú mať právo na odvolanie – v súlade s vnútroštátnym právom – proti rozhodnutiu vnútroštátneho orgánu v súvislosti so zamietnutím vstupu.

Znamená to, že Kódex schengenských hraníc uznáva v plnej miere právo jednotlivcov na revíziu zamietavého rozhodnutia vykonanú odvolacím orgánom.

Na základe informácií poskytnutých váženou poslankyňou a pre nedostatok presnejších podrobností (napríklad aké je občianstvo týchto osôb, ktorých členských štátov sa to týka a aké sú dôvody vnútroštátnych orgánov na zamietnutie vstupu) nemôže Komisia posúdiť, či došlo k porušeniu uvedených pravidiel z Kódexu schengenských hraníc v prípadoch, o ktorých hovorí vážená poslankyňa.

* *

Otázka č. 51, ktorú predkladá Georgios Toussas (H-0347/09)

Vec: Samovraždy zamestnancov France Telecom

Miera tragických samovrážd medzi zamestnancami privatizovanej francúzskej telekomunikačnej spoločnosti France Telecom dosiahla znepokojujúce rozmery, potom ako 24 z nich spáchalo samovraždu, lebo neboli schopní vyrovnať sa s feudálnymi pracovnými podmienkami, ktoré prevládajú nielen v tejto francúzskej nadnárodnej spoločnosti, ale aj vo všetkých monopolných podnikateľských skupinách. Tieto samovraždy sú tragickým výsledkom všeobecného uplatňovania zásady flexiistoty (flexicurity), podkopávania a oslabovania pracovných vzťahov, bezohľadného zvyšovania pracovnej záťaže, ako aj strachu a neistoty zamestnancov, ktorí čelia bezútešnej perspektíve prudko rastúcej nezamestnanosti. Táto stratégia je základnou politickou voľbou zo strany EÚ a vlád jej členských štátov vrátane Grécka, a to počas vlád ND aj PASOK.

Domnieva sa Komisia, že stratégia EÚ v tejto oblasti, v rámci ktorej sa všeobecne uplatňuje zásada flexiistoty, oslabujú sa pracovné vzťahy, vypovedávajú sa kolektívne pracovné zmluvy a rušia, prípadne oslabujú všetky právne predpisy na ochranu zamestnancov, je prospešná pre zamestnancov alebo slúži len a výlučne záujmom konkurencieschopnosti a ziskovosti firiem, pričom životy zamestnancov sú doslova obetované na oltári zisku?

Odpoveď

Komisia zdôrazňuje, že flexiistota by sa nemala zamieňať s flexibilitou alebo politikou vytvorenou na uľahčenie prepúšťania pracovníkov. Práve naopak, hlavným cieľom flexiistoty je zvýšiť istotu zamestnania. Robí to tak, že podporuje prechod na nové pracovné miesta, ktoré chce pre pracovníkov urobiť čo najistejšími. Rovnako sa chce postarať o to, aby tieto prechody priniesli posun nahor.

Flexiistota zahŕňa kombináciu opatrení s cieľom poskytnúť ľuďom vhodnú podporu pri strate pracovného miesta, aby mohli zostať v zamestnaní alebo sa do neho rýchlo vrátiť. Usiluje sa o dosiahnutie správnej rovnováhy medzi istotou a flexibilitou. Obe tieto súčasti sú pre flexiistotu nevyhnutné. Nezaobídeme sa ani bez jednej z nich, ak máme pracovníkov účinne podporiť a ak má byť pre spoločnosti jednoduchšie prispôsobiť sa a vytvoriť pracovné miesta.

Spoločné zásady flexiistoty, ktoré prijali členské štáty v decembri v roku 2007 zdôrazňujú, že dostatočnú zmluvnú flexiistotu musí sprevádzať istý prechod z jedného pracovného miesta na druhé. Uplatňovanie flexiistoty neznamená zrušenie základných pracovných zmlúv alebo anulovanie ochranných právnych predpisov. Je to otázka určenia správnej kombinácie opatrení a získania aktívnej účasti a podpory všetkých významných aktérov vrátane sociálnych partnerov. Podpora vysoko kvalitných výkonných pracovných miest a vhodnej organizácie práce sú pre myšlienku flexiistoty tiež nevyhnutné. Rovnako aj spolupráca medzi všetkými hlavnými aktérmi a ich účasť sú predpokladom na to, aby tento prístup riadne fungoval.

Komisia sa domnieva, že ak má politika trhu práce vyriešiť problémy, ktorým čelí EÚ, zostane flexiistota rozhodujúcou. V júni 2009 Európska rada potvrdila, že flexiistota je tou správnou politikou na boj proti kríze a na podporu obnovy, čo potvrdil aj Európsky hospodársky a sociálny výbor, ktorých súčasný názor zdôrazňuje kľúčovú úlohu flexiistoty pri znižovaní nezamestnanosti.

*

Otázka č. 52, ktorú predkladá Georgios Papanikolaou (H-0348/09)

Vec: Elektronické šikanovanie v radoch neplnoletých

Dňa 10. februára 2009, v Medzinárodný deň bezpečného internetu, EÚ začala informačnú kampaň proti elektronickému šikanovaniu medzi neplnoletými. V rámci tejto kampane má verejnosť v priebehu celého roku 2009 možnosť pozrieť si na verejno-právnych, ale aj súkromných televíznych staniciach krátky film, cieľom ktorého je nabádať deti k neustálej kontrole pri prehliadaní internetových stránok. Elektronické šikanovanie, ktorého sú školáci obeťami, ale aj páchateľmi, je závažným problémom, ktorý sa týka všetkých členských štátov EÚ. Komisia sa pokúsila presvedčiť internetové spoločnosti, aby podpísali dohodu, ktorou by sa zaviazali k efektívnejšiemu úsiliu o ochranu mládeže používajúcej internet, čo sa jej aj podarilo. Keďže

⁽²⁰⁾ CCMI/66 - CESE 794/2009 v konečnom znení

táto dohoda je len prvým krokom smerom k ochrane mládeže používajúcej internet, mohla by Komisia povedať:

Aké ďalšie opatrenia má v pláne? Domnieva sa, že škola ako inštitúcia môže zohrávať rozhodujúcu úlohu v obmedzovaní násilia medzi maloletými na internete a v predchádzaní tomuto násiliu? Ak áno, ako?

Odpoveď

V odpovedi na otázku váženého poslanca si Komisia myslí, že kampaň proti elektronickému šikanovaniu, ktorá bola spustená vo februári 2009, je úspešná. Klip sa šíril prostredníctvom televízie, ako aj internetu. Na kampani sa zúčastnilo viac ako 200 národných a regionálnych televíznych kanálov a 230 internetových stránok. Klip poskytol mladým ľuďom lepšie pochopenie elektronického šikanovania a možnosti, ako to oznámiť.

Samoregulačná dohoda "Bezpečnejšie zásady sociálnych sietí", ktorú podpísalo 18 vedúcich internetových spoločností vo februári 2009, je dôležitým procesom smerom k zlepšeniu bezpečnosti a súkromia detí na internete. Od februára sa k dohode pridali ďalšie dve spoločnosti, španielska Tuenti a estónska Rate. Zatiaľ poskytlo Komisii 19 spoločností vlastné vyhlásenia, v ktorých je vysvetlené, ako uplatňujú túto dohodu vo svojich bezpečnostných politikách. Tieto informácie sú teraz dostupné verejne.

Komisia nariadila nezávislé posúdenie uplatňovania tejto samostatnej a dobrovoľnej dohody, ktoré sa zverejní na Svetový deň bezpečnejšieho internetu 9. februára 2010. Posúdenie sa zameria na dodržiavanie politík spoločností spolu s uvedenými zásadami a na efektivitu v súvislosti s ochranou neplnoletých osôb. Komisia z tejto správy vyvodí závery a následne bude v prípade potreby pokračovať s návrhmi nových pravidiel.

S cieľom reagovať na potrebu konkrétnej akcie proti šikanovaniu na školách a rastúcemu problému elektronického šikanovania Komisia financuje a bude naďalej financovať niekoľko projektov týkajúcich sa všetkých foriem šikanovania prostredníctvom programu Daphne. Dôraz na šikanovanie skutočne v priebehu posledných rokov vzrástol a je tu aj niekoľko zaujímavých prebiehajúcich projektov, ktoré treba dokončiť. Program Daphne zhodnotil výsledky projektov týkajúcich sa šikanovania na školách v publikácii "Násilie na školách" a hlavne elektronického násilia v publikácii "Násilie a technológia", ktoré sú k dispozícii na internetovej stránke Daphne Toolkit:

http://ec.europa.eu/justice_home/daphnetoolkit/html/booklets/dpt_booklets_en.html"

Nakoniec čo sa týka iniciatívy Európskej siete na prevenciu kriminality, ktorá sa zameriava na kriminalitu mladistvých, Komisia urobila v roku 2004 štúdiu o osvedčených postupoch, ktoré uplatňujú školy pri predchádzaní a redukovaní šikanovania.

Komisia verí, že bezpečnejšie skúsenosti detí na internete sú spoločnou zodpovednosťou verejných orgánov, rodičov, škôl a priemyslu. Je to už jedným z poslaní centier na zvyšovanie informovanosti, ktoré program za bezpečnejší internet podporuje s cieľom informovať učiteľov a deti na škole o rizikách internetu a o tom, ako ich riešiť – niektoré z nich majú v tejto súvislosti špecifické programy na školenie učiteľov. Škola ako priestor na oslovenie všetkých detí je jednou z našich priorít. Preto Komisia organizuje konferenciu "Podpora internetovej bezpečnosti na školách" 22. – 23. októbra 2009 v Luxemburgu, kde bude vytvorený panel mládeže a panel učiteľov. V dôsledku toho očakávam, že dostanem posúdenie úrovne vzdelávania v súvislosti s bezpečnejším internetom v Európe, ako aj odporúčania pre Radu a ostatných aktérov o tom, ako podporiť efektívne a bezpečnejšie elektronické vzdelávanie na školách.

*

Otázka č. 53, ktorú predkladá Ivo Belet (H-0349/09)

Vec: Vysoké ceny elektrickej energie v Belgicku

Mohla by Komisia podať informácie o priemerných cenách elektrickej energie pre domácnosti a podniky v Belgicku a porovnať ich s cenami v susedných štátoch?

Súhlasí Komisia s názorom, že pomerne vysoké ceny v Belgicku sú spôsobené nedostatočnou konkurenciou na trhu s elektrickou energiou?

Súhlasí Komisia s názorom, že dlhšie prevádzkovanie jadrových elektrární, ktoré boli vyradené z prevádzky, by poskytlo finančný priestor na podstatné zníženie vysokých spotrebiteľských cien?

Vie Komisia odhadnúť na základe výpočtov celkovú hodnotu nečakávaného zisku, ak by sa všetkým trom jadrovým elektrárňam umožnilo zachovať prevádzku?

Bude Komisia podporovať iniciatívy na investovanie dividend z dlhšieho prevádzkovania vyradených jadrových elektrární do a) redukcie cien a b) trvalo udržateľných zdrojov?

Odpoveď

Porovnávacia správa z roku 2008⁽²¹⁾ ukázala, že súčasne s rastúcimi cenami ropy na medzinárodnom trhu narástli aj ceny elektriny, hoci v súvislosti so zmenenými cenami boli rozdiely medzi členskými štátmi veľké. V správe sa uvádza, že ceny elektriny v domácnostiach a priemysle vzrástli hlavne v niektorých členských štátoch, medzi nimi aj v Belgicku. Čísla tiež dokazujú, že ceny pre koncových používateľov v Belgicku (vrátane DPH a daní) pre domácnosti a priemyselných používateľov patrili medzi najvyššie v EÚ.

Rozdiely medzi členskými štátmi v súvislosti s cenami elektriny objasňujú viaceré činitele. Po prvé sú tu rozdielne náklady na výrobu elektriny, ktoré závisia od rôznych palivových zmesí od výrobcov. Druhým prvkom je dostupnosť dostatočnej výroby a kapacita na (cezhraničnú) prepravu. Po tretie je tu dôležitá úloha, ktorú zohráva úroveň konkurencie na veľkoobchodných a maloobchodných trhoch.

Belgické trhy s elektrinou sú stále veľmi koncentrované. Len nedávno Komisia zaznamenala rozhodnutie belgických vnútroštátnych protimonopolných orgánov týkajúce sa začatia neohlásených inšpekcií v kanceláriách dvoch hlavných dodávateľov elektriny. Ku dnešnému dňu ešte nebola Komisia informovaná o výsledkoch tohto vyšetrovania. Komisia momentálne prešetruje, či spoločnosť GDF Suez (Electrabel) zneužila svoje dominantné postavenie na belgickom trhu s elektrinou pre veľkých priemyselných spotrebiteľov. Okrem toho Komisia tiež skúma možný vplyv fúzií a akvizícií na konkurenciu na belgických trhoch s elektrinou.

Rozhodnutie ponechať otvorené jadrové elektrárne, ktorých uzavretie sa plánovalo (či už boli odpísané alebo nie), povedie k zvýšeniu výrobnej kapacity dostupnej na uspokojenie spotrebiteľského dopytu. Toto by mohlo v budúcnosti znamenať, že ceny budú nižšie ako tie, ktoré by boli v prípade, že takáto kapacita by už viac nebola k dispozícii.

Komisia nedokáže vyčísliť absolútnu hodnotu neočakávaných ziskov pochádzajúcich z predĺženia životnosti jadrových elektrární v Belgicku, pretože to nielenže nie je súčasťou jej mandátu, ale Komisia nemá ani prístup k údajom potrebným na vykonanie takého vyčíslenia.

Keby sa príslušné orgány rozhodli povoliť spoločnosti vlastniacej jadrové elektrárne predĺžiť ich prevádzku, zostanú rokovania s touto spoločnosťou o podmienkach predĺženia v rukách týchto orgánov. Všetky opatrenia budú musieť byť, samozrejme, v súlade s pravidlami týkajúcimi sa vnútorného trhu a hospodárskej súťaže zakotvenými v Zmluve o ES.

* *

Otázka č. 54, ktorú predkladá Laima Liucija Andrikienė (H-0351/09)

Vec: Vyhliadky uzavretia podrobných a komplexných dohôd o voľnom obchode s východnými partnermi

Zavedením politiky Východného partnerstva (EaP) sa EÚ zaviazala k tomu, že sa bude usilovať o dosiahnutie podrobných a komplexných dohôd o voľnom obchode so šiestimi východoeurópskymi susedmi – Bieloruskom, Ukrajinou, Moldavskom, Gruzínskom, Azerbajdžanom a Arménskom. Uzavrú sa takéto dohody v najbližších rokoch?

V akom štádiu sa nachádzajú rokovania o dohode o voľnom obchode s Ukrajinou? Kedy by sme mali očakávať uzavretie dohody? Aké je stanovisko EÚ z hľadiska požiadaviek Ukrajiny zahrnúť do dohody poľnohospodárske výrobky? Je odôvodnené tvrdiť, že rokovania s Ukrajinou sú príkladom pre rokovania s ostatnými krajinami EaP?

⁽²¹⁾ KOM /2009/115/ v konečnom znení uverejnenom na internetovej stránke Komisie:

Odpoveď

Ako bolo uvedené v spoločnom vyhlásení v Prahe 7. mája 2009, hlavným cieľom Východného partnerstva je "vytvoriť potrebné podmienky na urýchlenie politického pridruženia a ďalšej hospodárskej integrácie medzi Európskou úniou a zainteresovanými partnerskými krajinami".

Dvojstranná spolupráca by mala poskytnúť základ pre novú generáciu dohôd o pridružení, ktoré zahŕňajú založenie rozsiahlych a komplexných oblastí voľného obchodu alebo majú za cieľ ich založiť.

Na realizáciu rozsiahlych a komplexných oblastí voľného obchodu nebol stanovený žiaden časový harmonogram, pretože pripravenosť každej krajiny sa bude posudzovať samostatne. Rozhodnutie o začatí rokovaní medzi EÚ a Východným partnerstvom sa urobí vtedy, keď budú splnené nevyhnutné podmienky, a to konkrétne keď:

- sa partnerovi podarí vstúpiť do Svetovej obchodnej organizácie;
- -bude reálnosť budúcej rozsiahlej a komplexnej oblasti voľného obchodu dokázaná prostredníctvom štúdie uskutočniteľnosti;
- partner potvrdí, že má rovnako veľkú ambíciu v súvislosti s dohodou o voľnom obchode, t. j. že má byť rozsiahla a komplexná, a
- partner začne byť schopný rokovať o rozsiahlych a komplexných oblastiach voľného obchodu a následne uplatňovať prevzaté záväzky trvalo udržateľným spôsobom.

V súlade so závermi Rady zo 14. – 15. septembra 2009 pripravuje Komisia v súčasnosti smernice s cieľom prerokovať so všetkými tromi krajinami na južnom Kaukaze (Arménskom, Azerbajdžanom a Gruzínskom) dohodu o pridružení, vrátane založenia rozsiahlych a komplexných oblastí voľného obchodu alebo cieľa ich založiť. Začiatkom roka 2009 boli prijaté podobné pokyny k rokovaniam s Moldavskom. Keď budú splnené uvedené podmienky, rokovania môžu začať.

Rokovania s Ukrajinou o rozsiahlej a komplexnej oblasti voľného obchodu začali v roku 2008, čo bolo o rok neskôr ako rokovania o politických častiach dohody o pridružení a častiach súvisiacich so spoluprácou, keďže Ukrajina vstúpila do Svetovej obchodnej organizácie iba v máji 2008. Dohoda o voľnom obchode s Ukrajinou bude súčasťou všeobecnej dohody o pridružení s Ukrajinou a je vytvorená na posilnenie prístupu Ukrajiny na európsky trh a na podporu ďalších európskych investícií na Ukrajine. Dohoda o voľnom obchode s Ukrajinou bude rozsiahla a komplexná, poskytuje komplexný "cezhraničný prístup" k hospodárskej integrácii a v podstate pokrýva všetok obchod s tovarom a so službami. Obsahuje aj ustanovenia na uplatnenie obchodných a hospodárskych záväzkov vrátane konkrétnych cieľov v súvislosti s aproximáciou k acquis EÚ. Rokovania sú rozsiahle a vyžadujú vysokú úroveň odbornosti, čo je veľkou výzvou pre Ukrajincov, ako aj EÚ. Komisia predpokladá, že rokovania s ostatnými krajinami z Východného partnerstva o dohode o voľnom obchode budú rovnako náročné.

Ôsme kolo rokovaní o dohode o voľnom obchode sa konalo v Bruseli 5. – 9. októbra. EÚ, ako aj Ukrajina sú i naďalej odhodlaní tieto rokovania uzavrieť čo najskôr.

* *

Otázka č. 55, ktorú predkladá Jacek Włosowicz (H-0353/09)

Vec: Civilná vláda v Pakistane

V Pakistane bola zvolená civilná vláda. Je Komisia presvedčená o tom, že civilná vláda má plnú kontrolu, alebo si myslí, že rovnako ako v minulosti má skutočnú moc v krajine pakistanská armáda?

Odpoveď

Európska komisia je rozhodnutá vybudovať s Pakistanom silný a dlhotrvajúci vzťah. Komisia sa domnieva, že by mala EÚ s Pakistanom úzko spolupracovať v mnohých oblastiach spoločného záujmu vrátane politických a regionálnych otázok, demokracie a ľudských práv, bezpečnostných otázok, pomoci v oblasti obchodu a rozvoja.

Posilnenie riadenia a hlavne demokratických sekulárnych inštitúcii sú kľúčovými prvkami tohto prístupu. Tento bod bol zdôraznený na samite EÚ – Pakistan v júni 2009. Spoločné komuniké zo samitu ponúka strategický plán pre ďalšie pokročenie vo vzťahoch.

Po prvý raz počas mnohých rokov rokujeme v Pakistane s demokraticky zvolenou vládou. Hlavným cieľom Komisie je poskytnúť politickú a materiálnu podporu demokratickej vláde tejto krajiny.

Situácia sa vyvíja pozitívne. Pakistanská vláda teraz urobila rozhodné kroky proti povstalcom z divízie Malakand vrátane údolia Svát, čo by tiež malo prispieť k väčšej regionálnej stabilite.

Teraz je naliehavou úlohou, aby sme splnili záväzky Komisie a asistovali pri obnove a rekonštrukcii divízie Malakand. Okrem 72 miliónov EUR na humanitárnu pomoc vyčlenila Komisia zatiaľ 52 miliónov EUR na obnovu a rekonštrukciu. Tiež zintenzívňuje svoju angažovanosť v otázke reformy bezpečnostného sektora, volebného rámca a posilňovania dialógu v oblasti ľudských práv.

Komisia podporuje Pakistan v snahe posilniť jeho prechod na stabilnú demokraciu, aby raz a navždy skončili dni vojenskej vlády. Boli prijaté významné opatrenia na posilnenie nezávislosti súdnictva. Existuje tu potreba väčšieho inštitucionálneho posilnenia v jadre vlády vrátane zodpovednosti voči samotnému parlamentu.

Komisia je ochotná podporiť tento proces v súlade s odporúčaniami predloženými volebnou pozorovacou misiou EÚ po voľbách vo februári 2008.

Odhodlanie Pakistanu dokázať, že tento štát vie ponúknuť účinné a nezaujaté súdnictvo a dokáže poraziť pliagu korupcie, bude nevyhnutné pri jeho snahe poraziť extrémistov a posilniť demokratickú vládu.

* *

Otázka č. 56, ktorú predkladá Tadeusz Cymański (H-0355/09)

Vec: Pandžáb

Indický štát Pandžáb je príkladom liberálneho spoločenstva s rôznymi náboženstvami, ktoré sa stavia proti terorizmu a hlási sa k demokracii. Mieni Komisia (a akým spôsobom) naliehať na európske krajiny, aby nepodporovali extrémistické skupiny z Chalistanu, ktoré sa snažia využiť náboženstvo na destabilizáciu indického Pandžábu?

Odpoveď

Treba pripomenúť, že indický štát Pandžáb, ktorý bol viac ako 15 rokov ničený násilím v 80. rokoch 20. storočia, sa vrátil do normálneho stavu po tom, ako bolo hnutie úspešne zvládnuté v polovici 90. rokov 20. storočia. Po rokoch priamej vlády z Naī Dillī bol demokratický proces úspešne obnovený s demokraticky zvolenou vládou v roku 1997. Posledné štátne voľby v roku 2007 viedli k tomu, že sa na čelo dostala znovu strana Akali Dal, ktorá zastupuje výhradne záujmy sikhov.

I napriek nepravidelným správam o rizikách spojených s prežívajúcou sieťou sikhského aktivizmu, analýza Komisie uvádza, že obyvateľstvo odmieta túto ideológiu, ktorá podnietila dekádu a pol násilia v Pandžábe.

Vzhľadom na to neexistuje potreba presviedčať európske krajiny, aby nepodporovali extrémistov z Chalistanu. Každopádne musí v prvom rade reagovať India na ktorúkoľvek z možných obáv v tejto veci. I napriek tomu nemožno zabúdať, že prednedávnom sa India vyjadrila o vtedajšej solidarite členských štátov EÚ v tejto záležitosti ako o chvályhodnej a užitočnej.

* *

Otázka č. 57, ktorú predkladá Ryszard Czarnecki (H-0356/09)

Vec: Sloboda prejavu a separatistické tendencie v Indii

Aké kroky hodlá Komisia podniknúť, aby podporila slobodu verejného vyjadrenia nesúhlasných stanovísk a rôznych politických názorov v hraničných provinciách Indie takým spôsobom, aby tieto vyjadrenia neslúžili na podporu separatistických tendencií namierených proti indickému štátu?

Odpoveď

Sloboda prejavu je základným právom, ktoré uznáva tak EÚ, ako aj India. Zodpovednosť za zaistenie toho, aby sa právo na slobodu prejavu nezneužívalo na podporu separatistických hnutí v Indii, má však, zdá sa, v prvom rade indická vláda a v rámci nej indické ministerstvo vnútra.

* * *